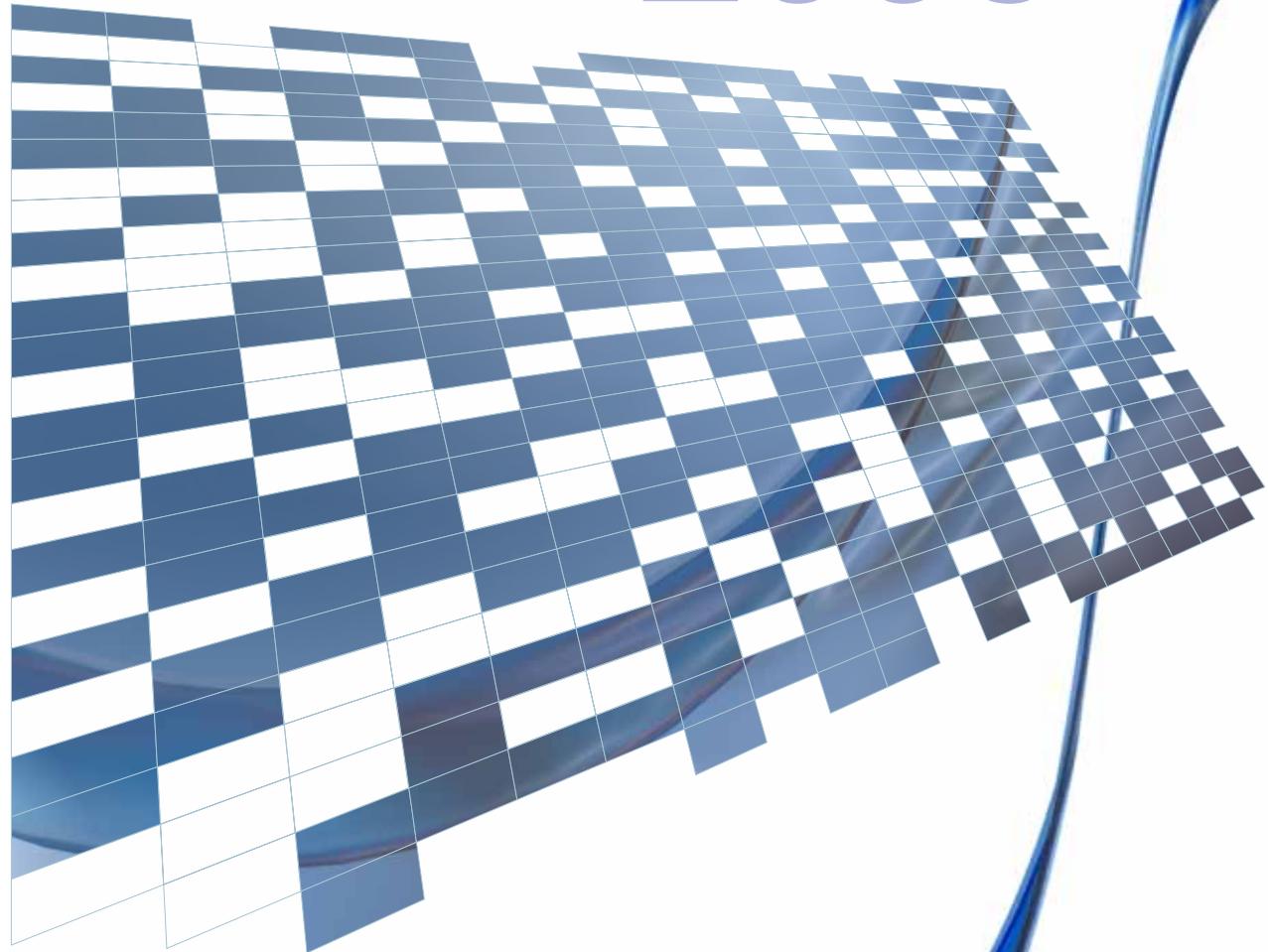

illik hesabat
2005

Azərbaycan Respublikası
Dövlət Neft Fondu

Mündəricat

Giriş	3
NEFT FONDUNUN 2005-ci İLDƏ MALİYYƏ FƏALİYYƏTİ	7
2005-ci ildə Neft Fonduun vəsaitinin hərəkəti	8
2005-ci ildə Neft Fonduun neft sazişlərinin həyata keçirilməsi ilə bağlı gəlirləri	9
2005-ci ildə Dövlət Neft Fonduun vəsaitinin idarə edilməsi ilə bağlı gəlirləri	16
2005-ci ildə Dövlət Neft Fonduun xərcləri	25
2005-ci ildə Dövlət Neft Fonduun idarə edilməsi ilə bağlı xərcləri	31
NEFT FONDUNUN 2005-ci İL BÜDCƏSİNİN İCRASI	33
NEFT FONDUNUN İDARƏETMƏ SİSTEMİ	39
NEFT FONDUNUN İNSTİTUSİONAL QURUCULUĞUNUN TƏKMİLLƏŞDİRİLMƏSİ	41
NEFT FONDUNUN BEYNƏLXALQ ƏLAQƏLƏRİ	43
İNSAN RESURSLARININ İNKİŞAFI	47
HESABAT SİSTEMİ	49
DÖVLƏT NEFT FONDUNUN 2005-ci İLDƏ MALİYYƏ FƏALİYYƏTİ HAQQINDA HESABATINA DAİR AUDİTOR ŞİRKƏTİNİN RƏYİ	51
Müstəqil Auditor Rəyi	52
Maliyyə Hesabatları	53
Maliyyə Hesabatları ilə bağlı qeydlər	57

Giriş

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi altında 2005-ci ilde həyata keçirilmiş iqtisadi kurs böyük nailiyətlərlə əlamətdar olmuşdur. Ötən il ərzində tətbiqini tapmış iqtisadi və sosial yönümlü proqramların nəticəsi olaraq ölkədə yerlə istehsalın canlanmasına şərait yaranmış, iqtisadiyyatın müxtəlif sahələrində yüz minlərlə yeni iş yerləri açılmış, xalqımızın maddi güzəranının və rifah halının yüksəldilməsinə nail olmuşdur.

2005-ci ildə iqtisadiyyatın bütün sahələrində yüksək göstəricilər əldə edilmişdir. İqtisadiyyatın əsas makroiqtisadi göstəricilərindən biri olan Ümumi Daxili Məhsulun istehsalına görə Azərbaycan dünyada lider ölkəyə çevrilmişdir. Təsadüfi deyil ki, beynəlxalq maliyyə qurumlarının çoxsaylı rəylərində Azərbaycan Respublikası keçid iqtisadiyyatlı ölkələr sırasında ən dinamik inkişaf edən ölkə kimi xarakterizə olunub, BMT-nin Ticarət və Inkişaf Konfransının 2005-ci ildə dərc etdiyi hesabata görə isə Azərbaycan sərmayə cəlb ediciyyi baxımından dünyada birinci yeri tutur. Hesabat ilində Ümumi Daxili Məhsulun həcmi 11 875,6 milyon AZN təşkil edərək, əvvəlki ilə nisbətən 26,4% artmışdır. Əhalinin pul gəlirləri də əvvəlki ilə nisbətən təqribən 27% artaraq 7 792,3 milyon manat təşkil etmişdir.

Makroiqtisadi şəraitin inkişaf dinamikası baxımından da ötən ilin bir çox fərqli əlamətləri mövcud idi. Əger bundan əvvəlki illərdə maliyyə resurslarının azlığı səbəbindən Azərbaycan məhdud dövlət investisiyaları və aşağı inflyasiya şəraitində inkişaf etmişdir-sə, Milli Neft Strategiyasının uğurla reallaşması sayəsində dövlətin maliyyə imkanlarının genişlənməsi ilə əlaqədar ümummilli, sosial-iqtisadi problemlərin, habelə texniki və sosial infrastrukturunun bərpası və yenidən qurulması məsələlərinin həlli üçün geniş imkanlar açılmış və ölkə iqtisadiyyatı dinamik makroiqtisadi mühitlə səciyyələnən yeni inkişaf dövrünə qədəm qoymuşdur. Ölkədə çoxsaylı investisiya və sosial yönümlü proqramların həyata keçirilməsi şəraitində dövlətin xərclərinin artması öz növbəsində pul kütləsinin genişlənməsinə və bununla əlaqədar müəyyən makroiqtisadi təzyiqlərin yaranmasına, o cümlədən inflyasiyanın yüksəlməsinə və yerli valyutanın xarici valyutalara qarşı kəskin bahalaşmasına şərait yaratmışdır. Yeni makroiqtisadi mühitin səmərəli idarə olunması məsələləri hökumətin qarşısında adekvat vəzifələr qoymuşdur. 2005-ci ildə qeyd olunan vəzifələrin həlli istiqamətində hökumət tərefindən uğurlu addımlar atılmış, artan pul kütləsinin idarə olunması və inflyasiyanın tənzimlənməsi ilə əlaqədar maliyyə bazarlarının inkişaf etdirilməsi daha da sürətləndirilmişdir. Ötən ildən başlayaraq dövlət istiqrazlarının dövriyyəyə buraxılması işi təkmilləşdirilərək, onların həcmi və keyfiyyəti artırılmışdır, bu isə öz növbəsində ölkənin bank və sigorta təşkilatlarının fəaliyyətində də canlanmaya səbəb olmuşdur.

Ölkənin iqtisadi inkişafının sürətləndirilməsində, mühüm sosial-iqtisadi problemlərin həllində, habelə strateji əhəmiyyətli dövlət proqramları və layihələrin maliyyələşdirilməsində Dövlət Neft Fondu rolu ildən-ilə daha da artır, eyni zamanda durmadan artan neft gəlirləri şəraitində xarici valyuta axınının sterilizasiyası ilə bağlı Neft Fondu rolu artırması da aydın şəkildə hiss olunur. 2005-ci ildə ölkə iqtisadiyyatına daxili mənbələr hesabına investisiyaların həyata keçirilməsində Fond mühüm rola malik olmuşdur. Belə ki, hesabat ilində Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanlarına uyğun olaraq və Fondu təsdiq edilmiş bütçəsi çərçivəsində Dövlət Neft Fondu qəçqinlərin və

məcburi köçkünlərin sosial-məişət vəziyyətinin yaxşılaşdırılması ilə bağlı tədbirlərə 201,9 milyard AZM (40,4 milyon AZN), Heydər Əliyev adına Bakı-Tbilisi-Ceyhan Əsas İxrac Boru Kəməri (BTC) layihəsində Azərbaycan Respublikasının iştirak payının maliyyələşdirilməsinə 205,0 milyon manat (41,0 milyon AZN) vəsait istifadə olunmuşdur. Bununla yanaşı, Fondu bütçesinin icrasına uyğun olaraq 750,0 milyard AZM (150,0 milyon AZN) dövlət bütçəsinə transfer edilmişdir. Beləliklə hesabat ilində ölkənin yuxarıda qeyd olunan məqsədlər üçün Neft Fondu ayrılmış vəsaitlərin ümumi miqdari 1 156,9 milyard AZM (231,4 milyon AZN) təşkil etmişdir. 2005-ci ildə eyni zamanda mənfəət vergisi və digər vergiler şəklində dövlət bütçəsinə 17,4 milyard AZM (3,5 milyon AZN) məbləğində vəsait köçürülmüşdür.

2005-ci il eyni zamanda "Mineral Ehtiyatların Hasilatı ilə Məşgul olan Sənaye Sahələrində Şəffaflıq Təşəbbusu" (MHŞT) çərçivəsində Azərbaycanda ilk hesabatların dərc edildiyi il kimi de yadda qalacaqdır. Belə ki, Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 13 noyabr 2003-cü il tarixli Sərəncamı ilə yaradılmış və Dövlət Neft Fonduun İcraçı Direktorunun sədrlik etdiyi MHŞT üzrə Komissiya tərefindən ötən ildə Azərbaycan Respublikası hökumətinin mədən hasilatı sənayesində əldə etdiyi məcmu daxiləlmalar barədə hesabatlar və beynəlxalq auditor şirkətlərinin bu hesabatlara dair verdikleri rəylər açıqlanmışdır. 2003-cü ili və 2004-cü ilin birinci rübüñü, daha sonra bütöv 2004-cü ili əhatə edən və ictimaiyyət üçün açıqlanmış bu hesabatlar Şəffaflıq Təşəbbüsü çərçivəsində dünyada ilk dəfə olaraq hökumətin dərc etdiyi mineral ehtiyatların hasilatı üzrə sənaye sahələrindən məcmu gəlirlər barədə hesabatlar olmaqla bərabər, Azərbaycanın Təşəbbüsə bağılı üzrənə götürdüyü öhdəliklərin tam yerinə yetirildiyini təsdiq etmişdir. Ölkəmizin bu istiqamətdəki nailiyyətləri bütün dönyanın diqqətini cəlb edərək, artıq digər ölkələr üçün də nümunəyə çevrilib.

2005-ci ildə dünya iqtisadiyyatına təsir etmiş başlıca uzunmüddətli iqtisadi hadisəyə xam neftin qiymətlərinin yüksək səviyyədə qalmasını aid etmək olardı. Bu enerji daşıyıcılarının yüksək qiyməti bir tərəfdən dünya iqtisadiyyatında baş verən global artım tempinə uyğun olaraq karbohidrogen ehtiyatlarına tələbatın genişlənməsi ilə, digər tərəfdən bir sıra iri neft istehlakçı ölkələrində strateji neft ehtiyatlarının əhəmiyyətli səviyyədə azalması ilə izah edilir. Belə ki, Asiya dövlətlərinin, xüsusilə də Çinin yüksək temple inkişaf etməsi, eyni zamanda Çin, Hindistan, Cənubi Koreya və Tayvan dövlətlərinin maye yanacağı üzrə dövlət fəvqələdə ehtiyatlarının yaradılması ilə bağlı təşəbbüsleri bu regionda enerji istehlakının artmasına və nəticədə neftin dünya üzrə qiymətlərinin yüksəlməsinə təkan verdi.

Enerji daşıyıcılarına qiymətlərin artması, habelə dönyanın qabaqcıl iqtisadiyyatını təşkil edən ABŞ-da il ərzində cərəyan etmiş siyasi, iqtisadi, habelə təbiət hadisələri ilə bağlı proseslər beynəlxalq maliyyə bazarlarının konyunkturuna birbaşa təsir etmişdir. İraq və Əfqanistanda davam etmiş və sonu görünməyən hərbi və sülhyaratma əməliyyatları, habelə Meksika körfezində baş vermiş dağidıcı qasırgaların nəticələrinin aradan qaldırılması ilə əlaqədar ABŞ-in müdafiə və digər xərclərinin artması şəraitində bu ölkənin bütçə kəsirinin daha da genişlənməsi ölkədəki inflyasiya təhlükəsinin güclənməsinə səbəb olmuş və buradaki iqtisadi vəziyyət ümumdünya iqtisadiyyatında, xüsusilə də maliyyə

bazalarında gərginliyin artmasına şərait yaratmışdır. Enerji daşıyıcılarının qiymətlərində davamlı artımla əlaqədar Avropa zonasının iqtisadiyyatında, eləcə də bu ölkələrin maliyyə bazalarında da gərginlik yaşanırdı.

İnflyasiya təhlükəsinə qarşı aparılan siyaset çərçivəsində ABŞ-in Federal Rezerv Bankının il boyunca bir neçə dəfə faiz dərəcəsinin artırılması şəraitində gəlirliliyi fiksə edilmiş qiymətli kağızlara vəsaitlərin yerləşdirilməsi və bu istiqamətdə gəlirliliyin artırılması baxımından 2005-ci ili əlverişli olmayan il hesab etmək olardı. ABŞ və Avropa Mərkəzi Banklarının faiz dərəcələrinin artmasının əks-təsiri nəticəsində qiymətli kağızların ABŞ dolları və AVRO ifadəsi ilə qiymətlərinin enması, digər tərəfdən Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş Dövlət Neft Fondu 2005-ci il üçün İnvestisiya Siyasətinə uyğun olaraq Fondun vəsaitinin diversifikasiya edilərək, üç əsas valyutada (ABŞ dolları, AVRO və İngilis funt sterlinqi) yerləşdirilməsi və il ərzində AVRO və İngilis funt sterlinqi valyutasının ABŞ dollarına qarşı məzənnələrinin davamlı olaraq aşağı düşməsi ilə əlaqədar Dövlət Neft Fondu olduqca konservativ mövqə tutmuş, ABŞ dolları ifadəsində Fondun vəsaitlərinin idarə edilməsi ilə bağlı gəlirliliyi isə aşağı səviyyədə gerçekləşmişdir.

Neft Fonduun 2005-ci ildə Maliyyə Fəaliyyəti

2005-ci ildə Neft Fondu vəsaitinin hərəkəti

2005-ci ilin 1 yanvar tarixinə Dövlət Neft Fonunda toplanmış vəsaitin həcmi **4 726 257,4** milyon manat (AZM) (**945 251,5** min yeni Azərbaycan manatı (AZN) və ya **964,0** milyon ABŞ dolları təşkil etmişdir).

2005-ci il ərzində neft sazişlərinin həyata keçirilməsi və Neft Fondu vəlyuta vəsaitlərinin idarə edilməsi ilə bağlı Fondu gəlirlərinin ümumi həcmi **3 300 323,9** milyon AZM (**660 064,8** min AZN) təşkil etmişdir.

Hesabat ili ərzində Neft Fondu xərclərinin ümumi məbləği **1 624 296,9** milyon AZM (**324 859,3** min AZN) olmuşdur.

2005-ci ilin 31 dekabr tarixinə Fondu vəsaitinin ümumi miqdari **6 402 284,4** * milyon AZM (**1 280 457,0** min AZN) və ya ABŞ dolları ekvivalenti ilə təqribən **1 394,3** milyon təşkil etmişdir. Hesabat ilində Neft Fondu vəsaitinin hərəkəti *Cədvəl 1*-də göstərilir.

Hesabat ilində Neft Fondu əsas mədaxil mənbəyini Azərbaycan Respublikasının xarici sərmayəçilərlə bağladığı neft və qazın keşfiyyatı, işlənilməsi və hasilatın pay bölgüsü barədə sazişlərin həyata keçirilməsindən əldə edilən gəlirlər təşkil etmişdir.

Cədvəl 1

2005-ci ildə Neft Fondu vəsaitinin hərəkəti cədvəli

Gəlirlər	Məbləğ		
	mln. AZM	min AZN	mln. \$ ABŞ
01.01.2005-ci il tarixinə TOPLANMIŞ VƏSAITİN HƏCMI	4 726 257,4	945 251,5	964,0
ÜMUMİ GƏLİRLƏR:	3 300 323,9	660 064,8	704,6
<i>o cümlədən:</i>			
Neft sazişlərinin həyata keçirilməsi ilə bağlı gəlirlər	2 844 273,4	568 854,7	–
Fondun vəsaitlərinin idarə edilməsindən əldə edilən gəlirlər	139 576,3	27 915,3	
Maliyyə Nazirliyindən daxilolma	316 474,2	63 294,8	
ÜMUMİ XƏRCLƏR:	1 624 296,9	324 859,3	274,3
<i>o cümlədən:</i>			
Valyuta aktivlərinin yenidən qiymətləndirilməsi ilə bağlı xərclər	442 059,2	88 411,8	
31.12.2005-ci il tarixinə Fondu vəsait qalığının məbləği	6 402 284,4	1 280 457,0	1 394,3

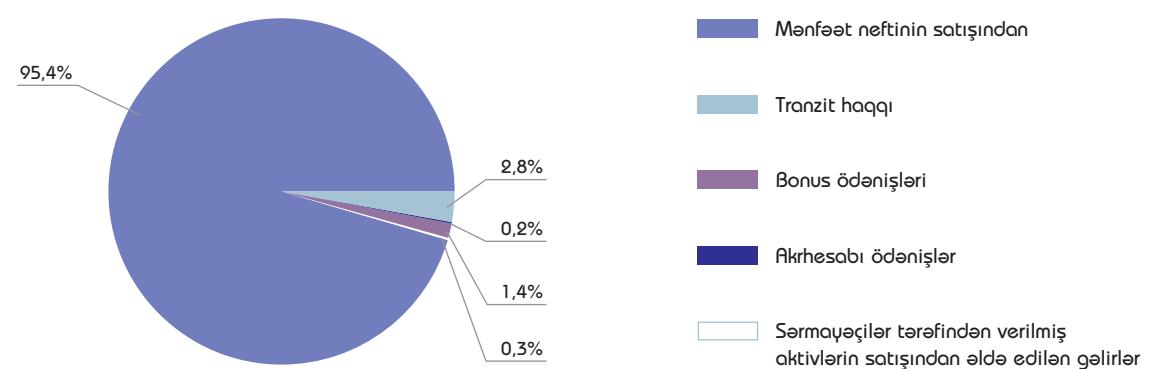
* "Ernst & Young" şirkətinin audit hesabatında göstərilmiş hesabat ilinin sonuna aktivlərin cəmi həcmi ilə fərqli sebəbi auditorlar tərəfindən ilin sonuna aktivlərin ümumi miqdalarının müəyyən edilməsi zamanı Neft Fondunda aparılan hesablamalara nisbətən beynəlxalq standartlara uyğun fərqli yanaşmaları olubdur. Belə ki, auditorlar tərəfindən aktivlərin ümumi miqdari hesablanarkən Fondu aktivlərinə bir tərəfdən əsas vəsaitlər və qeyri-maddi aktivlər (11,0 milyard manat), habelə 2005-ci il üzrə ödənilməli, lakin faktiki olaraq 2006-ci ilde köçürülmüş tranzit haqları (6,4 milyard manat), habelə avans ödənişləri və cari aktivlər (3,4 milyard manat) əlavə edilmişdir.

2005-ci ildə Neft Fondu neft sazişlərinin həyata keçirilməsi ilə bağlı gəlirləri

Hesabat ilində neft sazişlərinin həyata keçirilməsindən Dövlət Neft Fondu gəlirlərinin formalşma mənbəlerini Azərbaycan Respublikasının payına düşən xam neftin (mənfət neftinin) satışından əldə edilmiş gəlirlər, bonus ödənişləri, akrhesabı ödənişlər, neftin Azərbaycan ərazisi ilə ötürülməsindən əldə edilən gəlirlər (tranzit haqları) və sərmayəçilər tərəfindən Azərbaycan tərəfinə verilən aktivlərdən daxilolmalar təşkil etmişdir. Neft və qaz sazişlərinin həyata keçirilməsi ilə bağlı gəlirlərin strukturu *Qrafik 1*-də göstərilir.

Qrafik 1

2005-ci ildə neft sazişlərinin həyata keçirilməsi ilə bağlı Neft Fondu gəlirləri

Qrafik 1-dən göründüyü kimi, 2005-ci ildə neft sazişlərinin həyata keçirilməsi ilə bağlı gəlirlərin tərkibində mənfəet neftinin satışından əldə edilən gəlirlərin xüsusi çəkisi 95,4%, bonus ödənişləri 0,2%, akrhesabı ödənişlər 1,4%, neftin Azərbaycan ərazisi ilə ötürülməsindən əldə edilən gəlirlər (tranzit haqları) 2,8% və sərmayəçilər tərəfindən verilmiş aktivlərin satışından əldə edilmiş gəlirlər 0,3% təşkil etmişdir.

Mənfəet neftinin satışından əldə edilən gəlirlər.

2005-ci ildə neft sazişlərinin həyata keçirilməsi ilə bağlı Neft Fondu əsas mədaxil mənbəyini və Fondu daxilolmalarının böyük hissəsini xarici neft şirkətləri ilə bağlanmış sazişlər çərçivəsində Azərbaycan Respublikasının payına düşən mənfəet neftinin satışından əldə edilən gəlirlər təşkil etmişdir. İl ərzində Dövlət Neft Fondu payına düşən mənfəet neftinin satışından **2 713 094,8** milyon manat (542 619,0 min AZN) və ya **579,9** milyon ABŞ dolları məbləğində gəlirlər daxil olmuşdur. Hesabat ilində bu mənbədən gəlirlər Fondu ümumi gəlirlərinin 82,2%-ni təşkil etmişdir.

2005-ci ildə eyni zamanda Azərbaycan Respublikasının payına düşən **1 196,3** min barrel miqdarda mənfəet neftindən Heydər Əliyev adına Bakı-Tbilisi-Ceyhan Əsas İxrac

Boru Kəmərinin doldurulması üçün istifadə edilmişdir. Belə ki, 2005-ci ilin 25 may tarixində Azərbaycan, Gürcüstan və Türkiyənin dövlət başçılarının iştirakı ilə Əsas İxrac Boru Kəmərinin Azərbaycan hissəsi istismara veriləndən sonra bu kəmərin xam neftlə doldurulması prosesinə başlanılmış və bununla əlaqədar hesabat ilə ərzində Azərbaycan Respublikasının payına düşən mənfəət neftinin yuxarıda qeyd olunan həcmi kəmərin doldurulmasına yönəldilmişdir. Kəmərin istismara verilməsindən sonra Azərbaycan Respublikasının qarşısında duran öhdəliklərin yerinə yetirilməsi, o cümlədən boru kəmərinin xam neftlə doldurulması, habelə xarici maliyyə qurumlarından cəlb edilmiş kredit vəsaiti üzrə əks-zəmanətin verilməsi və bunun müqabilində Azərbaycan Respublikasının payına düşən mənfəət neftinin müvafiq həcmi hesabına xam neftin təqdim edilməsi proseduru "Bakı-Tbilisi-Ceyhan Əsas İxrac Boru Kəməri layihəsində Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin iştirak payının maliyyələşdirilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 30 iyul 2002-ci il tarixli Fərmanı ilə tənzimlənir.

2005-ci ildə xam neftin qiyməti bir barrel üçün 50 - 60 ABŞ dolları arasında dəyişmişdir. İl ərzində neftin qiymətinin yüksək olması ilə əlaqədar Fondun bu mənbədən gəlirləri gözənləndən daha çox olmuşdur.

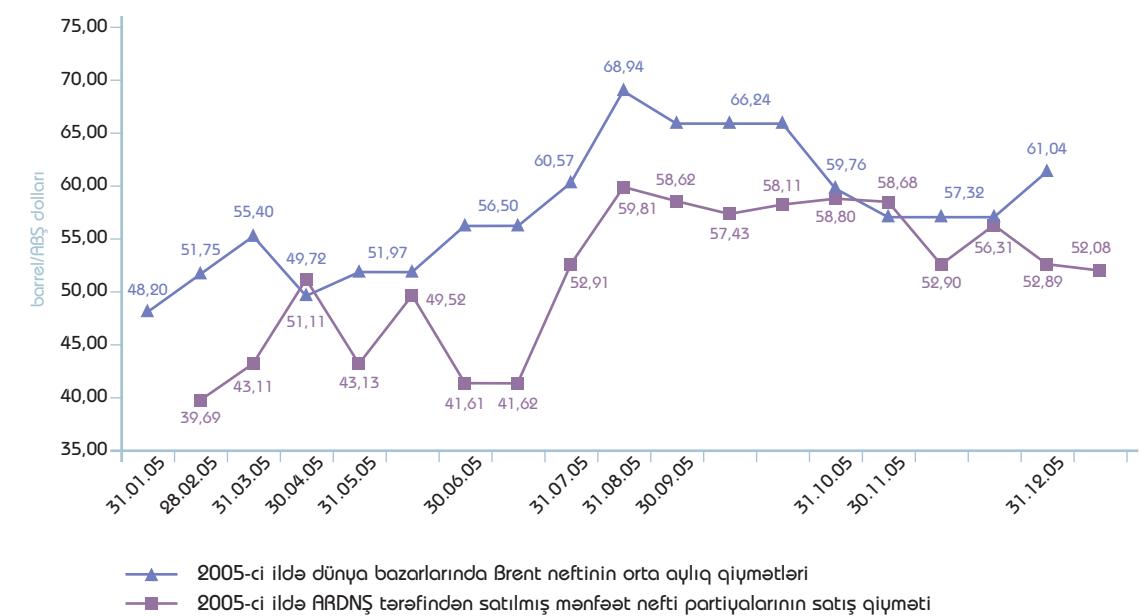
Neftin qiymətlərinin artmasını şərtləndirən səbəblərə dair beynəlxalq ekspertlərin verdiyi qiymətləndirmənin təhlili onu göstərir ki, bu enerji daşıyıcısının qiymətinin yüksək olmasına bir neçə amil təsir edir. Asiya dövlətlərində, xüsusilə de Çinə inkişaf tempinin yüksək olması və bu səbəbdən bu regionda enerji daşıyıcılarına tələbatın, habelə enerji istehlakinin artması neftin dünya üzrə qiymətlərinin yüksəlməsinə təkan verən amillərdən biri kimi qiymətləndirilir. Eyni zamanda Çin, Hindistan, Cənubi Koreya və Tayvanın maye yanacağı üzrə dövlət fövqələde ehtiyatlarının yaradılması ilə bağlı təşəbbüsleri neftin qiymətlərinin artım tempinə əhəmiyyətli təkan verdi. Digər səbəb onunla bağlıdır ki, neft ixrac edən dövlətlərin sayı da ilbəll azalır. Belə ki, 10 il əvvəl nefti ixrac edən Çin hal-hazırda bu enerji daşıyıcısının idxlalına görə dünyada ikinci yeri tutmaqdadır. Bundan başqa, Norveç dövlətində neft hasilatının pik dövrü yaşanır, OPEK-in üzvü olan İndoneziya isə 2005-ci ildə ixrac edən dövlətdən idxlalçıya çevrilmişdir.

İl ərzində Brent markalı neftin qiymətlərində qısamüddətli aşağı düşmə meyllərinin yaranmasına baxmayaraq, neftin orta illik qiymətləri yuxarı səviyyədə qalmışdır. İl əvvəlində bir barrel neftin orta illik qiyməti 45,87 ABŞ dolları səviyyəsində olmuşdursa, iyunda bu qiymət 54,85 dollara qalxmış, dekabrda isə 58,87 ABŞ dolları təşkil etmişdir. 2005-ci il üzrə Brent markalı neftin orta illik qiyməti təqribən 54,1 ABŞ dolları təşkil etmişdir.

2005-ci ildə Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti (ARDNŞ) tərəfindən satılmış mənfəət nefti partiyalarının orta illik qiyməti 1 barrel üçün təqribən 51,6 ABŞ dolları təşkil etmişdir. Neftin qiymətinin yüksək olmasının, habelə hasilatın artmasının müsbət nəticəsi olaraq 2005-ci ildə əvvəlki illərlə müqayisədə Neft Fondunda mənfəət neftinin satışından daha çox vəsait daxil olmuşdur.

Qrafik 2

2005-ci ildə dünya bazalarında Brent neftinin qiymətinin və ARDNŞ tərəfindən satılmış mənfəət nefti partiyalarının satış qiymətlərinin müqayisəli dinamikası

Qrafik 3

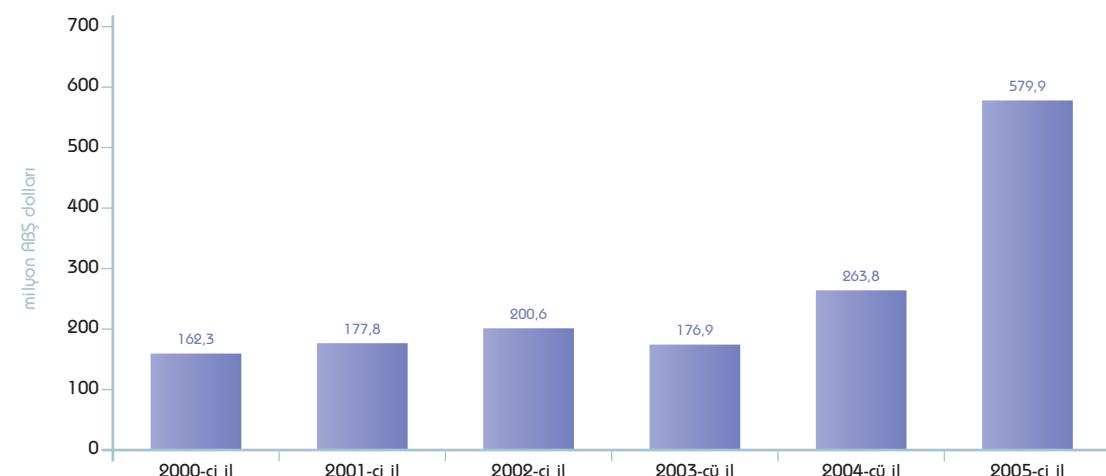
2005-ci ildə ARDNF-in mənfəət neftinin satışından aylar üzrə daxilolmaları (ABŞ dolları və barrel ilə)

2000 - 2005-ci illər ərzində mənfeət neftinin satışından Neft Fonduun gəlirlərinin dinamikası Fondu mənbədən gəlirlərinin ilbəl yüksələn xətt üzrə artlığını bir daha təsdiq edir. Bu mənbə üzrə daxilolmaların həcmının illər üzrə dinamikası *Qrafik 4-də* verilir.

Qrafik 4

2000 - 2005-ci illər ərzində mənfeət neftinin satışından daxilolmalar

Mənfeət neftinin satışı ilə bağlı məbləğlər Neft Fondu köçürülrək neftin nəql edilmişsi üzrə məsrəflər, bank, gömrük rəsmiləşdirilməsi, müstəqil nəzarət (sörveyer), marketing və sigorta xərcləri ARDNŞ tərefindən tutulmuşdur.

Bonus ödənişlərindən əldə edilən gəlirlər.

Hesabat ilində Dövlət Neft Fonduun digər daxilolmasını neft-qaz sazişlerinin imzalanması və ya icrası ilə bağlı Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinə və ya səlahiyyətli dövlət orqanına sərmayəçilər tərefindən ödənilmiş bonuslar (mükafatlar) təşkil edib. 2005-ci ildə Neft Fondu daxil olmuş bonus ödənişlərinin ümumi məbləği **4 592,1** milyon AZM (918,4 AZN) və yaxud **1,0** milyon ABŞ dolları təşkil etmişdir. Bonus ödənişləri ilə bağlı daxilolmalar Neft Fonduun ümumi gəlirlərinin **0,1%**-ni təşkil etmişdir. Bonus ödənişlərinin daxilolma mənbəyi *Cədvəl 2-də* göstərilir.

Cədvəl 2

2005-ci ildə Neft Fondu bonus ödənişləri ilə bağlı daxilolmalar

Vəsaiti köçürən qurumun adı	Tarix	Məbləğ		
		mln. AZM	mln. AZN	mln. \$ ABŞ
AZEN Oil	29.09.05	4 592,9	918,4	1,0

Cədvəl 2-də qeyd olunan bonus ödənişləri Dövlət Neft Fondu bir şirkət – AZEN Oil şirkəti tərefindən ödənilmişdir.

Akrhesabı ödənişlər ilə bağlı daxilolmalar.

2005-ci ildə Neft Fonduun növbəti daxilolma mənbəyini karbohidrogen ehtiyatlarının işlənməsi ilə əlaqədar xarici sərmayəçilər tərefindən müqavilə sahəsində istifadə üçün ödənilən akrhesabı ödənişlər təşkil etmişdir. 2005-ci ildə Neft Fondu daxil olmuş akrhesabı ödənişlərin ümumi məbləği **40 756,0** milyon manat (8 151,2 min AZN) və ya təqribən **8,8** milyon ABŞ dolları olmuşdur. Bu mənbədən Neft Fonduun gəlirləri Fondu ümumi gəlirlərinin **1,2%**-ni təşkil etmişdir. Hesabat ilində Neft Fondu akrhesabı ödənişlərdən daxilolmalar *Cədvəl 3-də* göstərildiyi kimi olmuşdur.

Cədvəl 3

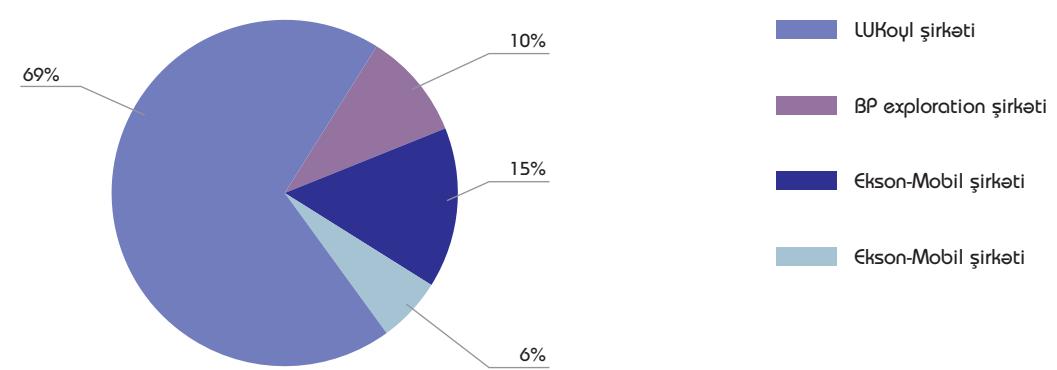
2005-ci ildə Neft Fondu akrhesabı ödənişlər ilə bağlı daxilolmalar

Vəsaiti köçürən qurumun adı	Yatağın adı	Tarix	Məbləğ		
			mln. AZM	mln. AZN	mln. \$ ABŞ
Ekson-Mobil şirkəti	Zəfər-Məşəl	05/2005	6 170,0	1 234,0	1 285,9
Ekson-Mobil şirkəti	Naxçıvan	11/2005	2 573,5	514,7	560,0
LUKoil şirkəti	D-222	12/2005	27 879,7	5 575,9	6 074,0
BP exploration	İnam	12/2005	4 132,8	826,6	900,0
Cəmi			40 756,0	8 151,2	8 819,9

Akrhesabı ödənişlərin böyük hissəsi (69%) LUKoil şirkəti tərefindən, 25% Ekson-Mobil şirkəti, 10% isə BP Eksplorayşn şirkəti tərefindən ödənilmişdir. Akrhesabı ödənişlərin faiz tərkibi *Qrafik 5-də* verilir.

Qrafik 5

2005-ci ildə ARDNF-in akrhesabı ödənişlər üzrə daxilolmaları

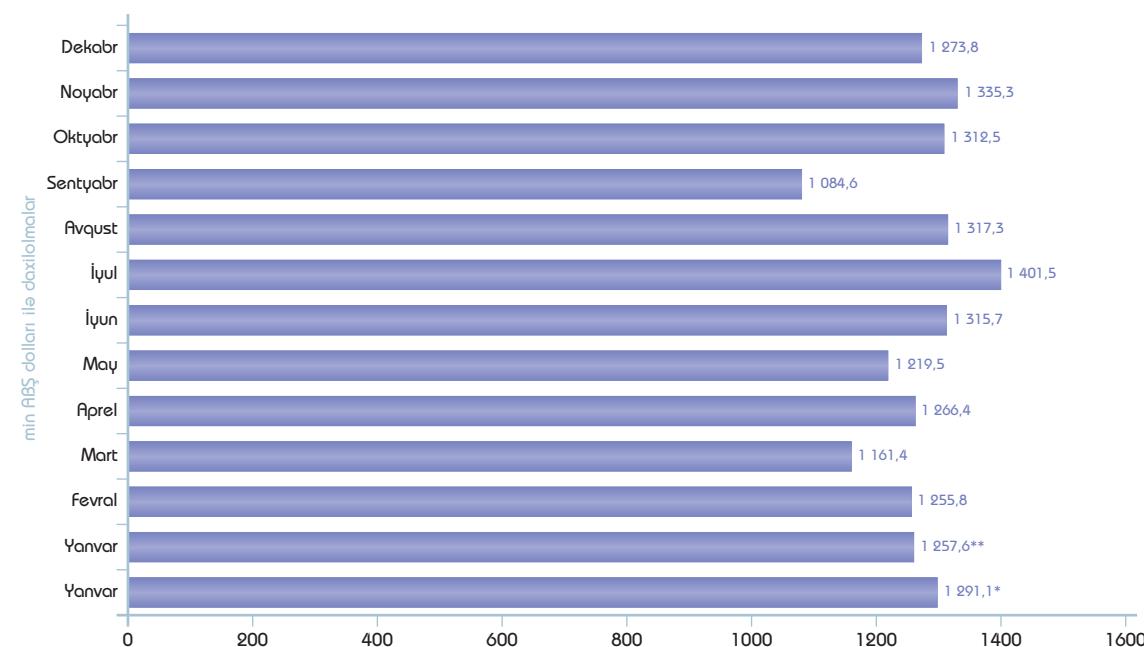
Tranzit haqları ilə bağlı ödənişlər.

2005-ci ildə Neft Fonduun neft sazişlerinin həyata keçirilməsi ilə bağlı daha bir mühüm gəlir mənbəyini neftin və qazın Azərbaycan Respublikasının ərazisi ilə ötürülməsindən əldə edilən gəlirlər (tranzit haqqı) təşkil etmişdir. Bu mənbədən Neft Fonduun gəlirlərinin ümumi məbləği 78 217,6 milyon manat (15 643,5 min AZN) və yaxud təqribən 16,5 milyon ABŞ dolları təşkil etmişdir. Neft Fonduun ümumi gəlirlərinin tərkibində tranzit haqları ilə bağlı gəlirlərin xüsusi çəkisi 2,4%-ə bərabər olmuşdur.

2005-ci ilin ayları üzrə Dövlət Neft Fondu tranzit haqlarından daxilolmaların dinamikası *Qrafik 6-da* verilir.

Qrafik 6

2005-ci ildə Dövlət Neft Fondu tranzit haqları üzrə daxilolmalar

* və **: Qrafikdəki 1 257,6 min ABŞ dolları 2004-cü ilin noyabr aylı üzrə, 1 291,1 min ABŞ dolları isə 2004-cü ilin dekabr aylı üzrə ödənilmiş, lakin faktiki olaraq Neft Fondu 2005-ci ilin yanvar ayında daxil olmuş vəsaitlərdir.

Neft-qaz sazişləri çərçivəsində sərmayəçilər tərefindən verilən aktivlərdən alınan gəlirlər.

Dövlət Neft Fondu haqqında qanunvericilik aktlarına uyğun olaraq, Fondu digər gəlir mənbəyini neft-qaz sazişləri çərçivəsində Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinə və ya səlahiyyətli dövlət orqanına sərmayəçilər tərefindən verilən aktivlərdən əldə edilən gəlirlər təşkil edir.

Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti, Dövlət Neft Fondu və Hasilatın Pay Bölğüsü Sazisleri (HPBS) çərçivəsində fəaliyyət göstəren xarici neft şirkətləri arasında bağlanmış üçtərəfli müqavilələrə uyğun olaraq bu sazişlər çərçivəsində istifadə olunmuş aktivləri Dövlət Neft Fondu verməlidirlər. "Azəri-Cırąq-Güneşli" yatağı üzrə HPBS çərçivəsində Azərbaycan tərəfinə aktivlərin təqdim edilməsi prosedurları Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti, Dövlət Neft Fondu və Azərbaycan Beynəlxalq Əməliyyat Şirkəti arasında 24 dekabr 2002-ci il tarixində bağlanmış üçtərəfli müqavilə ilə tənzimlənir. Müqavilədə eyni zamanda aktivlərin təqdim edilməsi mexanizmləri və müvafiq rəsmiləşdirmə qaydaları təsbit edilmişdir.

Xəzər dənizinin Azərbaycan sektorunda Abşeron dəniz blokunun kəşfiyyatı, işlənməsi və HPBS-in 14.1. maddəsi çərçivəsində aktivlərin Azərbaycan tərefindən verilməsini tənzimləmək məqsədilə Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti, Dövlət Neft Fondu və "Şevron Overseas Eksplorəyşn Limited" şirkəti arasında 2004-cü ilin 15 may və 27 oktyabr tarixlərində üçtərəfli müqavilələr imzalanaraq, aktivlərin təqdim edilmə prosedurları, mexanizmləri və müvafiq rəsmiləşdirmə qaydaları təsbit olunmuşdur. Müqavilə çərçivəsində bu xarici şirkətdə olan aktivlərin bir hissəsi qəbul edilmişdir. Aktivlərin qalan hissəsinin qəbul edilməsi məqsədilə "Şevron Overseas Eksplorəyşn Limited" şirkəti və Dövlət Neft Fondu arasında danışıqlar davam etdirilmiş və bu işlər 2005-ci ilin 30 iyun tarixində Dövlət Neft Şirkəti, Dövlət Neft Fondu və "Şevron Overseas Eksplorəyşn Limited" şirkəti arasında üçtərəfli müqavilenin imzalanması ilə nəticələnmişdir.

Hesabat ilində Xəzər dənizinin Azərbaycan sektorunda "Naxçıvan" perspektiv strukturunun, eləcə də "Zəfer" və "Məşəl" perspektiv strukturlarının daxil olduğu kəşfiyyat blokunun kəşfiyyatı, işlənməsi və HPBS-in 9.3 bəndinə uyğun olaraq "Exxon Azerbaijan Limited" şirkəti ilə aktivlərin təqdim edilməsi ilə bağlı danışıqlar aparılmış və nəticədə Dövlət Neft Şirkəti, Dövlət Neft Fondu və "Exxon Azerbaijan Limited" şirkəti arasında BALL-1388 sayılı 19 sentyabr 2005-ci il tarixli müvafiq üçtərəfli müqavilə imzalanmış və təqdim edilmiş aktivlər Neft Fondu tərefindən qəbul edilmişdir.

2005-ci ildə aktivlərin təqdim edilməsi ilə bağlı "Total E&P Azərbaycan" və "Devon Enerji Kaspian Korporeyşn" şirkətləri ilə də danışıqlar aparılmış və bu danışıqlar davam etdirilməkdədir.

Hesabat ilində Hasilatın Pay Bölğüsü Sazisleri çərçivəsində xarici neft şirkətlərindən qəbul edilmiş aktivlərin satışı təşkil edilmiş və Fondu bununla bağlı gəlirlərinin ümumi həcmi 7 612,9 milyon AZM (1 522,6 min AZN) və ya Fondu ümumi gəlirlərinin 0,2%-ni təşkil etmişdir.

Neft Fonduun digər daxilolmaları.

Hesabat ilində Neft Fonduun daha bir daxilolmasını dövlət xəzinədarlığından Dövlət Neft Fondu köçürülmüş 316 474,2 milyon AZM (63 294,8 min AZN) məbləğində vəsait təşkil etmişdir. Belə ki, "2005-ci il dövlət bütçəsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa dəyişikliklər və əlavələr edilməsi barədə Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi tərefindən 21 iyun 2005-ci il tarixində qəbul edilmiş Qanunla 01 iyun 2005-ci il tarixdək ixrac olunan neftin satış qiyməti ilə bütçə hesablamaları üçün nəzərdə tutulan qiymət arasında fərq hesabına dövlət bütçəsinə daxil olmuş və xəzinədarlığın xüsusi hesabında toplanmış vəsaitin Dövlət Neft Fondu köçürülməsi müəyyən edilmişdir. Bu məbləğin Fondu ümumi gəlirlərində xüsusi çəkisi 9,6% təşkil etmişdir.

2005-ci ildə Dövlət Neft Fondu vəsaitinin idarə edilməsi ilə bağlı gəlirləri

Dövlət Neft Fondu digər vacib gəlir mənbəyini Fondu aktivlərinin yerləşdirilməsindən və idarə edilməsindən əldə edilən gəlirlər təşkil edir. Dövlət Neft Fondu fəaliyyətini tənzimləyən hüquqi-normativ aktlara uyğun olaraq Fondu vəsaitinin idarə edilməsi ilə bağlı gəlirləri Neft Fondu vəsaitinin (aktivlərinin) yerləşdirilməsindən, idarə olunmasından, satışından və ya digər təqdim edilməsindən və yaxud satışdan kənar əldə edilən gəlirlər, aktivlərinin balans valyutasında (Azerbaycan manatı) yenidən qiymətləndirilməsindən alınan gəlirlər və sair təşkil edir. Hesabat ilində Fondu bu mənbədən əldə edilmiş gəlirlərinin həcmi 139 576,3 milyon AZM (27 915,3 min AZN) olmuşdur. Neft Fondu gəlirlərinin ümumi strukturunda vəsaitlərin idarə edilməsi ilə bağlı gəlirlərin xüsusi çəkisi 4,2% təşkil etmişdir.

Cədvəl 4

2005-ci ildə Neft Fondu vəsaitinin idarə olunmasından əldə edilmiş gəlirlərin strukturu

Gəlir mənbələri	Məbləğ	
	mln. AZM	mln AZN
Faiz gəlirləri və dividendlər	139 576,3	27 915,3
Cəmi	139 576,3	27 915,3

Neft Fondu valyuta aktivlərinin səmərəli yerləşdirilməsi və idarə olunması beynəlxalq maliyyə və valyuta bazarlarında mövcud olan vəziyyətdən asılıdır.

2005-ci il ərzində enerji daşıyıcılarına qiymətlərin artması, habelə dünyanın qabaqcıl iqtisadiyyatını təşkil edən ABŞ-də il ərzində cərəyan etmiş siyasi, iqtisadi, habelə təbietlə bağlı proseslər dünyanın maliyyə bazarlarının konyunkturuna birbaşa təsir edirdi. İraq və Əfqanistanda davam etmiş hərbi və sülh əməliyyatları, habelə Meksika körfəzində baş vermiş dağıdıcı qasırğaların nəticələrinin aradan qaldırılması ilə əlaqədar ABŞ-in müdafiə və digər xərclərinin artması bu ölkənin bündəkə kesirinin genişlənməsinə, ölkədəki inflasiya təhlükəsinin daha da güclənməsinə səbəb olmuş və buradakı iqtisadi vəziyyət ümumdünya iqtisadiyyatında, xüsusilə də maliyyə bazarlarında gərginliyin artmasına şərait yaratmışdır. Enerji daşıyıcılarının qiymətlərində davamlı artımla əlaqədar Avropa zonasının iqtisadiyyatında, eləcə də bu ölkələrin maliyyə bazarlarında da gərginlik yaşandı.

2005-ci ildə ABŞ-da inflasiya təhlükələri daha da artmışdır və bununla əlaqədar inflasiyanın cilovlanması siyaseti çərçivəsində ABŞ-in Mərkəzi Bankı faiz dərəcesini artıraraq ilin sonuna onu 4,25% səviyyəsinə qədər qaldırdı. Eyni zamanda ABŞ Mərkəzi Bankı tərəfindən faiz dərəcelərini artırma siyasetinin davam etdirilməsinin təsiri altında ABŞ dolları AVRO və digər aparıcı valyutalara qarşı kifayət qədər bahalaşdı.

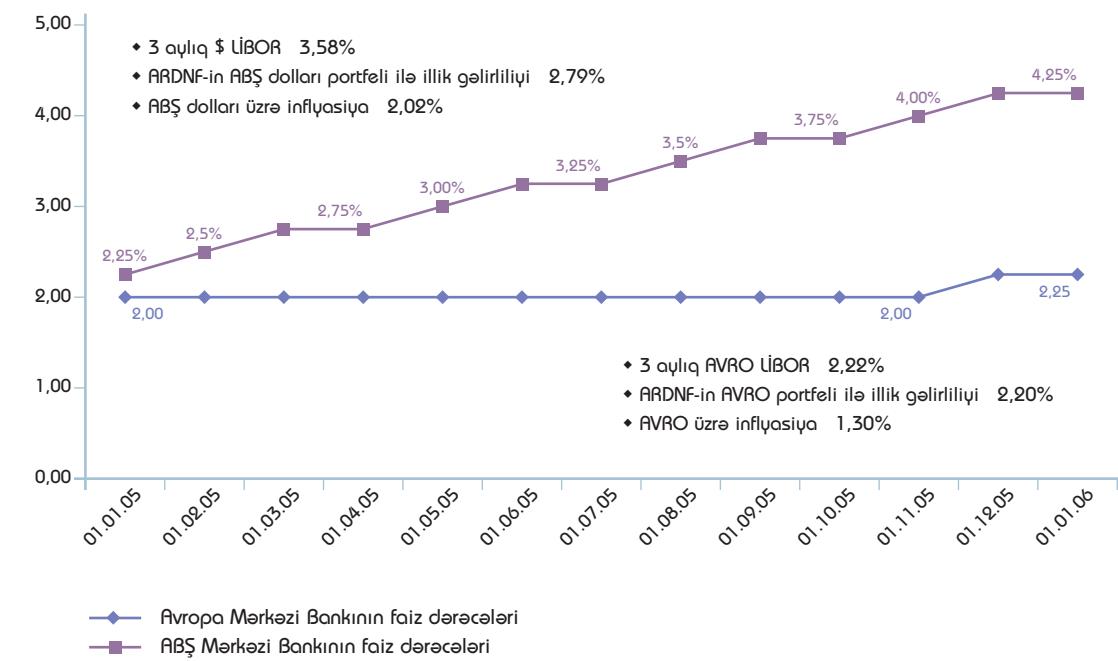
2005-ci ilin ikinci yarısında Avrozonada iqtisadi dırçəlişin əlamətləri mövcud idi. Eyni zamanda Avropada da inflasiyanın artım riskləri müşahidə edilib. Bunların təsiri altında

Avropa Mərkəzi Bankı son beş il ərzində ilk dəfə olaraq 2005-ci ilin dekabrında faiz dərəcesini 2,25%-ə qədər artırırdı.

2005-ci il ərzində ABŞ və Avropa Mərkəzi Banklarının faiz dərəcələrinin dinamikası *Qrafik 7*-də göstərilir.

Qrafik 7

2005-ci ildə ABŞ və Avropa Mərkəzi Banklarının faiz dərəcələri

Yuxarıda sadalanan, habelə aşağıda göstərilən digər amillərin təsiri nəticəsində 2005-ci il üzrə Fondu vəsaitlərinin idarə edilməsi ilə bağlı gəlirliliyi aşağı səviyyədə olmuşdur. Belə ki, bir tərəfdən il ərzində ABŞ Mərkəzi Bankının faiz dərəcəsinin artması şəraitində istiqrazların ABŞ dolları ilə qiymətləri enmişdir. Digər tərəfdən Dövlət Neft Fondu 2005-ci il üçün İnvestisiya Siyasetinə uyğun olaraq Fondu valyuta tərkibinin diversifikasiya edilərək, üç əsas valyutada (ABŞ dolları, AVRO və İngilis funt sterlinqi) yerləşdirildiyindən (yəni 40%-dək vəsaitlərin qeyri-dollar aktivlərinə keçirilməsi) və il ərzində Avropa Mərkəzi Bankının faiz dərəcəsi ABŞ Mərkəzi Bankının faiz dərəcəsinə nisbətdə aşağı səviyyədə olduğunu, AVRO aktivləri üzrə gəlirlilik kiçik səviyyədə olmuş, bununla yanaşı AVRO və İngilis funt sterlinqi valyutasının ABŞ dollarına qarşı məzənnələrinin davamlı enməsinin nəticəsi olaraq ABŞ dolları ifadəsində Fondu vəsaitlərinin idarə edilməsi ilə bağlı gəlirliliyin səviyyəsi aşağı düşmüşdür.

Eyni zamanda, 2005-ci ildən etibarən Neft Fondu Beynəlxalq Muhasibat Standartlarına keçməsi ilə əlaqədar Fondu investisiya portfelinə daxil olan maliyyə aktivlərinin əvvəlki illərdən fərqli olaraq, maya dəyəri ilə deyil, real bazar dəyəri ilə hesablanması ilə əlaqədar aktivlərin dəyərində müvafiq qiymət fərqi yaranmış, bu isə öz növbəsində Fondu gəlirliliyinin azalmasına öz əksini tapmışdır. Bununla yanaşı, il ərzində Azerbaycan

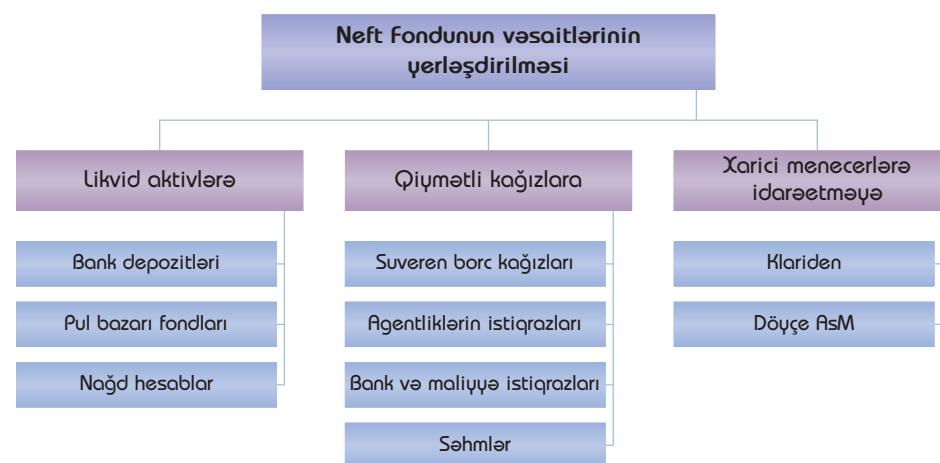
manatının ABŞ dollarına qarşı məzənnəsinin kəskin möhkəmlənməsi (6,3%) şəraitində Fon-
dun aktivlərinin manat ifadəsi ilə dəyərinin azalması nəticəsində Fondun hesabat valyu-
tası ilə gəlirliliyinin səviyyəsi aşağı düşmüşdür.

Bütün bu amillərin nəticəsi kimi, 2005-ci ildə Fondun vəsaitinin idarə edilməsi üzrə gəlirlilik
– hesabat valyutası (Azərbaycan manatı) üzrə (-)5,69%, valyuta səbəti üzrə 2,68% təşkil
etmişdir.

Dövlət Neft Fondu investisiya portfelinin idarə edilməsi Azərbaycan Respublikası
Prezidentinin 19 iyun 2001-ci il tarixli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikası
Dövlət Neft Fondu vəsaitinin saxlanması, yerləşdirilməsi və idarə edilməsi
haqqında Qaydalar" a uyğun olaraq həyata keçirilir. Eyni zamanda, Neft Fondu və-
saitinin idarə edilməsi ilə bağlı investisiya siyaseti Azərbaycan Respublikası Prezidentinin
2005-ci il 01 mart tarixli 652 nömrəli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş Azərbaycan Respublikası
Dövlət Neft Fondu vəsaitinin istifadə edilməsinin əsas istiqamətləri (programmi), o cümlədən
bu programma daxil olan Dövlət Neft Fondu 2005-ci il üçün İnvestisiya Siyaseti
(investisiya istiqamətləri) ilə tənzimlənmişdir və bu programma uyğun olaraq Fondu
investisiya portfelinin idarə edilməsinin proqnozlaşdırılan səmərəlliyi (bençmark) üçün tə-
ləb "3 aylıq LIBOR faiz dərəcəsi" müəyyən edilmişdir.

Hesabat ilində Neft Fondu vəsaitlərinin yerləşdirilməsinin əsas investisiya istiqamətləri
ni bank depozitlərinə, pul bazarı (likvidlik) fondlarına, qiymətli kağızlara, o cümlədən is-
tiqraflara investisiyalar təşkil etmişdir. Eyni zamanda Fondu vəsaitlərinin bir hissəsi 2 (iki)
xarici menecer – Credit Swiss qrupuna daxil olan Klariden (İsvəçrə) və Döyçe Bank
qrupuna daxil olan Döyçe Asset Management (Almaniya) tərəfindən idarə edilmişdir.
Neft Fondu investisiya istiqamətləri *Sxem 1*-də göstərilir.

Sxem 1

2005-ci ildə Neft Fondu aktivlərinin böyük hissəsi (74,6%) likvid vəziyyətdə (1 il müddə-
tinədək) saxlanılmışdır. Neft Fondu vəsaitində 1 - 3 il müddətinə qədər olan
aktivlərin xüsusi çöküsü – 13,1%, 3 - 5 il müddətinə qədər – 8,8%, 5 - 7 il müddətinə qədər –
0,5%, 7 - 10 il müddətinə qədər isə 3,0% təşkil etmişdir (*Cədvəl 5*).

Cədvəl 5

Neft Fondu vəsaitində aktivlərin müddətləri
(31.12.05 tarixinə olan vəziyyət)

Müddəti (il)	İnvestisiya məbləği (min ABŞ dolları)					
	ARDNF	Klariden	Döyçe AsM			
0 - 1	987 057	70,8%	33 647	2,4%	19 433	1,4%
1 - 3	152 324	10,9%	3 986	0,3%	27 376	1,9%
3 - 5	100 584	7,2%	3 529	0,3%	18 218	1,3%
5 - 7	5 973	0,5%	–	–	337	0,02%
7 - 10	29 507	2,1%	3 021	0,2%	9 277	0,7%
Cəmi	1 275 445	91,5%	44 183	3,2%	74 641	5,3%
Ümumi cəmi					1 394 269	

2005-ci ilin 31 dekabr tarixinə olan vəziyyətə görə, Neft Fondu vəsaitinin 836,1 milyon
ABŞ dollarını və ya 59,9%-ni likvid aktivlər, o cümlədən 522,3 milyon ABŞ dollarını və ya
37,4%-ni bank depozitləri, 296,5 milyon ABŞ dollarını və ya 21,3%-ni pul bazarı fondları, 17,3
milyon ABŞ dollarını və ya 1,2%-ni müxbir hesablarda saxlanılan nağd vəsaitler təşkil etmiş,
Fondu vəsaitinin 558,2 milyon ABŞ dolları və 40,1%-i qiymətli kağızlarda, o cümlədən
554,0 milyon ABŞ dolları və ya 39,8%-i suveren borc kağızları, agentliklərin istiqrafları, bank
və maliyyə istiqraflarında, 4,2 milyon ABŞ dolları və ya 0,3%-i səhmlərdə yerləşdirilmişdir.
Neft Fondu investisiya portfelinin aktivlər üzrə tərkibi *Cədvəl 6*-da göstərilir.

Cədvəl 6

Neft Fondu vəsaitinin aktivlər üzrə tərkibi
(31.12.05 tarixinə olan vəziyyət)

min ABŞ dolları

	ARDNF	Klariden	Döyçe AsM
Qiymətli kağızlar:	458 257	32,9%	32 653
– Suveren borc kağızları	10 106	0,7%	–
– Agentliklərin istiqrafları	173 874	12,5%	9 901
– Bank və maliyyə istiqrafları	274 277	19,7%	18 549
– Səhmlər	–	–	4 203
Nağd vəsaitlər:	817 188	58,6%	11 530
– Bank depozitləri	510 851	36,6%	11 420
– Pul bazarı fondları	291 337	20,9%	–
– Nağd hesablar	15 000	1,1%	110
Cəmi	1 275 445	91,5%	44 183
Ümumi cəmi			7 360
			0,5%

Hesabat ilində Dövlət Neft Fondu tərəfindən, habelə xarici menecerlərin idarə olunmasına verilmiş vəsaitlərin qiymətli kağızlarına yerleşdirildiyi maliyyə qurumlarının, habelə qiymətli kağızların kredit reytinqi aparıcı kredit reytinq agentliklərinin (S&P, Mudiz, Fitç) müəyyən etdiyi investisiya dərəcəli kredit reytinqindən aşağı olmamışdır. Bunu *Cədvəl 7*-də görmək mümkündür.

Cədvəl 7

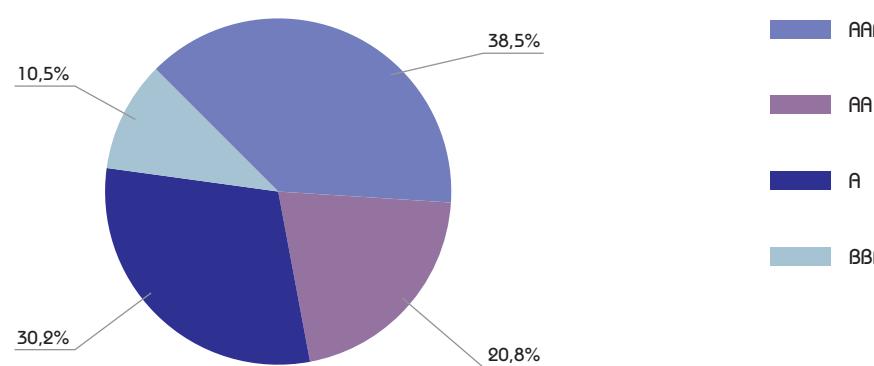
2005-ci ildə Neft Fondu, habelə xarici menecerlərin vəsait yerləşdirdiyi qiymətli kağızların, habelə emitentlərin reytinqlər üzrə təsnifatı
(min ABŞ dolları)

Moody/S&P-nin müəyyən etdiyi reytinqlər	ARDNF		Klariden		Döyçe AsM	
AAA (Aaa)	194 664	35,1%	18 877	3,4%	–	–
AA+, AA, AA- Aa1, Aa2, Aa3	105 125	19,0%	2 020	0,4%	7 924	1,4%
A+, A, A- A1, A2, A3	118 105	21,3%	7 553	1,4%	41 545	7,5%
BBB+, BBB, BBB- Baa1, Baa2, Baa3	40 363	7,3%	–	–	17 812	3,2%
Cəmi	458 257	82,7%	28 450	5,2%	67 281	12,1%
Ümumi cəmi	553 988					

Qiymətli kağızların hər bir reytinq üzrə xüsusi çəkiləri *Qrafik 8*-də göstərilir.

Qrafik 8

Qiymətli kağızların reytinqlər üzrə təsnifatı

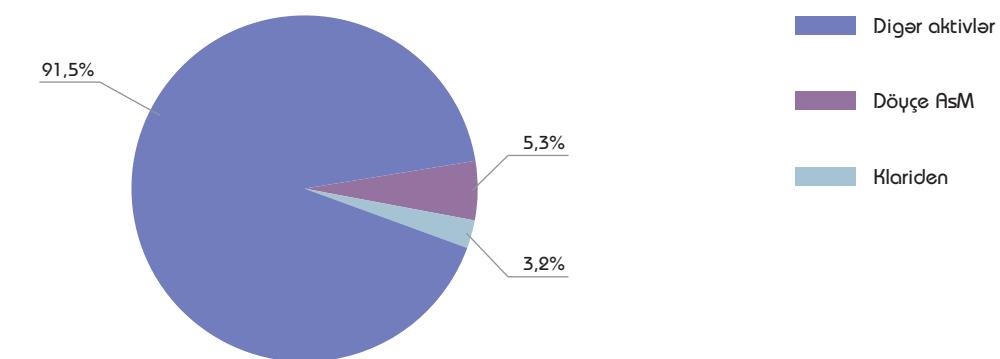
2005-ci ildə Neft Fondu vəsaitlərinin bir hissəsi 2 (iki) xarici menecer – Credit Swiss qrupuna daxil olan Klariden (İsviçrə) və Döyçe Bank qrupuna daxil olan Döyçe Asset Management (Almaniya) tərəfindən idarə edilmişdir. 31 dekabr 2005-ci il tarixinə xarici menecerlərin idarə edilməsində olan vəsaitin ümumi miqdarı təqribən 118,8 milyon ABŞ

dolları təşkil etmişdir, bu isə Fondu aktivlərində 8,5%-ə bərabərdir. Klaridenin idarə edilməsində olan aktivlərin Neft Fondu aktivlərində olan xüsusi çekisi 3,2%, Döyçe Asset Managementin isə 5,3% təşkil etmişdir.

Xarici menecerlərə idarəetməyə verilmiş vəsaitlərin ARDNF-in aktivlərində xüsusi çekilərini *Qrafik 9*-da görmək mümkündür.

Qrafik 9

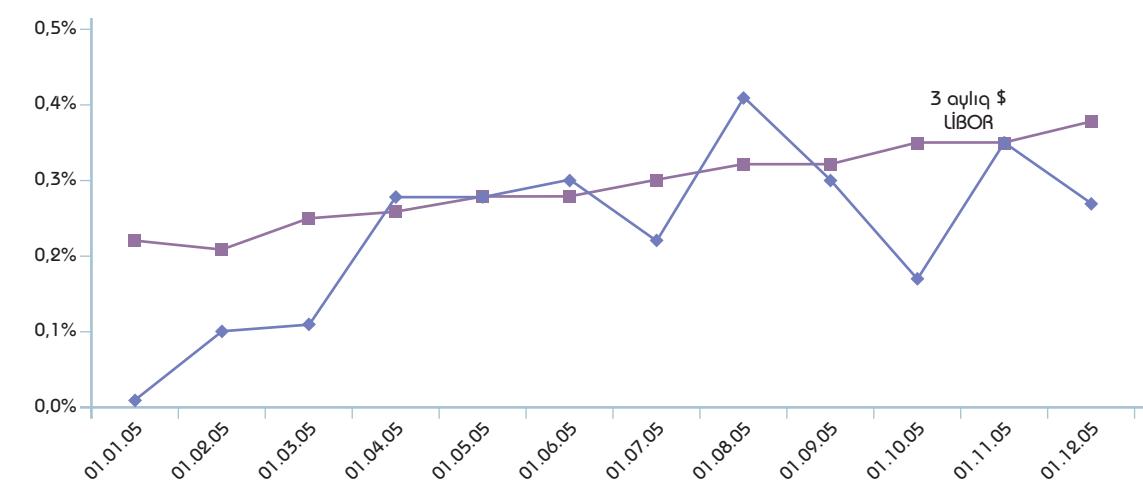
Xarici menecerlərə idarəetməyə verilmiş vəsaitlərin ARDNF-in aktivlərində xüsusi çekisi

2005-ci ıl ərzində xarici menecerlər tərəfindən fərqli gəlirlilik göstəriciləri əldə edilmişdir. Hər iki xarici menecerin gəlirlilik göstəricilərinin dinamikasını *Qrafik 10* və *Qrafik 11*-də müqayisə etmək mümkündür.

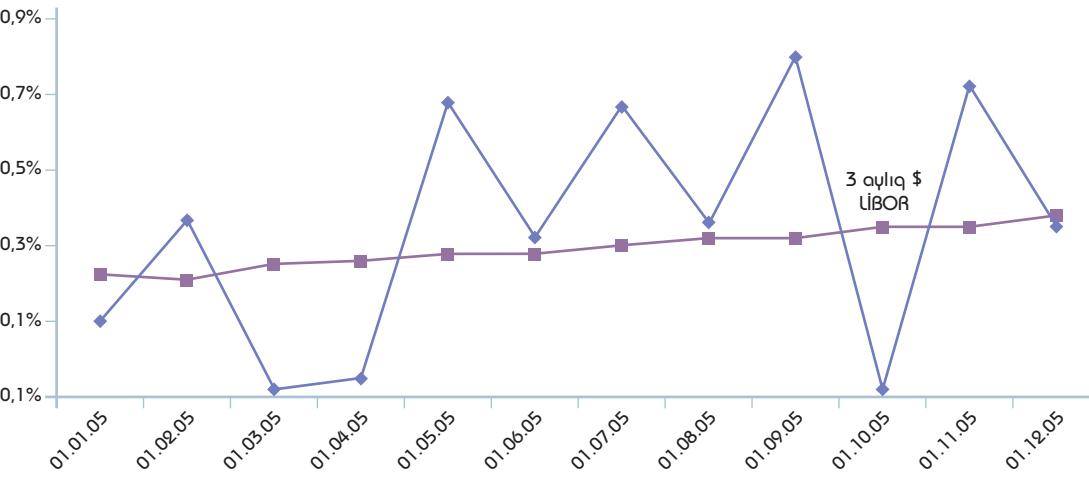
Qrafik 10

2005-ci ildə Döyçe AsM tərəfindən Neft Fondu vəsaitlərinin idarə edilməsindən əldə edilmiş faktiki gəlirliliyin müqayisəli dinamikası
(aylar üzrə)

Qrafik 11

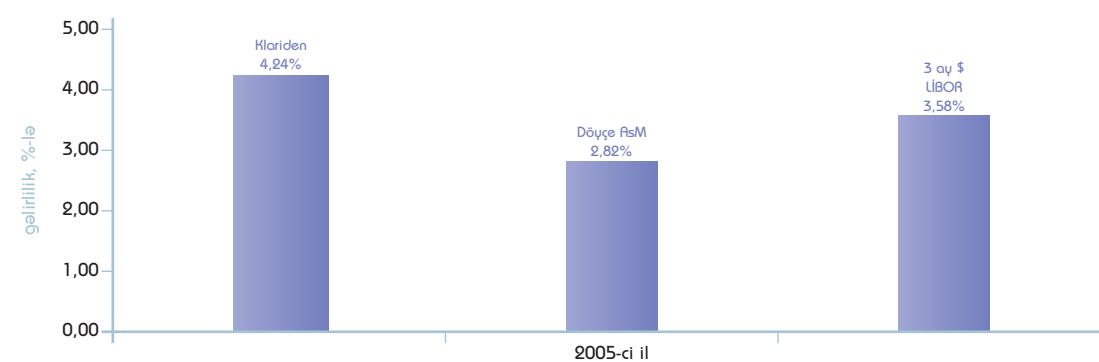
2005-ci ildə Klariden tərəfindən Neft Fondu vəsaitlərinin idarə edilməsindən əldə edilmiş faktiki gəlirliliyin müqayisəli dinamikası (aylar üzrə)

2005-ci il üzrə, eləcə də vəsaitlərin idarəetməyə verildiyi vaxtdan etibarən xarici menecərlərin faktiki illik gəlirlilik göstəricilərini Qrafik 12 vasitəsilə müqayisə etmək mümkündür.

Qrafik 12

2005-ci ildə xarici menecərlərin faktiki illik gəlirliliyi

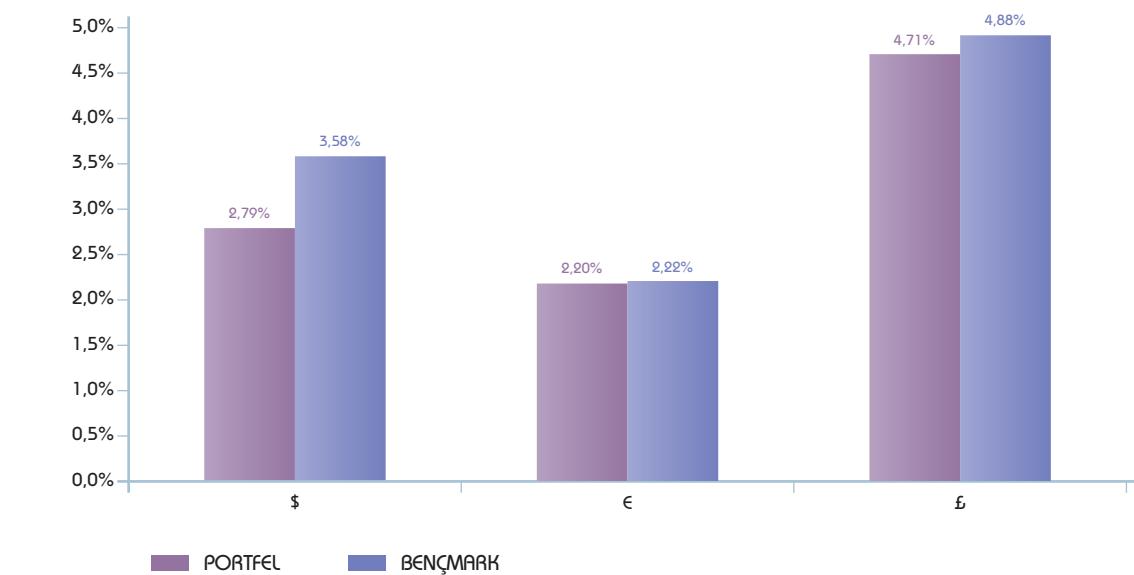

Qrafiklərdən göründüyü kimi, 2005-ci ildə Klaridenin faktiki illik gəlirliliyi 4,24%, Döyçə AsM-in isə 2,82% təşkil etmişdir. Vəsaitlərin verildiyi vaxtdan etibarən Klaridenin əldə etdiyi faktiki gəlirlilik göstəricisi 2,94%, Döyçə AsM-in isə 2,40% təşkil etmişdir.

Hesabat ilində ARDNF-in valyuta portfellərinin illik gəlirliliyi ABŞ dolları üzrə 2,79%, AVRO üzrə 2,2%, İngiltərə funt sterlinçi üzrə 4,71% təşkil etmişdir. Valyuta portfellərinin illik gəlirlilik göstəricilərini Qrafik 13-də müşahidə etmək mümkündür.

Qrafik 13

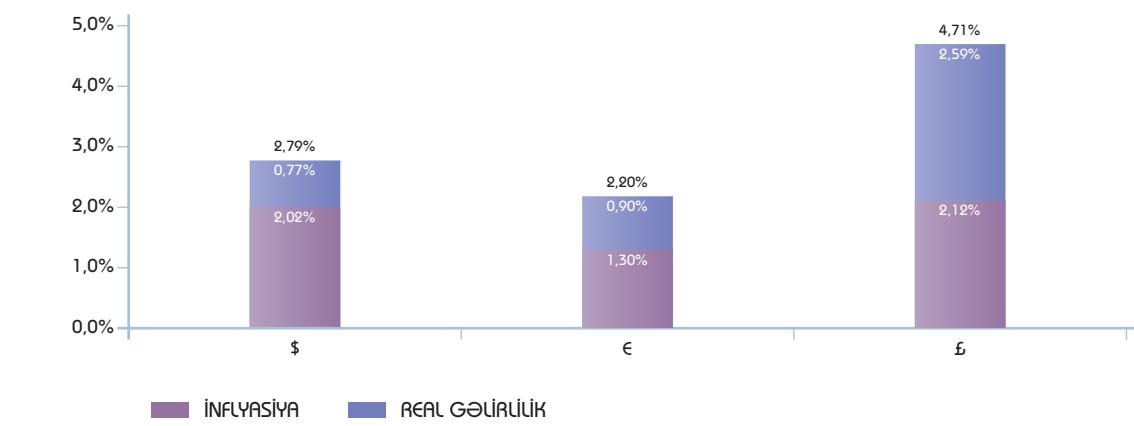
2005-ci il üzrə ARDNF-in valyuta portfellərinin illik gəlirliliyi

Valyuta səbəti üzrə ARDNF-in idarəetmədən əldə olunan real gəlirlilik göstəricilərini Qrafik 14-də müqayisə etmək mümkündür.

Qrafik 14

2005-ci ildə ARDNF-in valyuta portfellərinin idarə olunmasının real gəlirliliyi

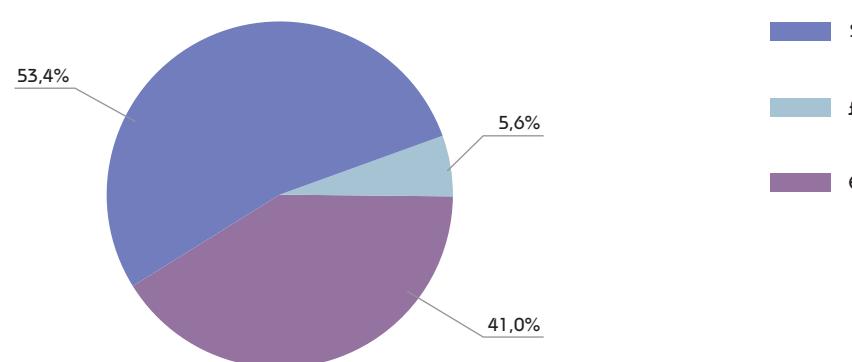

2001 - 2005-ci illər ərzində baza valyutası – ABŞ dolları ilə ARDNF-in vəsaitlərinin idarə olunmasından əldə edilmiş orta illik gelirlilik 2,58% təşkil etmişdir.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2005-ci il 01 mart tarixli 652 nömrəli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş Dövlət Neft Fondu 2005-ci il üçün investisiya Siyaseti (investisiya istiqamətləri) ilə Neft Fondu investisiya portfelinin valyuta tərkibi (səbəti) üçün tələblər müəyyən edilmişdir. Bu tələblərə uyğun olaraq 2005-ci ildə Neft Fondu investisiya portfelinin məcmu dəyerinin 55%-i ABŞ dollarında ifadə olunan aktivlərə, 35%-i AVRO-da ifadə olunan aktivlərə, 5%-i İngiltərə funt sterlinqində ifadə olunan aktivlərə, Neft Fondu investisiya portfelinin məcmu dəyerinin 5%-i isə "A" (Standart and Purz, Fiç) və ya "A2" (Mudiz) kredit reytinqindən aşağı olmayan uzunmüddətli ölkə (suveren borc) reytinqinə malik olan ölkələrin valyutalarında və ya ABŞ dollarında və xüsusi çəkidiyi mütənasiblik əsasında bölüsdürülərək ABŞ dolları, AVRO və İngiltərə funt sterlinqində ifadə olunan aktivlərə yerləşdirilməsi müəyyən edilmişdir. Qeyd olunan tələblərin icrası çərçivəsində 31 dekabr 2005-ci il tarixinə Fondu investisiya portfelinin (Fondu aktivlərinin həcmindən xərclər portfeli çıxılmaqla) qeyd olunan valyutalar arasında bölgüsü ABŞ dolları üzrə 53,4%, AVRO üzrə 41%, İngiltərə funt sterlinqi üzrə 5,6% təşkil etmişdir (Qrafik 15).

Qrafik 15

ARDNF-in investisiya portfelinin valyuta strukturu
(31.12.2005-ci il tarixinə)

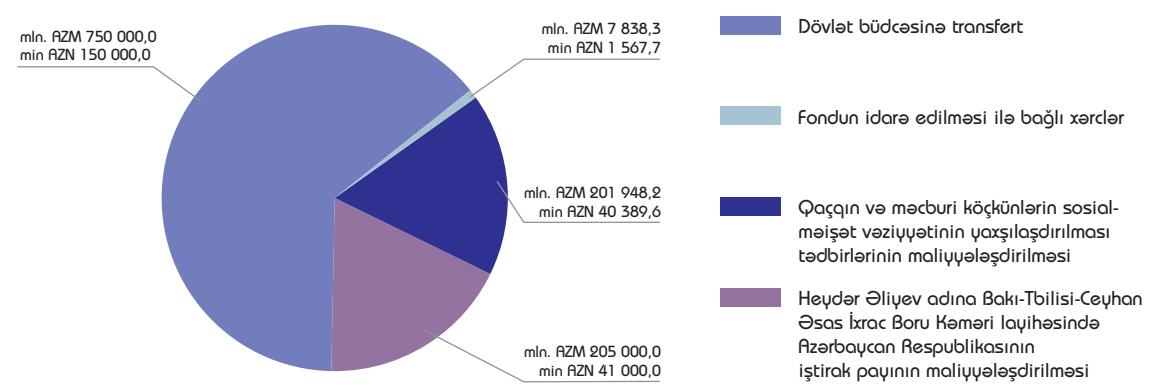
2005-ci ildə Dövlət Neft Fondu xərcləri

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 01 mart 2005-ci il tarixli 201 sayılı Fermanı ilə təsdiq edilmiş Fondu 2005-ci il üçün bütçesinin icrasına uyğun olaraq hesabat ilində Dövlət Neft Fondu vəsaiti hesabına iki mühüm layihə – qacqınların və məcburi köçkünlərin sosial-məişət şəraitinin yaxşılaşdırılması və məskunlaşdırılması problemlərinin həlli layihəsi və Heydər Əliyev adına Bakı-Tbilisi-Ceyhan Əsas İxrac Boru Kəməri layihəsində Azərbaycan Respublikasının iştirak payının maliyyələşdirilməsi davam etdirilmiş və eyni zamanda Fondu vəsaitlərinin bir hissəsi dövlət bütçesinə transfer edilmişdir.

Dövlət Neft Fondu 2005-ci il üzrə bütçə xərclərinin strukturu Qrafik 16-da verilir.

Qrafik 16

2005-ci ildə Dövlət Neft Fondu bütçə xərclərinin tərkibi
(milyon AZM və min AZN ilə)

Qacqınların və məcburi köçkünlərin sosial-məişət vəziyyətinin yaxşılaşdırılması tədbirlərinin maliyyələşdirilməsi.

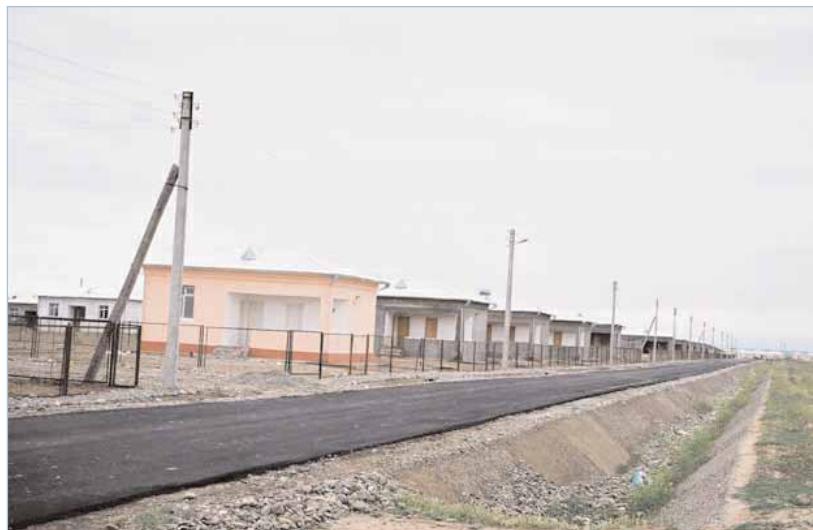
Neft Fondu 2005-ci il üçün bütçesinin icrasına uyğun olaraq hesabat ilində qacqınların və məcburi köçkünlərin sosial-məişət vəziyyətinin yaxşılaşdırılması tədbirlərinin maliyyələşdirilməsinə 201 948,2 milyon AZM (40 389,6 min AZN) vəsait ayrılmışdır. Bu vəsaitin 8 334,7 milyon AZM (1 666,9 min AZN) Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 22.08.01 tarixli 562 sayılı "Erməni millətçilərinin apardığı etnik təmizləmə nəticəsində Ermənistən ərazisindəki öz tarixi torpaqlarından didərgin salınmış azərbaycanlıların məskunlaşması problemlərinin həlli haqqında", 07.09.01 tarixli 577 sayılı "Azərbaycan torpaqlarının erməni silahlı qüvvələri tərəfində işğalı nəticəsində Ağdam və Füzuli rayonlarından didərgin düşmüş və çadır düşərgələrində müvəqqəti yerləşdirilmiş məcburi köçkünlərin bir qisminin həmin rayonların ərazisində məskunlaşdırılması ilə bağlı bəzi tədbirlər haqqında" və 13.05.02 tarixli 700 sayılı "Biləsuvar rayonu ərazisində yerləşən beş çadır düşərgəsində məskunlaşmış məcburi köçkünlərin sosial-məişət vəziyyətinin yaxşılaşdırılması ilə bağlı bəzi tədbirlər haqqında" Fermanlarının icrası üzrə tədbirlə-

rin maliyyələşdirilməsinə yönəldilmişdir. Qeyd edilən üç Fərman üzrə tədbirlərin maliyyələşdirilməsi üçün Neft Fondundan ümumilikdə 359 milyard AZM vəsaitin ayrılması nəzərdə tutulmuşdur. Bu Fərmanların icrasına uyğun olaraq 2001 - 2005-ci illər ərzində 343 milyard AZM-ə (68 milyon AZN) yaxın vəsait təyinatı üzrə istifadə olunmuşdur.

2005-ci ildə eyni zamanda **192 979,8** milyon AZM (38 595,9 min AZN) Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2004-cü il 04 fevral tarixli 80 sayılı "Azərbaycan torpaqlarının Ermənistən silahlı qüvvələri tərəfindən işgali nəticəsində didərgin düşmüş, Bərdə və Ağcabədi rayonları ərazisində çadır düşərgələrində, eləcə də Bərdə rayonu ərazisində dəmir yolu üzərindəki yüksək və ya qazonlarında müvəqqəti yerləşdirilmiş Ağdam və digər rayonlardan olan 3860 məcburi köçkünlərin sosial, mənzil-məişət vəziyyətinin yaxşılaşdırılması və məşğulluğunun təmin edilməsi tədbirləri haqqında" Sərəncamına, habelə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2004-cü il 01 oktyabr tarixli 132 sayılı Fərmanına uyğun olaraq Naxçıvan Muxtar Respublikasında məcburi köçkünlərin ailələri üçün 100 ədəd fərdi evlərin tikintisini nəzərdə tutan tədbirlərin maliyyələşdirilməsinə yönəldilmişdir.

Ağdam rayonunda məcburi köçkünlər üçün salılmış qəsəbələrdən görüntüler

2005-ci ildə eyni zamanda Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 01 iyul 2004-cü il tarixli 298 sayılı Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "Qaçqınların və məcburi köçkünlərin yaşayış şəraitinin yaxşılaşdırılması və məşğulluğunun artırılması üzrə" Dövlət Programı çərçivəsində Biləsuvar, Füzuli, Ağdam, Ağcabədi rayonları ərazisində 4179 məcburi köçkünlərin ailəsi üçün yeni qəsəbələrin salınması üzrə tədbirlərin layihələndirilməsinin maliyyələşdirilməsi üçün Dövlət Neft Fondu 633,7 milyon AZM (126,8 min AZN) vəsait ayrılmışdır.

Yuxarıda qeyd olunan Fərmanlar üzrə tədbirlərə ayrılan vəsait qoyuluşunun strukturu Cədvəl 8-də verilir.

Cədvəl 8

2005-ci ildə qaçqınların və məcburi köçkünlərin sosial-məişət vəziyyətinin yaxşılaşdırılması layihəsinin maliyyələşdirilməsi üzrə Neft Fonduun xərclerinin təsnifati

	Ödənilmişdir (mlrd. AZM)					
	Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 22.08.01 tarixli 562 N-li Fərmani üzrə	Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 07.09.01 tarixli 577 N-li Fərmani üzrə	Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 13.05.02 tarixli 700 N-li Fərmani üzrə	Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 04.02.04 tarixli 80 N-li Sərəncamı üzrə	Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 01.10.04 tarixli 132 N-li Fərmani üzrə	Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 01.07.04 tarixli 298 N-li Sərəncamı üzrə
Yaşayış evlərinin tikintisi	1,73	0,10	–	186,81*		
İnfrastruktur və sosial-mədəni obyektlərin tikintisi	1,87	0,12	4,51		4,10	
Layihə işlərinin görülməsi	0,004	–	–	0,66		0,63*
Sifarişçi təşkilatlarının ofislərinin saxlanması xərcləri	–	–	–	1,40		
Cəmi	3,60	0,22	4,51	188,87	4,10	0,63

* Bu məbləğlərə xəzinədarlıq xidmət haqları da daxildir.

Qeyd olunan layihələrin maliyyələşdirilməsi üçün ayrılan vəsaitlər Dövlət Fondu tərəfindən Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşleri üzrə Dövlət Komitəsi, habelə Məcburi Köçkünlərin Sosial İnkışaf Fondu tərəfindən təqdim edilmiş və müvafiq qaydada əsaslandırılmış sifarişləri əsasında adı çəkilən qurumların dövlət xəzinədarlığında

hesablarına köçürülmüş və sonra sifarişçi təşkilatlar vasitəsilə podratçı təşkilatlara ödənilmişdir. Tikinti işlərinin böyük hissəsinin, o cümlədən Ağdam və Füzuli rayonlarından didərgin düşmüs məcburi köçkünlərin məskunlaşdırılması problemlərinin həlli ilə bağlı layihənin, habelə Bərdə və Ağcabədi rayonları ərazisində çadır düşərgələrində, eləcə də Bərdə rayonu ərazisində dəmir yolu üzərindəki yüksək vagonlarında müvəqqəti yerləşdirilmiş Ağdam və digər rayonlardan olan 3860 məcburi köçkünlərin sosial, mənzil-məişət vəziyyətinin yaxşılaşdırılması və məşğulluğunun təmin edilməsi tədbirləri ilə bağlı işlərin sifarişçi kimi Azərbaycan Respublikasının Məcburi Köçkünlərin Sosial İnkışaf Fondu çıxış edir. Ermənistan ərazisində didərgin salınmış azərbaycanlıların məskunlaşması probleminin həlli ilə əlaqədar layihənin əsas sifarişçi kimi Azərbaycan Respublikasının İşğaldan Azad Olunmuş Ərazilərin Bərpası və Yenidən Qurulması üzrə Agentlik çıxış edir. Həmin layihənin yarımcıq qalmış evlərin tikintisi ilə bağlı hissəsinin sifarişçi Dövlətqazinqomun Tikilməkdə olan Müəssisələr Müdafiyyətidir. Bilsəvarda məskunlaşmış məcburi köçkünlərlə bağlı Prezident Fərmanının icrası ilə əlaqədar sifarişçi funksiyalarını Füzuli rayonunun Haramı ərazisində qəsəbələrin inşası üzrə - Ərazilərin Bərpası və Yenidən Qurulması üzrə Agentlik, Bilsəvar rayonunda qəsəbələrin inşası üzrə - Məcburi Köçkünlərin Sosial İnkışaf Fondu icra edir. Sifarişçi təşkilatlar layihələrin icrasına cari nəzarəti həyata keçirir, müvafiq tenderlərin keçirilməsini və digər müvafiq prosedurların aparılmasını təmin edir, yerlərdə açılmış ofisləri vasitəsilə işləri təşkil edir və əlaqələndirir. 2005-ci ildə layihələrin həyata keçirilməsi ilə bağlı Dövlət Neft Fondu xərclərinin aylar üzrə təsnifatı *Qrafik 17-də* əks etdirilir.

Qrafik 17

Qaçqınların və məcburi köçkünlərin sosial-məişət vəziyyətinin yaxşılaşdırılması üzrə layihələrin maliyyələşdirilməsi ilə əlaqədar
2005-ci ilin ayları üzrə ayrılmış vəsaitin həcmi
(milyard AZM və milyon AZN ilə)

2005-ci ildə qaçqınların və məcburi köçkünlərin sosial-məişət vəziyyətinin yaxşılaşdırılması tədbirlərinin maliyyələşdirilməsi ilə bağlı Neft Fondu xərcləri Fondu bütçə xərclərinin 17,3%-ni təşkil etmişdir.

Heydər Əliyev adına Bakı-Tbilisi-Ceyhan Əsas İxrac Boru Kəməri layihəsində Azərbaycan Respublikasının iştirak payının maliyyələşdirilməsi.

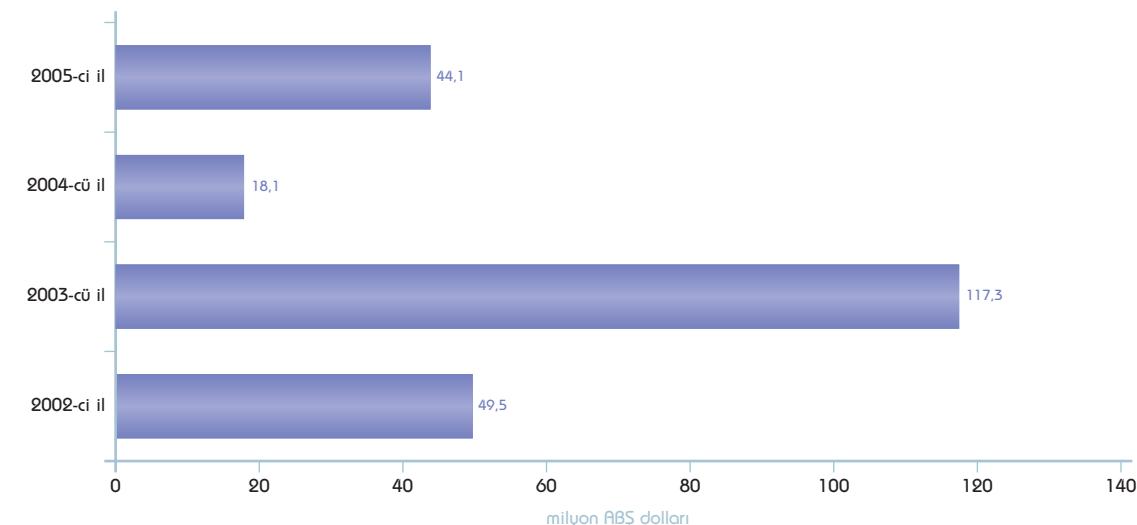
Hesabat ilində Dövlət Neft Fondu 2005-ci il üçün bütçəsinin icrası çərçivəsində, habelə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 30 iyul 2002-ci il tarixli 739 N-li "Bakı-Tbilisi-Ceyhan Əsas İxrac Boru Kəməri layihəsində Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin iştirak payının maliyyələşdirilməsi haqqında" Fermanına uyğun olaraq Fondu vəsaitinin bir hissəsi Heydər Əliyev adına Bakı-Tbilisi-Ceyhan Əsas İxrac Boru Kəməri layihəsində Azərbaycan Respublikasının iştirak payının maliyyələşdirilməsinə yönəldilmişdir. Bu layihənin maliyyələşdirilməsi Dövlət Neft Fondu tərəfindən 2002-ci ilin oktyabr ayından etibarən həyata keçirilir.

2005-ci ildə Dövlət Neft Fondu bu istiqamət üzrə xərcləri 205 000,0 milyon AZM (41 000,0 min AZN) və ya 44,1 milyon ABŞ dolları təşkil etmişdir. Bu xərclər Fondu bütçə xərclərinin 17,6%-ni təşkil etmişdir.

Heydər Əliyev adına Bakı-Tbilisi-Ceyhan Əsas İxrac Boru Kəməri (BTC) layihəsində Azərbaycan Respublikasının iştirak payının maliyyələşdirilməsi ilə bağlı Neft Fondu ədənişlərinin illər üzrə dinamikası *Qrafik 18-də* göstərilir.

Qrafik 18

2002 - 2005-ci illər ərzində Dövlət Neft Fondu tərəfində Heydər Əliyev adına Bakı-Tbilisi-Ceyhan Əsas İxrac Boru Kəməri layihəsinin maliyyələşdirilməsi

Neft Fondu təsdiq edilmiş bütçəsi çərçivəsində 2002 - 2005-ci illər ərzində Heydər Əliyev adına Bakı-Tbilisi-Ceyhan Əsas İxrac Boru Kəməri layihəsində Azərbaycan Respublikasının iştirak payının maliyyələşdirilməsi məqsədilə Dövlət Neft Fonundan ümumiyyətlə 229 milyon ABŞ dolları məbləğində vəsait ödənilmişdir. Bu məbleğə eyni zamanda BTC layihəsinin maliyyələşdirilməsi məqsədi ilə layihənin sponsorlar qrupu şirkətlərinə mü-

vəqqəti maliyyələşdirmə krediti üzrə köçürülmüş faiz ödənişlerinin və Azərbaycan BTC Ltd şirkətinin inzibati xərclərinin mütənasib olaraq maliyyələşdirilməsi də daxildir.

2005-ci ildə Heydər Əliyev adına Bakı-Tbilisi-Ceyhan Əsas İxrac Boru Kəmərinin tikintisi üzrə işlər yekun mərhələyə çatdırılmışdır. Belə ki, ötən ilin 25 may tarixində kəmərin Azərbaycan hissəsi (*Şəkil*), 12 oktyabr tarixində isə Gürcüstan hissəsi istismara verildi.

Azərbaycan, Gürcüstan və Türkiyənin dövlət başçılarının iştirakı ilə Heydər Əliyev adına Bakı-Tbilisi-Ceyhan Əsas İxrac Boru Kəmərinin istismara verilməsi ilə bağlı dövlət mərasimi

Heydər Əliyev adına Bakı-Tbilisi-Ceyhan Əsas İxrac Boru Kəmərinin Azərbaycan hissəsinin istismara verilməsi (kəmərin sürgüsünün açılışı mərasimi, 25 may 2005-ci il, Bakı şəhəri, Səngəçal terminalı)

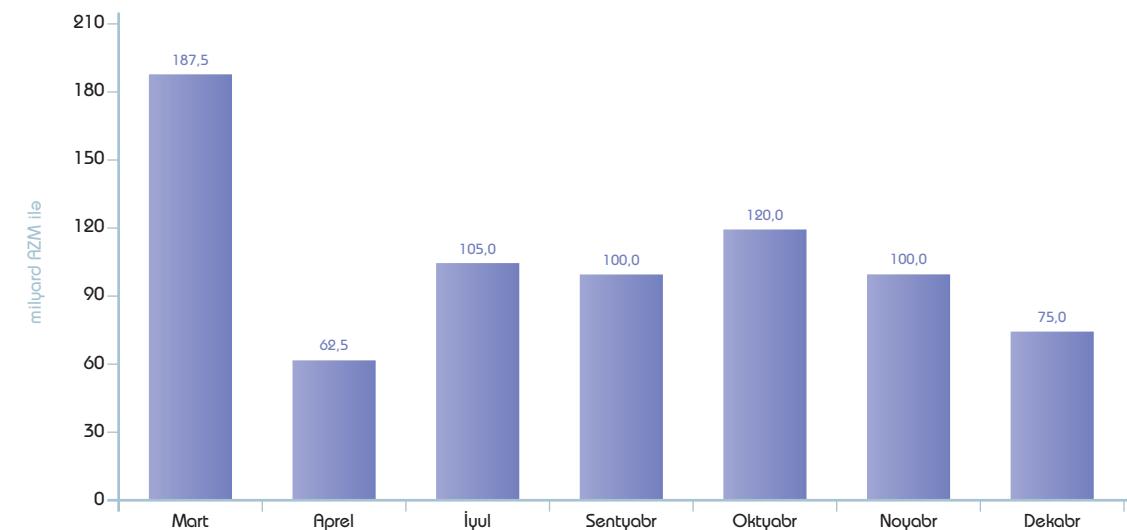
Azərbaycan Respublikası 2005-ci il dövlət bütçəsinə transfert.

Əvvəlki illərdə olduğu kimi, 2005-ci ildə də Dövlət Neft Fonduň bütçəsinin icrasına uyğun olaraq Fondu vəsaitinin əhəmiyyətli hissəsi dövlət bütçəsinə transfer edilmişdir. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Dövlət Neft Fonduň 2005-ci il bütçəsi barədə 01 mart 2005-ci il tarixli Fərmanına, habelə Dövlət Neft Fonduň 2005-ci il bütçəsinin icrası ilə bağlı bəzi tədbirlər haqqında 01 mart 2005-ci il 652 sayılı Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş 2005-ci ildə Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fonduň vəsaitlərinin xərc istiqamətlərinə (programına) uyğun olaraq hesabat ilində Dövlət Neft Fonduň dövlət bütçəsinə 750 000,0 milyon AZM (150 000,0 min AZN) vəsait köçürülmüşdür. 2003 - 2005-ci iller ərzində Neft Fonduň dövlət bütçəsinə edilmiş transfertlərin ümumi məbləği 1 900,0 milyard AZM (380 000 min AZN) təşkil edir. Transfertlər çərçivəsində 500 milyard AZM 2003-cü ildə, 650 milyard AZM 2004-cü ildə, 750 milyard AZM isə 2005-ci il ərzində köçürülmüşdür.

Vəsaitlər Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyinin Baş Xəzinədarlığında hesabına köçürülbü. Bu xərclər Fondu təsdiq edilmiş bütçə xərclərinin 64,4%-ni təşkil etmişdir. 2005-ci ildə Neft Fonduň dövlət bütçəsinə transfertlərin aylar üzrə ayırmaları *Qrafik 19* vasitəsilə müşahidə etmək olar.

Qrafik 19

2005-ci ildə Azərbaycan Respublikası dövlət bütçəsinə transfertlə bağlı ayırmalar (aylar üzrə)

2005-ci ildə Dövlət Neft Fonduň idarə edilməsi ilə bağlı xərclər

Dövlət Neft Fondu haqqında Əsasnaməyə uyğun olaraq Neft Fonduň idarə edilməsi ilə bağlı xərclər smetası Fondu İcraçı Direktorunun təqdimatı əsasında Azərbaycan Respublikasının Prezidenti tərəfindən təsdiq edilir. Neft Fonduň 2005-ci ildə idarə edilməsi ilə bağlı xərclər smetası Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 01 mart 2005-ci il tarixli 652 nömrəli Sərəncamı ilə təsdiq edilmişdir.

2005-ci ildə Neft Fonduň idarə edilməsi ilə bağlı xərcləri Fondu təsdiq edilmiş smeta xərclərinə nisbətən (15 871,0 milyon AZM) 7 838,3 milyon AZM (1 567,7 min AZN) və ya 49,4% səviyyəsində yerinə yetirilmişdir və qəndəet edilmiş vəsaitin həcmi 8 032,7 milyon AZM (1 606,5 min AZN) təşkil etmişdir.

Neft Fonduň idarə edilməsi ilə bağlı xərclərin tərkibində əməyin ödənişi fondu üzrə xərclər – 955,1 milyon AZM (191 min AZN) (12,2%), Dövlət Sosial Müdafiə Fondu ayırmalar – 209,5 milyon AZM (41,9 min AZN) (2,67%), malların alınması və xidmətlərin (dəftərxana, ezməyyə, nəqliyyat, kommersiya, mühafizə, rabitə, kommunal, bank, konver-tasiya, xarici auditin keçirilməsi və s.) haqqının ödənilməsi ilə bağlı xərclər ümumilikdə –

6 273,4 milyon AZM (1 254,7 min AZN) (80,0%), əsas vəsaitlərin alınması – 123,0 milyon AZM (24,6 min AZN) (1,56%), qeyri-maddi aktivlərin alınması – 277,3 milyon AZM (55,5 min AZN) (3,54%) təşkil etmişdir.

Neft Fonduun vəsaitlərinin xarici menecerlərə idarəetməyə verilməsi ilə bağlı xarici menecerlər tərəfindən tutulan idarəetmə haqları bila-vasitə idarəetməyə verilmiş müvafiq investisiya portfeli hesabına tutulmuşdur. 2005-ci ildə iki xarici menecer tərəfindən idarəetməyə verilmiş investisiya portfelləri hesabına ümumilikdə 289,7 min ABŞ dolları məbləğində idarəetmə haqqı tutulmuşdur.

Eyni zamanda, 2005-ci ildə Fondu investisiya portfelində olan qiymətli kağızların yenidən qiymətləndirilməsi ilə bağlı xərcləri 442 059,2 milyon AZM-ə (88 411,8 min AZN) bərabər olmuşdur. Neft Fonduun aktivlərini xarici valyuta aktivləri və ya xarici valyutada ifadə edilmiş investisiya vasitələri təşkil etdiyindən, eyni zamanda Fondu vəsaiti diversifikasiya olunaraq ABŞ dolları, AVRO, İngiltəre funt sterlinqi və digər valyutalarda yerləşdirildiyindən, digər tərəfdən Fondu balansı Azərbaycan manatında tərtib edildiyi üçün il ərzində xarici valyutaların mübadilə məzənnələrinin dəyişməsi, eləcə də xarici valyutalara nisbətdə Azərbaycan manatının dəyişərək, möhkəmlənməsi ilə əla-qədar olaraq Fondu aktivlərinin (Azərbaycan manatı ilə ifadə edilməklə) yenidən qiymətləndirilməsi zamanı Neft Fondu yuxarıda göstərilən əlavə balans xərclərinə məruz qalmışdır. Mühabbat uçotu qaydalarına uyğun olaraq bu xərc-lər Fondu balansında öz əksini tapır və nəticədə Fondu Azərbaycan manatında ifadə olunan valyuta aktivlərinin dəyəri azalır, halbuki xarici valyuta aktivlərinin aliciliq qabiliyyəti itmir.

2005-ci ildə eyni zamanda Dövlət Neft Fondu tərəfindən 17 451,2 milyon AZM (3 490,2 min AZN) mənfəət və digər vergilər dövlət bütçəsinə ödənilmişdir.

Neft Fonduun 2005-ci il Bütçəsinin İcrası

Neft Fondu 2005-ci il üçün bütçəsi Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 01 mart 2005-ci il tarixli 201 sayılı Fermanı ilə təsdiq edilmişdir.

Gəlirlər.

2005-ci ildə Neft Fondu gəlirləri Fondun bütçəsində nəzərdə tutulmuş vəsaitə (**1 078 033,3 milyon AZM**) nisbətən təqribən 20% artıq icra olunaraq **3 300 323,9 milyon AZM** (**660 064,8 min AZN**) təşkil etmişdir. Gəlirlərin mənbələr üzrə icra vəziyyətini *Cədvəl 9* əks etdirir.

2005-ci ildə **mənfəət neftinin satışı ilə bağlı** gəlirlər bütçədə nəzərdə tutulmuş vəsaitdən (**849 562,5 milyon AZM**) **1 863 532,3 milyon AZM** və ya **219%** artıq icra olunmuşdur. Gəlirlərin icra olunma səviyyəsinin bütçə göstəricilərini böyük fərqlə üstələməsi ilk növbədə hesabat ilə ərzində beynəlxalq bazarlarda neftin qiymətlərinin yüksək səviyyədə olması ilə bağlı olub. Belə ki, 2005-ci il üçün Fondu bütçəsində 1 barrel neftin qiyməti 25 ABŞ dolları səviyyəsində proqnozlaşdırılıb, faktiki olaraq isə ötən il üzrə Neft Fondu payına düşən neftin 1 barrelinin orta çəkili xalis mədaxil (nəqliyyat və marketinq xərcləri çıxılmaqla) qiyməti **49,5 ABŞ dolları** təşkil etmişdir. Eyni zamanda Bakı-Tbilisi-Ceyhan Əsas İxrac Boru Kəmərinin istismara verilməsinin 2005-ci ildə planlaşdırıldığı nəzərə alaraq, Fondu 2005-ci il üçün bütçəsində mənfəət neftinin satışı ilə bağlı daxilolmaların miqdarı Azərbaycan Respublikasının bu layihədəki iştirak payına uyğun olaraq kəmərin doldurulmasına (**2,5 milyon barrel**) və tamamlama işləri üzrə zəmanətlərin ödənilməsinə (**2 milyon barrel**) yönəldiləcək (ümümmilikdə **4,5 milyon barrel**) mənfəət neftinin həcmi istisna edilməklə proqnozlaşdırılmışdır. Kəmərin istismara verilməsindən sonra Azərbaycan Respublikasının qarşısında duran öhdəliklərin yerinə yetirilməsi, o cümlədən boru kəmərinin xam neftlə doldurulması, habelə xarici maliyyə qurumlarından cəlb edilmiş kredit vəsaiti üzrə əks-zəmanətin verilməsi və bunun müqabilində Azərbaycan Respublikasının payına düşən mənfəət neftinin müvafiq həcmi hesabına xam neftin təqdim edilməsi proseduru "Bakı-Tbilisi-Ceyhan Əsas İxrac Boru Kəməri layihəsində Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin iştirak payının maliyyələşdirilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 30 iyul 2002-ci il tarixli Fermanı ilə tənzimlənir. Kəmərin tam gücü ilə istifadəyə verilməsinin 2006-ci ilə keçməsi ilə əlaqədar olaraq və kəmərin xam neftlə doldurulması hesabat ilində başa çatmadığından ötən ilde borunun doldurulması üçün tələb olunan neftin qalan hissəsinin (təqribən **1,3 milyon barrel**), habelə zəmanətlərin ödənilməsinə (**2 milyon barrel**) yönəldilmesi nəzərdə tutulan mənfəət neftinin satışından eldə olunmuş vəsaitlər Dövlət Neft Fondu əlavə daxilolmasını təşkil etmişdir.

Karbohidrogen ehtiyatlarının işlənməsi ilə əlaqədar sərmayəçilər tərəfindən müqavilə sahəsində istifadə üçün ödənilen akrhesabı ödənişlərdən Neft Fondu daxilolmalar bütçədə nəzərdə tutulmuş **43 438,5 milyon AZM**-in proqnozuna nisbətən **93,8%** səviyyəsində icra olunaraq **40 756,0 milyon AZM** (**8 151,2 min AZN**) təşkil etmişdir. Bu mənbə üzrə daxilolmaların icra səviyyəsinin proqnozlara nisbətən aşağı olmasının səbəbi onunla bağlı olmuşdur ki, bütçə üzrə gəlir mənbələri formalasdırıllarkən Azərbaycan manatının ABŞ dollarına qarşı orta illik məzənnəsi bütçədə **4 925 manat** nəzərdə tutulmuş, halbuki il ərzində AZM - ABŞ dolları üzrə orta illik mübadilə məzənnəsi təqribən **4 729 AZM** (**0,9458 AZN**) təşkil etmişdir.

Cədvəl 9

Neft Fondu 2005-ci il bütçəsinin gəlir maddələrinin icrası

№	Gəlir mənbələri	Gəlirlərin məbləği				icra faizi
		Təsdiq olunmuş	Faktiki	mln. AZM	min AZN	
1.	Azərbaycan Respublikasının paçina düşən karbohidrogenlərin satışından eldə edilən xalis gəlirlər (karbohidrogenlərin nəql edilməsi üzrə məsrəflər, bank, gömrük rəsmiləşdirilməsi, müstəqil nəzarət (sörvəyer), marketinq və sigorta xərcləri çıxılmaq şərti ilə, habelə Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin sərmayəçiləri, paçacı və ya tərəfdəsi olduğu layihələrdə onun sərmayəsinə və ya iştirak paçına düşən gəlirlər istisna olmaqla)	849 562,5	169 912,5	2 713 094,8	542 619,0	319,4
2.	Karbohidrogen ehtiyatlarının işlənməsi ilə əlaqədar sərmayəçilər tərəfindən müqavilə sahəsində istifadə üçün ödənilən akrhesabı ödənişlər	43 438,5	8 687,7	40 756,0	8 151,2	93,8
3.	Neftin və qazın Azərbaycan Respublikasının ərazisi ilə ötürülməsindən eldə edilən gəlirlər	73 875,0	14 775,0	78 217,6	15 643,5	105,9
4.	Fondun aktivlərinin yerləşdirilməsindən və idarə olunmasından eldə edilən gəlirlər	110 664,8	22 132,9	139 576,3	27 915,3	126,1
5.	Digər gəlirlər və daxilolmalar	492,5	98,5	7 612,9	1 522,6	1 545,8
6.	İxrac olunan neftin satış qiyməti ilə bütçə hesablamaları üçün nəzərdə tutulan qiymət arasında fərq hesabına dövlət bütçəsinə daxil olmuş və xəzinədarlığın xüsusi hesabında toplanaraq Neft Fonduна köçürülmüş vəsait			316 474,2	63 294,8	
7.	Neft-qaz sazişlərinin imzalanması və ya icrası ilə bağlı Azərbaycan Respublikasının Dövlət Neft Şirkətinə və ya səlahiyyətli dövlət orqanına sərmayəçilər tərəfindən ödənilən bonuslar (mükafatlar)			4 592,1	918,4	
Cəmi		1 078 033,3	215 606,6	3 300 323,9	660 064,8	306

Neftin və qazın Azərbaycan Respublikasının ərazisi ilə ötürülməsindən əldə edilən gəlirlər bündən nəzərdə tutulduğundan (73 875,0 milyon AZM) 4 342,6 milyon AZM və ya 5,9% artıq yerinə yetirilmişdir.

2005-ci ildə Fondun aktivlərinin yerləşdirilməsindən və idarə olunmasından əldə edilən gəlirlər bündən nəzərdə tutulduğundan (110 664,8 milyon AZM) 26,1% artıq yerinə yetirilərək, 139 576,3 milyon AZM (27 915,3 min AZN) təşkil etmişdir.

Hesabat ilində eyni zamanda Dövlət Neft Fondu tərəfindən neft-qaz sazişləri çərçivəsində sərmayəçilər (xarici neft şirkətləri) tərəfindən verilən aktivlərin (köhnəlmış və ya istifadə olunmayan metal qırıntıları, borular) satışı təşkil olunmuş və bu aktivlərin satışından (bündən 492,5 milyon AZM nəzərdə tutulmuşdur) 7 612,9 milyon AZM (1 522,6 min AZN) məbləğində gəlirlər əldə edilmişdir. Bu gəlirlər digər gəlirlər və daxilolmalar maddəsində eks etdirilmişdir.

Hesabat ilində eyni zamanda Neft Fondu 2005-ci il bündən nəzərdə tutulmayan vəaitlər daxil olmuşdur.

Belə ki, 2005-ci ildə Fondun daha bir daxilolmasını dövlət xəzinədarlığından Dövlət Neft Fondu köçürülmüş 316 474,2 milyon AZM (63 294,8 min AZN) məbləğində vəsait təşkil etmişdir. Belə ki, "2005-ci il dövlət bündəni haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər və əlavələr edilməsi barədə Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi tərəfindən 21 iyun 2005-ci il tarixində qəbul edilmiş Qanunla 01 iyun 2005-ci il tarixədək ixrac olunan neftin satış qiyməti ilə bündə hesablamalar üçün nəzərdə tutulan qiymət arasında fərq hesabına dövlət bündəni daxil olmuş və xəzinədarlığın xüsusi hesabında toplanmış vəsaitin Dövlət Neft Fondu köçürülməsi müəyyən edilmişdir.

Hesabat ilində Dövlət Neft Fondu növbəti daxilolmasını neft-qaz sazişlərinin imzalanması və ya icrası ilə bağlı Azərbaycan Respublikasının Dövlət Neft Şirkətinə və ya səlahiyyətli dövlət orqanına sərmayəçilər tərəfindən ödənilmiş 4 592,1 milyon AZM (918,4 min AZN) məbləğində bonuslar (mükafatlar) təşkil etmişdir.

Xərclər.

2005-ci ildə Neft Fondu bündə xərcləri Fondun bündən nəzərdə tutulmuş vəsaitə (1 172 871,0 milyon AZM) nisbətən kəsirlə və ya 99,3% səviyyəsində icra olunaraq 1 164 786,5 milyon AZM (232 957,3 min AZN) təşkil etmişdir. Fondun bündə xərclərinin icra səviyyəsi Cədvəl 10-da göstərilir.

Hesabat ilində Azərbaycan Respublikası Prezidentinin müvafiq Sərəncamlarının icrasına uyğun olaraq, habelə Fondun 2005-ci il üçün bündəni çərçivəsində qacqınların və məcburi köçkünlərin sosial-məişət və məskunlaşma məsələlərinin həlli üzrə tədbirlərin maliyyələşdirilməsi ilə bağlı xərc maddəsi bündən nəzərdə tutulduğu (202 000,0 milyon AZM) qədər, təqribən 100% yerinə yetirilərək 201 948,2 AZM (40 389,6 AZN) səviyyəsində icra olunmuşdur.

Heydər Əliyev adına Bakı-Tbilisi-Ceyhan Əsas İxrac Boru Kəməri layihəsində Azərbaycan Respublikasının iştirak payının maliyyələşdirilməsi ilə bağlı xərclər bündən nəzərdə tutulduğu qədər (205 000,0 milyon AZM) -100% səviyyəsində icra olunmuşdur. Burada qeyd edilməlidir ki, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 01 mart 2005-ci il tarixli 201 sayılı Fərmanı ilə təsdiq edilmiş Neft Fondu 2005-ci il üçün bündən Fondun bu maddə üzrə xərcləri 105 000,0 milyon AZM səviyyəsində nəzərdə tutulmuşdur. Hesabat ilində Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 28 dekabr 2005-ci il tarixli Fərmanı ilə Dövlət Neft Fondu 2005-ci il üçün bündən dəyişikliklər edilmiş və bu dəyişikliklərə uyğun olaraq Heydər Əliyev adına Bakı-Tbilisi-Ceyhan Əsas İxrac Boru Kəməri Layihəsinin tikintisi ilə bağlı xərclərin artmasını nəzərə alaraq və bu artımın Azərbaycan Respublikasının həmin layihədəki iştirak payına düşən hissəsinin Neft Fondu tərəfində maliyyələşdirilməsini təmin etmək məqsədi ilə Bakı-Tbilisi-Ceyhan Əsas İxrac Boru Kəməri Layihəsinin maliyyələşdirilməsi ilə bağlı Fondu 2005-ci il üçün bündən xərcləri 105 000,0 milyon AZM-dən 205 000,0 milyon AZM-ə qədər artırıldı.

2005-ci ildə Azərbaycan Respublikasının 2005-ci il dövlət bündəni transfert bündən nəzərdə tutulduğu (750 000,0 milyon AZM) miqdarda tam şəkildə -100% icra olunmuşdur. Neft Fondu idarə edilməsi ilə bağlı xərcləri Fondu təsdiq edilmiş smeta xərcləri (15 871,0 milyon AZM) nisbətən 7 838,3 milyon AZM (1 567,7 min AZN) və ya 49,4% səviyyəsində yerinə yetirilmişdir və qənaət edilmiş vəsaitin həcmi 8 032,7 milyon AZM (1 606,5 min AZN) təşkil etmişdir.

Cədvəl 10

№	Xərc istiqamətləri	Xərclərin məbləği				İcra faizi
		Təsdiq olunmuş	Faktiki	mln. AZM	min AZN	
Bündə xərcləri						
1.	Qacqın və məcburi köçkünlərin sosial-məişət və məskunlaşma məsələləri ilə bağlı bəzi tədbirlərin maliyyələşdirilməsi	202 000,0	40 400,0	201 948,2	40 389,6	100,0
2.	Heydər Əliyev adına Bakı-Tbilisi-Ceyhan Əsas İxrac Boru Kəməri layihəsində Azərbaycan Respublikasının iştirak payının maliyyələşdirilməsi ilə bağlı xərclər	205 000,0	41 000,0	205 000,0	41 000,0	100,0
3.	Azərbaycan Respublikasının 2005-ci il dövlət bündəni transfert	750 000,0	150 000,0	750 000,0	150 000,0	100,0
4.	Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondu idarə edilməsi ilə bağlı xərclər	15 871,0	3 174,2	7 838,3	1 567,7	49,4
Cəmi bündə xərcləri		1 172 871,0	234 574,2	1 164 786,5	232 957,3	99,3
Bündən kənar xərclər və ödənişlər						
	Fondun valyuta aktivlərinin yenidən qiymətləndirilməsi ilə bağlı xərclər	-	-	442 059,2	88 411,8	
	Mənfəət vergisi və digər vergi ödənişləri	-	-	17 451,2	3 490,2	
Cəmi bündən kənar xərclər		-	-	459 510,4	91 902,0	

Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondu

Hesabat ilində Fondun büdcədənəkənar xərcləri və ödənişləri 459 510,4 milyon AZM (91 902,0 min AZN) təşkil etmişdir.

2005-ci ildə Neft Fondu 442 059,2 milyon AZM (88 411,8 min AZN) məbləğində valyuta aktivlərinin yenidən qiymətləndirilməsi ilə bağlı xərcləri yaranmışdır. Neft Fonduun aktivlərini xarici valyuta aktivləri və ya xarici valyutada ifadə edilmiş investisiya vasitələri təşkil etdiyindən, eyni zamanda Fondun vəsaiti diversifikasiya olunaraq ABŞ dolları, AVRO, İngiltərə funt sterlinqi və digər valyutalarda yerləşdirildiyindən, digər tərəfdən Fondun balansı Azərbaycan manatında tərtib edildiyi üçün il ərzində xarici valyutaların mübadilə məzənnələrinin dəyişməsi, eləcə də xarici valyutalara nisbətdə Azərbaycan manatının dəyişərək, möhkəmlənməsi ilə əlaqədar olaraq Fondun aktivlərinin (Azərbaycan manatı ilə ifadə edilmək) yenidən qiymətləndirilməsi zamanı Neft Fondu yuxarıda göstərilən əlavə balans xərclərinə məruz qalmışdır. Mühasibat uçotu qaydalarına uyğun olaraq bu xərclər Fondun balansında öz əksini tapır və nəticədə Fondun Azərbaycan manatında ifadə olunan valyuta aktivlərinin dəyəri azalır, halbuki xarici valyuta aktivlərinin aliciliq qabiliyyəti itmir.

2005-ci ildə eyni zamanda dövlət büdcəsinə 17 451,2 milyon AZM (3 490,2 min AZN) mənfəət vergisi və digər vergilər ödənilmişdir.

Neft Fonduun İdarəetmə Sistemi

Dövlət Neft Fondu fəaliyyətinə nəzarət dövlət orqanlarının və ictimai təşkilatların nümayəndələrindən təşkil edilmiş Müşahidə Şurası tərəfindən həyata keçirilir. Hesabat ilində Müşahidə Şurası tərəfindən bir neçə iclas keçirilmişdir. 2005-ci il yanvarın 5-də keçirilmiş iclasında Şura tərəfindən Neft Fondu 2005-ci il üçün bündə layihəsinə baxılmış, Fondun investisiya portfelinə daxil olan vəsaitin valyuta tərkibinin təmin edilməsi, vergi statusu ilə bağlı məsələlər müzakirə olunmuşdur. Bu iclasda Müşahidə Şurası tərəfindən Neft Fondu 2005-ci il bündə layihəsi, o cümlədən Neft Fondu vəsaitinin istifadə edilməsinin əsas istiqamətləri (investisiya siyaseti daxil olmaqla) və Neft Fondu idarə edilməsi ilə bağlı illik xərclər smetasının layihələri məqbul hesab edildi və təsdiq olunmaq üçün Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim olunması tövsiyə edildi. Eyni zamanda Müşahidə Şurası tərəfindən Neft Fondu valyuta aktivlərinin yenidən qiymətləndirilməsi (məzənnə fərqi) ilə bağlı xərclərin fakt üzrə bündənəkənar xərclər kimi nəzərə alınması məqsədə uyğun hesab edilmiş və bu məqsədə Fondun qanunvericiliyində müvafiq dəyişikliklərin edilmesi tövsiyə edilmiş, həmçinin Neft Fondu investisiya portfelinin valyuta strukturu ilə bağlı fikir mübadiləsi aparılmış və yekunda Fondun investisiya portfelinə daxil olan valyuta tərkibine dair müvafiq qərar qəbul edilmişdir.

Müşahidə Şurasının növbəti 2005-ci il 19 noyabr tarixli iclasında Neft Fondu 2005-ci ildə maliyyə fəaliyyəti və bündəsinin icrası ilə bağlı illik hesabatlara baxıldı və Neft Fondu 2004-cü ildə maliyyə fəaliyyəti haqqında müstəqil auditorun ("Ernst & Young" şirkətinin) rəyi də nəzərə alınaraq, Fondun 2004-cü ildə fəaliyyəti haqqında illik hesabat məqbul hesab edildi, Dövlət Neft Fondu 2004-cü il bündəsinin icrası təsdiq olunmaq üçün Azərbaycan Respublikası Prezidentinə təqdim olunması tövsiyə edilmişdir. Bu iclasda eyni zamanda Müşahidə Şurası tərəfindən Heydər Əliyev adına Bakı-Tbilisi-Ceyhan Əsas İxrac Boru Kəməri Layihəsinin tikintisi ilə bağlı xərclərin artmasını və Azərbaycan Respublikasının bu layihədəki iştirak payının Dövlət Neft Fondu tərəfindən maliyyələşdirildiyi nəzərə alınaraq, Dövlət Neft Fondu 2005-ci il üzrə bündə xərclərinin artırılması və Fondun 2005-ci il üçün bündəsinde müvafiq dəyişikliklərin təsdiq edilmək üçün Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim olunması tövsiyə edildi. İclasda eyni zamanda Müşahidə Şurası tərəfindən Neft Fondu 2006-ci il bündə layihəsi, o cümlədən Neft Fondu vəsaitinin istifadə edilməsinin əsas istiqamətləri (investisiya siyaseti daxil olmaqla) və Neft Fondu idarə edilməsi ilə bağlı illik xərclər smetasının layihələri məqbul hesab edildi və təsdiq olunmaq üçün Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim olunması tövsiyə edildi.

Hesabat ilində Fonddaxili strukturlar arasında səlahiyyətlərin bölgüsü işi təkmilləşdirilmiş, icra intizamı daha da gücləndirilmiş, daxili intizam təmin edilmişdir. Neft Fondu bündə qanunvericiliyinə uyğun olaraq Fondu 2005-ci il bündəsinin icrası təmin edilmişdir.

2005-ci ildə Neft Fondu bütün idarəetmə strukturlarının səlahiyyətləri qanunvericiliklə nəzərdə tutulmuş qaydada icra olunmuşdur.

Dövlət Neft Fondu İnstitutional Quruculuğunu Təkmilləşdirilməsi

2005-ci ildə Dövlət Neft Fondu qanunverici və normativ bazasının təkmilleşdirilmesi məqsədilə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin "Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondu fəaliyyətini tənzimləyən bəzi qanunvericiliklərində dəyişikliklərin edilməsi haqqında" 01 mart 2005-ci il tarixli 202 sayılı Fərmanı ilə Dövlət Neft Fondu bir sıra qanunverici sənədlərində dəyişikliklər edilmişdir. Bu Fərmanla Fondu fəaliyyətini tənzimləyən aşağıdakı normativ aktlara əlavə və dəyişikliklər edilmişdir:

- "Azərbaycan Respublikasının Dövlət Neft Fonduunun yaradılması haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 1999-cu il 29 dekabr tarixli 240 nömrəli Fərmanına;
- Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2000-ci il 29 dekabr tarixli 434 nömrəli Fərmani ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasının Dövlət Neft Fondu haqqında" Əsasnaməyə;
- Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2001-ci il 19 iyun tarixli 511 nömrəli fərmani ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fonduunun valyuta vəsaitinin saxlanması, yerləşdirilməsi və idarə edilməsi haqqında" Qaydalarla;
- Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2001-ci il 12 sentyabr tarixli 579 nömrəli fərmani ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fonduun illik gəlir və xərclər programının (büdcəsinin) tərtibi və icrası Qaydalarına".

Yuxarıda qeyd olunan sənədlərə edilmiş dəyişikliklərə əsasən Fondu formallaşması mənbələrinin təsnifatı genişləndirilmiş, Neft Fonduun valyuta vəsaitinin saxlanması, yerləşdirilməsi və idarə edilməsi qaydaları təkmilleşdirilmiş, o cümlədən Fondu valyuta vəsaitinin diversifikasiya olunması siyasetinin həyata keçirilməsi məqsədilə Neft Fonduun investisiya portfelinin hər valyuta tərkibi üzrə xüsusi çəki nisbətlərinin tənzimlənməsinə dair normativ mexanizm müəyyən edilmişdir. Eyni zamanda yeni dəyişikliklərə əsasən Fondu illik büdcə xərclərinin gelirləri üstələməməsi ilə bağlı princip aradan qaldırılmışdır.

Neft Fonduun Beynəlxalq Əlaqələri

2005-ci ildə Neft Fonduun beynəlxalq əlaqələri daha da inkişaf etdirilmiş və bu baxımdan ötən il keçirilən görüşlər, işgüzar səfərlər, təqdimatlarla zəngin olmuşdur. Neft Fonduun valyuta vəsaitlərinin idarə edilməsi sahəsində Fondu müxtəlif beynəlxalq maliyyə-bank qurumları ilə əməkdaşlığı daim genişlənir və bu təşkilatlarla əlaqələrin qurulması və işgüzar münasibətlərin tənzimlənməsi Fondu fəaliyyətinin prioritet istiqamətlərindən birini təşkil edir.

ARDNF-ə oxşar funksiya və məqsədləri yerinə yetirən maliyyə təsisatları ilə işgüzar əlaqələrin qurulması və bu təşkilatların təcrübəsinin öyrənilməsi istiqamətdə də 2005-ci ildə mühüm əhəmiyyətli tədbirlər və səfərlər həyata keçirilmişdir. Bu istiqamətdə vacib tədbir kimi ABŞ Ticarət və İnkışaf Agentliyi tərəfindən maliyyələşdirilən "Neft Fonduun İnsti-tusional Quruculuğunun Təkmilləşdirilməsi" layihəsi çərçivəsində və bu layihəni tətbiq edən ixtisaslaşmış Overture Financial Services LLC şirkətinin dəvəti ilə başda Dövlət Neft Fonduun İcraçı Direktoru Samir Şərifov olmaqla, Fondu nümayəndə heyətinin ABŞ-in Alyaska Fonduna səfərini qeyd etmək olar. Bu səfer zamanı ARDNF-in və Alyaska Fondunun tarixi və iş prinsiplərinə dair məlumat mübadiləsi aparılmış, Alyaska Fondunun müxtəlif strukturlarının iş təcrübəsi öyrənilmişdir.

2005-ci ildə Neft Fondu tərəfindən Fondu valyuta vəsaitlərinin idarə edilməsinə yeni maliyyə təşkilatlarının cəlb edilməsi istiqamətdə də müvafiq tədbirlər həyata keçirilmişdir. Belə ki, Neft Fondu depozitar xidmət göstərən maliyyə-bank təşkilatının seçilməsi məqsədilə 2005-ci ildə "Dövlət satınalmaları haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa əsasən Neft Fondunda tender proseduru keçirilmişdir. Tenderin əsas məqsədi Fondu vəsaitlərinin saxlanması, Neft Fondu və onun vəsaitlərinin idarə edilməsinə cəlb edilmiş xarici menecerlərə alıcı-satçı əqdlerinin bağlanması prosesində və onların icrasında yardım, kastodial hesabatlar komplektinin təqdim edilməsi üzrə beynəlxalq kastodial xidmətlər göstərə bilən maliyyə təşkilatının seçilməsi olmuşdur. ABŞ-in The Bank of New York bankı tenderin qalibi elan edilmişdir.

2005-ci ildə eyni zamanda Dövlət Neft Fondu xarici sərmayədarlar tərəfindən aktivlərin verilməsi işinin təkmilləşdirilməsini, neft və qaz gəlirlərinin proqnozlaşdırılması ilə bağlı və digər vacib məsələləri müzakirə etmək məqsədilə Azərbaycan Respublikasında fəaliyyət göstərən xarici neft şirkətləri və xüsusiət Azərbaycan Beynəlxalq Əməliyyat Şirkətini yaratmış konsorsiuma daxil olan şirkətlərin nümayəndələri ilə çoxsaylı görüşlər keçirilmişdir.

2005-ci ildə Heydər Əliyev adına Bakı-Tbilisi-Ceyhan Əsas İxrac Boru Kəməri layihəsinin tikintisinin yekun mərhələyə çatdığını nəqərə alaraq, bu layihənin maliyyələşdirilməsi məsələlərinin müzakirə edilməsi ilə bağlı beynəlxalq maliyyə-bank qurumlarının nümayəndələri ilə çoxlu sayıda görüşlər keçirilmiş, Dövlət Neft Fonduun rəhbərliyi sponsorlar qrupu ilə danışqların aparılması məqsədilə hökumət nümayəndə heyətlərinin tərkibində Böyük Britaniyaya işgüzar səfərlər etmişdir.

Mineral Ehtiyatların Hasilatı Sənayesində Şəffaflıq Təşəbbüsünün reallaşdırılması istiqamətdində nailiyyətlər.

2005-ci ildə "Mineral Ehtiyatların Hasilatı ilə Məşğul olan Sənaye Sahələrində Şəffaflıq Təşəbbüsü" (MHŞT) ilə bağlı tədbirlər çərçivəsində Azərbaycan mühüm irəliləyişlərə nail olmuşdur. Hesabat ilində Azərbaycan Respublikası Nazırılar Kabinetinin 13 noyabr 2003-cü il tarixli Sərəncamı ilə yaradılmış və Dövlət Neft Fonduun İcraçı Direktorunun sədrlik etdiyi MHŞT üzrə Komissiya tərəfindən Azərbaycan Respublikası hökumətinin mədən hasilatı sənayesində əldə etdiyi məcmu daxilolmalar barədə hesabatlar və beynəlxalq auditor şirkətinin bu hesabatlara dair rəyləri açıqlanmışdır.

Şəffaflıq Təşəbbüsü üzrə ilk hesabatlar 2003-cü ili və 2004-cü ilin birinci yarımlı ilini əhatə etmişdir. Bu dövrlər üzrə hesabatlar beynəlxalq nüfuzu malik Deloyt ənd Tuş şirkəti tərəfindən yoxlanılaraq tutuşdurulmuşdur.

Növbəti – ikinci mərhələdə Şəffaflıq Təşəbbüsü üzrə dərc edilmiş hesabatlar 2004-cü ili əhatə etmişdir. Bu dövr üzrə hesabatlar da beynəlxalq nüfuzu malik Deloyt ənd Tuş şirkəti tərəfindən yoxlanılaraq tutuşdurulmuşdur.

Üçüncü mərhələdə dərc edilmiş hesabatlar 2005-ci ilin birinci yarısını əhatə etmiş və bu dövr üzrə hesabatlar AGN MAK şirkəti tərəfindən yoxlanılaraq tutuşdurulmuşdur. Azərbaycan Respublikası Hökumətinin mədən hasilatı sənayesində əldə etdiyi məcmu daxilolmalar barədə hesabatlar, eləcə də audit şirkətlərinin rəyləri Dövlət Neft Fonduun (www.oilfund.az), habelə MHŞT üzrə Katiblik funksiyalarını yerinə yetirən Böyük Britaniyanın Beynəlxalq İnkışaf Nazırıının (www.eitransparency.org/implementation.htm) və QHT-lərin təmsil olunduğu Mədən Hasilatında Şəffaflığın Artırılması Koalisyonun ([www.eiti-az.org](http://eiti-az.org)) Internet səhifələrində yerləşdirilmişdir.

Dərc olunmuş hesabatlar Şəffaflıq Təşəbbüsü çərçivəsində hökumət tərəfində hazırlanmış mineral ehtiyatların hasilatı üzrə sənaye sahələrində məcmu gəlirlər barədə dünyada ilk hesabatlar olmaqla bərabər, Azərbaycan hökumətinin Təşəbbüsə bağlı üzərinə götürdüyü öhdəlikləri tam yerinə yetirdiyini təsdiq etmişdir. Belə ki, 2005-ci il martın 17-də Böyük Britaniyanın London şəhərində "Mineral Ehtiyatların Hasilatı ilə Məşğul olan Sənaye Sahələrində Şəffaflıq Təşəbbüsü" mövzusu ilə və 40-a qədər ölkənin nümayəndələrinin, dövlətlərarası maliyyə təşkilatlarının, o cümlədən Dünya Bankının, Beynəlxalq Valyuta Fonduun, Avropa Yenidənqurma və İnkışaf Bankının, nüfuzlu qeyri-hökumət təşkilatlarının, mineral ehtiyatların hasilatı sahəsində fəaliyyət göstərən beynəlxalq transmilli şirkətlərin rəhbərlerinin iştirak etdiyi Şəffaflıq Təşəbbüsü üzrə ikinci beynəlxalq konfransda Azərbaycanın bu tədbir üzrə pilot ölkə olaraq səyləri və əldə etdiyi nailiyyətləri xüsusi vurgulanmışdır.

Şəffaflıq Təşəbbüsünün həyata keçirilməsi istiqamətdindəki Azərbaycanın irəliləyişləri və real nəticələr digər ölkələr üçün nümunəyə çevrilib və sevindirici haldır ki, bu təcrübədən öz ölkələrində tətbiqini təmin etmək məqsədi ilə artıq bir sıra dövlətlər tərəfindən Təşəbbüsə dair təlimatlandırma ilə bağlı Azərbaycan hökumətinə müraciətlər daxil olmuş və bu səpkidə ilk müraciət Şəffaflıq Təşəbbüsü çərçivəsində Azərbaycanın təcrübəsindən istifadə etmək qərarına gəlmış Qazaxıstan dövləti tərəfindən edilmişdir. Bu müraciətə cavab olaraq, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin tapşırığına əsasən və Qazaxıstan hökumətinin dəvəti ilə 2005-ci ildə MHŞT üzrə Komissiyasının sədr, Dövlət Neft Fonduun İcraçı Direktoru cənab Samir Şərifov Qazaxistanda səfərdə olmuş və bu səfər şərçivəsində Şəffaflıq Təşəbbüsü üzrə Azərbaycanın topladığı təcrübəni

Qazaxstan dövlətinin rəsmiləri ilə bəlüşmiş, yüksəkvəzifeli dövlət məmurlarına konsultativ kömək göstərmişdir.

Sözügedən beynəlxalq tədbir üzrə digər mühüm nailiyyət kimi, Şəffaflıq Təşəbbüsü üzrə Beynəlxalq Məsləhətçi Qrupda Azərbaycanın təmsil olunmasını qeyd etmək olar. MHŞT üzrə 2-ci Beynəlxalq Konfransda bu beynəlxalq tədbirə qoşulmuş ölkələrə köməklik göstərmək və Təşəbbüsə yeni ölkələrin qoşulmasını təmin etmək məqsədilə Beynəlxalq Məsləhətçi Qrupun (BMQ) yaradılması qərara alınmış və bu qrupda Azərbaycanın üzvlüyü təsdiq olunmuşdur. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin göstərişinə uyğun olaraq, Azərbaycanı bu qrupda MHŞT üzrə hökumət Komissiyasının sədri təmsil edir. Hesabat ilində Londonda və Vaşinqtonda qrupun iki icası, 2006-cı ilin fevral ayında isə Nigeryada bir icası keçirilmişdir.

İnsan Resurslarının Inkişafı

Hər il olduğu kimi, 2005-ci ildə də Neft Fondu mövcud kadr potensialının inkişaf etdirilməsi istiqamətində bir sıra tədbirlər həyata keçirilmişdir.

Hesabat ilində Neft Fondu aidiyyəti bölmələrinin işçiləri Fondun əməkdaşlıq etdiyi investisiya banklarının təşkil etdiyi bir neçə tədris seminarına və kurslara qatılmışlar. Qeyd olunan seminar və kurslarda iştirak etməklə Fondun əməkdaşları maliyyə bazarları, idarəetmə riskləri haqqında biliklərə yiylənmişlər.

2005-ci ildə Neft Fondu işçi heyətinin ixtisaslaşma səviyyəsinin artırılmasına xidmət etmiş daha bir tədbirə Fondun aidiyyəti bölmələrinin əməkdaşlarının ABŞ-in Alyaska Fonduna səfərini aid etmək olar. Hesabatın "Neft Fonduun beynəlxalq əlaqələri" bölməsində qeyd olunduğu kimi, ötən ildə ABŞ Ticarət və İnkişaf Agentliyi tərəfindən maliyyələşdirilən "Neft Fonduun İnstitucional Quruculuğunun Təkmilləşdirilməsi" layihəsi çərçivəsində və bu layihəni tətbiq edən ixtisaslaşmış Overture Financial Services LLC şirkətinin dəvəti ilə başda Dövlət Neft Fonduun icraçı Direktoru Samir Şərifov olmaqla, Fondu nümayəndə heyəti ABŞ-in Alyaska ştatında fəaliyyət göstərən Alyaska Fondunda olmuş və burada fondun iş prinsipləri, onun müxtəlif strukturları barədə məlumatə yiylənmiş, iş təcrübəsi öyrənilmişdir.

Hesabat Sistemi

Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondu

Milli Neft Strategiyasının reallaşması çərçivəsində Dövlət Neft Fondu daxil olan vəsaitlerin həcmiñin durmadan və sürətlə çoxalması, diger tərəfdən ölkə iqtisadiyyatına daxili mənbələr hesabına investisiyaların həyata keçirilməsində Neft Fonduñun rolunun hər il daha da artması şəraitində Fonduñ fəaliyyəti daim ölkədaxili ictimaiyyətin və beynəlxalq qurumların diqqət mərkəzində olur. Bununla əlaqədar Neft Fonduñun fəaliyyəti ile bağlı hesabatların ictimaiyyətə təqdim edilməsi və bu sahədə şəffaflığın artırılması işinə xüsusi önəm verilir.

Hər il olduğu kimi, hesabat ilində də Neft Fonduñun fəaliyyətində şəffaflığın təmin edilməsi ilk növbədə Fonduñ maliyyə fəaliyyəti haqqında hesabatının müstəqil auditor tərəfindən yoxlanılması vasitəsilə həyata keçirilmişdir. Neft Fonduñ 2005-ci il üzrə maliyyə fəaliyyətinin auditü "Ernst & Young" şirkəti tərəfindən həyata keçirilmişdir. Belə ki, Neft Fonduñ 2004, 2005, 2006-ci illər üzrə (hər bir il üzrə ayrıraqda olmaq şərti ilə) maliyyə fəaliyyətinin auditini keçirmək məqsədi ilə Azərbaycan Respublikasının dövlət satınalmaları haqqında qanunvericiliyinə uyğun olaraq xidmət təkliflərinin cəlb olunması üsulu ilə 2003-cü ildə Dövlət Neft Fondunda birdəfəlik müsabiqə proseduru keçirilmişdir. Xidmət təklifləri sorğusuna əsasən, Azərbaycan Respublikasında fəaliyyət göstəren nüfuzlu beynəlxalq auditor təşkilatları tərəfindən təqdim olunmuş təkliflərin qiymətləndirilməsi neticəsində ən münasib təklif vermiş "Ernst & Young" şirkətinin Azərbaycan Respublikasındaki nümayəndəliyi müsabiqənin qallibi müəyyən edilmiş və Dövlət Neft Fondu haqqında Əsasnaməyə və Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 06 yanvar 2005-ci il tarixli razılığına uyğun olaraq bu şirkət Fondu 2004, 2005, 2006-ci illər üzrə maliyyə fəaliyyətinin auditini keçirmək üçün auditor təyin edilmişdir.

Eyni zamanda Dövlət Neft Fonduñun fəaliyyəti ilə bağlı rüblük hesabatlar, Fonduñ Müşahidə Şurasının qərarları barədə, habelə Fonduñla bağlı digər məlumat və yeniliklər mətbuatda və Fonduñ Internet səhifəsində mütemədi olaraq dərc etdirilmişdir.

2005-ci ildə Neft Fonduñun Internet saytında (www.oilfund.az) Fonduñ fəaliyyətinin müxtəlif istiqamətlərinə dair məlumatlar, gelir və xərcləri barədə press-reliżlər Azərbaycan və ingilis dil-lərində yerləşdirilmişdir. Bu saytda eyni zamanda Mineral Ehiyatların Hasilatı ilə Məşğul olan Sənaye Sahələrində Şəffaflıq Təşəbbüsü (MHŞT) çərçivəsində MHŞT üzrə Komissiya tərəfindən Azərbaycan Respublikası hökumətinin mədən hasilatı sənayesində əldə etdiyi məcmu daxiləlmalar barədə hesabatlar və beynəlxalq auditor şirkətinin bu hesabatlara dair verdiķları rəylər açıqlanmış, keçirilmiş görüş və səfərlərə dair məlumat və yeniliklər eks etdirilmişdir.

Fonduñ fəaliyyəti barədə, habelə Şəffaflıq Təşəbbüsü çərçivəsində görülən işlər haqqında ictimaiyyətə dəqiq məlumatların çatdırılması məqsədi ilə hesabat ilində media nümayəndələri üçün bir neçə mətbuat konfransı təşkil edilmişdir.

Dövlət Neft Fonduñun 2005-ci ildə Maliyyə Fəaliyyəti Haqqında Hesabatına dair Auditor Şirkətinin Rəyi

■ Ernst & Young Holdings (CIS) B.V.
 Hyatt International Centre
 Hyatt Tower III, 1st Floor
 Izmir Street, 1033
 Bakı, AZ1065, Azerbaijan
 Phone: 994 (12) 490-7020
 Fax: 994 (12) 490-7017
www.ey.com/azerbaijan

■ Ernst & Yang Holdings (SiAyEs) B.V.
 Hyatt İnternasional Senter
 Hyatt Tower III, 1-ci Mərtəbə
 İzmir küçəsi, 1033
 Bakı, AZ1065, Azərbaycan
 Tel: 994 (12) 490-7020
 Faks: 994 (12) 490-7017

Müstəqil Auditorların Rəyi

Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondu

Biz Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fonduunun (''Fond'') bu rəyə əlavə edilmiş 31 dekabr 2005-ci il tarixinə maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatının və həmin tarixdə başa çatmış il üzrə maliyyə nəticələri, xalis aktivlərdə dəyişikliklər və nağd vəsaitlərin axını haqqında müvafiq hesabatlarının audit yoxlamasını keçirdik. Maliyyə hesabatlarının hazırlanması üçün Fondun rəhbərliyi məsuliyyət daşıyır. Bizim vəzifəmiz aradığımız audit yoxlaması əsasında maliyyə hesabatları üzrə rəy ifadə etməkdir.

Audit yoxlaması Beynəlxalq Audit Standartlarına uyğun surətdə ararılıb. Bu standartlara uyğun olaraq, bizdən auditin rəlnaşdırılmasını və ararılmasını maliyyə hesabatlarında əsaslı təhriflərə yol verilmədiyinə əmin olacaq tərzdə həyata keçirmək tələb edilir. Audit yoxlamasına maliyyə sənədlərində göstərilən rəqəmləri və açıqlamaları təsdiq edən faktların seçmə əsasında təftiş edilməsi daxildir. Audit yoxlaması həmçinin istifadə edilmiş mühasibat rrinsirlərinin və rəhbərliyin verdiyi mühüm rroqnozların, eləcə də hesabatın ümumiyyətə təqdim edilməsinin qiymətləndirilməsini nəzərdə tutur. Nesab edirik ki, aradığımız audit yoxlaması bize öz rəyimizi ifadə etmək üçün kifayət qədər əsas verir.

Fikrimizcə, yuxarıda göstərilən maliyyə hesabatları Fondun 31 dekabr 2005-ci il tarixinə maliyyə vəziyyətini və həmin tarixdə başa çatmış il üzrə maliyyə nəticələrini və nağd vəsaitlərin axını Dövlət Sektorunda Beynəlxalq Mühasibat Uçotu Standartlarına uyğun olaraq, bütün mühüm aspektlər üzrə düzgün əks etdirir.

Ernst & Young Holdings (CIS) B.V.

10 arrel 2006-ci il

Maliyyə Hesabatları

Maliyyə Vəziyyəti haqqında Hesabat

(Başqa cür qeyd edilmədiyi halda məbləğlər milyon Azərbaycan manatı ilə ifadə edilmişdir)

	Qeyd	31 dekabr, 2005-ci il	2004-cü il
AKTİVLƏR			
Cari aktivlər			
Nağd vəsaitlər və onların ekvivalentləri	3	3 837 208	2 360 251
Fərdi gəlirlər və ya xərclərdə əks olunan real bazar dəyeri ilə hesablanmış qiymətli kağızlar	4	2 520 278	2 346 625
Alınmalı faizlər	46 393	20 205	
Fonda daxil olmalı vəsaitlər	6 397	12 492	
Avans ödənişləri və cari aktivlər	3 425	-	
Digər cari aktivlər	5	15	
Cəmi cari aktivlər	6 413 706	4 739 588	
Uzunmüddətli aktivlər			
Əsas vəsaitlər, (xalis)	6	10 073	10 635
Qeyri-maddi aktivlər, (xalis)	351	199	
Digər aktivlər	532	964	
Cəmi uzunmüddətli aktivlər	10 956	11 798	
Cəmi Aktivlər	6 424 662	4 751 386	
ÖHDƏLİKLƏR			
Cari öhdəliklər			
Dövlət Büdcəsinə ödəniləcək məbləğlər	-	15 832	
Digər cari öhdəliklər	1 590	812	
Cəmi Öhdəliklər	1 590	16 644	
Xalis Aktivlər	6 423 072	4 734 742	
XALIS AKTİVLƏR / KAPİTAL			
Kapital qoyuluşu	6 291 820	4 294 713	
Yığılmış əlavə vəsait	131 252	440 029	
Cəmi Xalis Aktivlər / Kapital	6 423 072	4 734 742	

Maliyyə hesabatları ilə bağlı əlavə edilən qeydlər maliyyə hesabatlarının tərkib hissəsidir.

Maliyyə Nəticələri haqqında Hesabat

(Başqa cür qeyd edilmədiyi halda məbləğlər milyon Azərbaycan manatı ilə ifadə edilmişdir)

	Qeyd	31 dekabr tarixində tamamlanan il 2005-ci il	2004-cü il
Əməliyyat gəliri			
Faiz gəliri	178 801	118 811	
Pul bazarı fondlarından əldə edilmiş gəlir	18 733	15 870	
Xalis diliq zərərləri	(57 958)	(42 922)	
Cəmi əməliyyat gəliri	139 576	91 759	
Əməliyyat xərcləri			
Əmək haqqı, məvaciblər və işçilərə müavinətlər	1 164	647	
Köhnəlmə / amortizasiya	706	1 250	
Bank komisyon haqları	566	701	
Kommunikasiya xərcləri	556	298	
Ezamiyyət xərcləri	453	248	
Pesəkar xidmətlər	304	435	
Nəşriyyat haqları	37	30	
Digər əməliyyat xərcləri	1 075	658	
Məzənnə fərqindən yaranan zərər	443 492	13 258	
Qiymətli kağızların məcburi əvəz etdirilməsindən zərərlər	-	16 224	
Cəmi əməliyyat xərcləri	448 353	33 749	
Vergilərdən əvvəl əldə edilmiş (kəsir) / əlavə vəsait	(308 777)	58 010	
Mənfəət vergisi	7	-	23 082
İl üzrə əldə edilmiş xalis (kəsir) / əlavə vəsait	(308 777)	34 928	

Maliyyə hesabatları ilə bağlı əlavə edilən qeydlər maliyyə hesabatlarının tərkib hissəsidir.

Xalis Aktivlərdə Dəyişikliklər haqqında Hesabat

(Başqa cür qeyd edilmədiyi halda məbləğlər milyon Azərbaycan manatı ilə ifadə edilmişdir)

	Qeyd	Daxil olmuş vəsait / köçürmələr	Yığılmış əlavə vəsait	Cəmi
31 dekabr 2003-cü il tarixinə qalıq		3 563 024	405 101	3 968 125
Fonda daxil olmuş vəsaitlər	8	1 522 641	-	1 522 641
Dövr üzrə əldə edilmiş xalis əlavə vəsait		-	34 928	34 928
Dövlət Büdcəsinə köçürülmüş vəsaitlər	9	(650 000)	-	(650 000)
AzBTC ilə əlaqədar köçürülmüş vəsaitlər	9	(89 000)	-	(89 000)
Dövlət Qaçqınlar Komitəsinə və Məcburi köçkünlərin Sosial İnkışaf Fonduna vəsait köçürmələri	9	(51 952)	-	(51 952)
31 dekabr 2004-cü il tarixinə qalıq		4 294 713	440 029	4 734 742
Fonda daxil olmuş vəsaitlər	8	3 154 055	-	3 154 055
Dövr üzrə xalis kəsir		-	(308 777)	(308 777)
Dövlət Büdcəsinə köçürülmüş vəsaitlər	9	(750 000)	-	(750 000)
AzBTC ilə əlaqədar köçürülmüş vəsaitlər	9	(205 000)	-	(205 000)
Dövlət Qaçqınlar Komitəsinə və Məcburi köçkünlərin Sosial İnkışaf Fonduna vəsait köçürmələri	9	(201 948)	-	(201 948)
31 dekabr 2005-ci il tarixinə qalıq		6 291 820	131 252	6 423 072

Maliyyə hesabatları ilə bağlı əlavə edilən qeydlər maliyyə hesabatlarının tərkib hissəsidir.

Nağd Vəsaitlərin axını haqqında Hesabat

(Başqa cür qeyd edilmədiyi halda məbləğlər milyon Azərbaycan manatı ilə ifadə edilmişdir)

Qeyd	31 dekabr tarixində tamamlanan il 2004-cü il	2003-cü il
Əməliyyat fəaliyyətindən nağd vəsait axını:		
Vergilərdən əvvəl (kəsir) / əlavə vəsait	(308 777)	58 010
(Kəsir) / əlavə vəsaiti əməliyyat fəaliyyətindən əldə edilmiş xalis nağd vəsaitlə üzləşdirmək məqsədi ilə aparılmış təshihlər:		
Faiz gəliri	(178 801)	(124 968)
Əsas vəsaitlərin / qeyri-maddi aktivlərin köhnəlməsi / amortizasiyası	706	1 250
Nağd vəsaitlər və onların ekvivalentləri üzrə məzənnə fərqindən yaranan zərər / (mənfəət)	197 167	3 633
Əsas vəsaitlərin silinməsindən yaranan zərər	-	(34)
Əməliyyat aktivlərində və öhdəliklərdən dəyişikliklər:		
Fərdi gəlirlər və ya xərclərdə əks olunan real bazar dəyəri ilə hesablanmış qiymətli kağızlar	4, 10	440 939
Digər cari aktivlər	(173 653)	269
Digər cari öhdəliklər	3 415	778
Digər qısamüddətli investisiyalar	-	(1 098)
Alınmış faiz	152 262	307 672
Alınmış dividendlər	351	125 143
Ödənilmiş mənfəət vergisi	(15 832)	577
Əməliyyat fəaliyyətində istifadə edilən xalis nağd vəsaitlər	(329 214)	(40 227)
İnvestisiya fəaliyyətindən nağd vəsaitlərin axını	6	(110 712)
Əmlak və avadanlığın alınması	(92)	(576)
Qeyri-maddi aktivlərin alınması	(204)	(56)
Digər uzunmüddətli aktivlər	432	-
İnvestisiya fəaliyyətində əldə edilmiş / (istifadə edilən) xalis nağd vəsaitlər	136	(632)
Maliyyə fəaliyyətindən nağd vəsaitlərin axını		
Daxil olmuş vəsaitlər	3 160 150	1 507 530
AzBTC şirkəti üçün Azərbaycan Xəzinədarlığına köçürülmüş vəsaitlər	(205 000)	(94 619)
AzBTC şirkəti tərəfindən geri köçürülmüş vəsaitlər	-	5 619
Dövlət Büdcəsinə vəsait köçürmələri	(750 000)	(650 000)
Dövlət Qacqınlar Komitəsinə və Məcburi köçkünlərin Sosial İnkıfəf Fondu vəsait köçürmələri	(201 948)	(74 952)
Maliyyə fəaliyyətindən əldə edilmiş xalis nağd vəsaitlər	2 003 202	693 578
Nağd vəsaitlər və onların ekvivalentlərinin xalis artması	1 674 124	582 234
Məzənnə dəyişikliklərinin nağd vəsaitlərə və onların ekvivalentlərinə təsiri	(197 167)	3 648
İlin əvvəlinə nağd vəsaitlər və onların ekvivalentləri	3	2 360 251
İlin sonuna nağd vəsaitlər və onların ekvivalentləri	3	2 360 251

Maliyyə hesabatları ilə bağlı əlavə edilən qeydlər maliyyə hesabatlarının tərkib hissəsidir.

Maliyyə Hesabatları ilə bağlı qeydlər

1. Fond haqqında məlumat

Azərbaycan Respublikasının Dövlət Neft Fondu ("Fond") Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 29 dekabr 1999-cu il tarixli 240 sayılı "Azərbaycan Respublikasının Dövlət Neft Fondu Yaradılması haqqında" Fərmanı (Fərman) ilə yaradılmışdır. Fond, neft və qaz ehtiyatlarının kəşfiyyatı və inkışafına dair müqavilələr çərçivəsində gəlirlərin, digər pul axınlarının, habelə Fondu öz fəaliyyəti natiqəsində əldə edilən gəlirlərin toplanması, səmərəli idarə edilməsi və Azərbaycan Respublikası vətəndaşlarının və gələcək nəsillərin rifahı naminə istifadə edilməsi məqsədilə yaradılmışdır.

Fərmana və əsasnaməyə uyğun olaraq, Fond ayrıca hüquqi şəxs kimi təsis edilmiş büdcədənəkənar təşkilat olaraq, Azərbaycan Respublikası Prezidenti qarşısında hesabat verir və məsuliyyət daşıyır.

Fondun vəsaiti "Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondu fəaliyyətini tənzimləyən bəzi qanunvericilik aktlarında dəyişikliklərin edilməsi haqqında" 7 fevral 2003-cü il tarixli 849 nömrəli və 1 mart 2005-ci il tarixli 202 nömrəli Fərmanlarına əsasən edilmiş əlavə və dəyişikliklər nəzərə alınmaqla Fondu əsasnaməsinə, habelə bu Fərmanlarla edilmiş əlavə və dəyişikliklər nəzərə alınmaqla "Fondun illik gəlir və xərclər programının (büdcəsinin) tərtibi və icrası Qaydalarının" 2.3. bəndində göstərilən mənbələrə əsasən formalaşır. Bu normativ sənədlərə əsasən Fondun gəlir və aktivlərinin mənbələri siyahısından aşağıdakılardır istisna edilir:

- ◆ xarici şirkətlərlə bağlanmış müqavilələr çərçivəsində dövlət əmlakından istifadə üçün icarə haqqı;
- ◆ Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin (ARDNŞ) sərmayəçi, iştirakçı və ya saziş bağlayan tərəf olan layihədə ARDNŞ-nin iştirak payı və ya sərmayəsi ilə bağlı karbohidrogen satışından əldə edilən gəlirləri;
- ◆ xarici şirkətlərlə birgə fəaliyyət nəticəsində əldə edilən digər gəlirlər.

Fondun əsasnaməsinə uyğun olaraq Fondun vəsaiti aşağıdakı mənbələr hesabına formalaşır:

- a) Azərbaycan Respublikasının Dövlət Neft Şirkəti və ya səlahiyyətli dövlət orqanı ilə sərmayəçilər arasında bağlanmış Azərbaycan Respublikasında, o cümlədən Xəzər dənizinin (gölünün) Azərbaycan Respublikasına mənsub olan bölməsində neftin və qazın kəşfiyyatı, işlənməsi və hasilatın pay bölgüsünə dair Sazişlərin, habelə neft-qaz ehtiyatlarının kəşfiyyatı, işlənməsi və nəqlinə dair digər Sazişlərin həyata keçirilməsindən əldə edilən aşağıdakı gəlirlər;
 - i) Azərbaycan Respublikasının payına düşən karbohidrogenlərin satışından əldə edilən xalis gəlirlər (karbohidrogenlərin nəql edilməsi üzrə məsrəflər, bank, gömrük rəsmiləşdirilməsi, müstəqil nəzarət (sörvəyer), marketing və siyorta xərcləri çıxılmaq şərti ilə, habelə Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin sərmayəçisi, payçısı və ya tərəfdəsi olduğu layihələrdə onun sərmayəsinə və ya iştirak payına düşən gəlirlər istisna olmaqla);
 - ii) neft-qaz sazişlərinin imzalanması və ya icrası ilə bağlı Azərbaycan Respublikasının Dövlət Neft Şirkətinin və ya səlahiyyətli dövlət orqanına sərmayəçilər tərəfindən ödənilən bonuslar (mükafatlar);
 - iii) karbohidrogen ehtiyatlarının işlənməsi ilə əlaqədar sərmayəçilər tərəfindən müqavilə sahəsində istifadə üçün Azərbaycan Respublikasının Dövlət Neft Şirkətinə və ya səlahiyyətli dövlət orqanına ödənilən akrhesabı ödənişlər;
 - iv) neft-qaz layihələrinin həyata keçirilməsi ilə bağlı Azərbaycan Respublikasının payına düşən dividendlər və mənfəətin bölündürülməsindən əldə edilən gəlirlər (Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin sərmayəçisi, payçısı və ya tərəfdəsi olduğu layihələrdə onun sərmayəsinə və ya iştirak payına düşən gəlirlər istisna olmaqla);
 - v) neftin və qazın Azərbaycan Respublikasının ərazisi ilə Bakı-Supsa, Bakı-Tbilisi-Ceyhan və Bakı-Tbilisi-Ərzurum ixrac boru kəmərləri vasitəsi ilə ötürülməsindən əldə edilən gəlirlər;

- vi) neft-qaz sazişləri çərçivəsində Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinə və ya səlahiyyətli dövlət orqanına sərmayəçilər tərəfindən verilən aktivlərdən əldə edilən gəlirlər.
- b) Neft Fondu tərəfindən Fondun vəsaitinin (aktivlərinin) (o cümlədən, maliyyə aktivlərinin və neft-qaz sazişləri çərçivəsində sərmayəçilərin verdiyi aktivlərinin) yerləşdirilməsindən, idarə olunmasından, satışından və ya digər təqdim edilməsindən və yaxud satışından kənar əldə edilən gəlirlər, aktivlərinin balans valyutasında (Azərbaycan manatı) yenidən qiymətləndirilməsindən alınan gəlirlər və sair.
- c) Qrantlar və digər təmənnasız yardımalar.
- d) Azərbaycan qanunvericiliyə uyğun olaraq digər gəlirlər və daxilolmalar.

Fondun Azərbaycan Respublikasının Prezidenti tərəfindən təsdiq olunmuş Əsasnaməsinə uyğun olaraq, Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti və ya Səlahiyyətli Hökumət orqanı yuxarıda göstərilən vəsaitlərin və gəlirlərin yığılmamasını və onların Fonda köçürülməsini həyata keçirəcəkdir.

2005-ci və 2004-cü illərdə Fond tanınmış maliyyə qurumları ilə vəsaitlərin saxlanılmasına dair iki və investisiyaların idarə edilməsi haqqında iki imzalanmış sazişi qüvvədə saxlamışdır. Vəsaitlərin saxlanılmasına dair sazişlər əsasında maliyyə qurumları Fondun aldığı qiymətli kağızları saxlayır, investisiyaların idarə edilməsi haqqında sazişlər əsasında isə maliyyə qurumları Fondun qəbul etdiyi ümumi investisiya qaydaları əsasında Fondun vəsaitlərini idarə edir.

Fondun ofisinin qeydiyyatdan keçmiş ünvanı: Bülbül prospekti 20, Bakı şəh., AZ1014 Azərbaycan.

2. Mühüm mühasibat uçotu prinsipləri

Təqdimatın əsası

Fondun maliyyə hesabatları Beynəlxalq Mütəmadiyyət Məsələləri Federasiyasının Dövlət Sektoru Komitəsi tərəfindən nəşr olunmuş Dövlət Sektorunda Beynəlxalq Mütəmadiyyət Uçotu Standartlarına (DSBMUS) uyğun olaraq hazırlanmışdır. DSBMUS Beynəlxalq Maliyyə Hesabatları Standartlarını (BMHS) dövlət sektoru kontekstində uyğunlaşdırmaqla tərtib edilmişdir.

BMHS Beynəlxalq Mütəmadiyyət Standartları Şurasının (BMSŞ) təsdiq etdiyi standartlardan və izahlardan, eləcə də Beynəlxalq Mütəmadiyyət Standartları Komitəsinin təsdiq etdiyi qüvvədə olan BMHS və Daimi Şərhələr Komitəsinin izahlarından ibarət olan standartlar əsasında hazırlanmışdır. Dövlət sektoru dedikdə, dövlət, regional və yerli idarəcilik orqanları və müvafiq hökumət strukturları nəzərdə tutulur.

Fond 31 dekabr 2005-ci və 2004-cü ilədək nəşr olunmuş DSBMUS-nın hər birini tətbiq etməyi qərara almışdır. DSBMUS-nın buna icazə verdiyi kimi, Fond ekvivalent DSBMUS olmadıqda, BMHS-nin müddəalarını tətbiq edir.

Fərqi gəlirlər və ya xərclərdə əks olunan real bazar dəyəri ilə ölçülən investisiyalar və Fondun inzibati binası istisna olmaqla maliyyə hesabatları ilkin dəyər əsasında hazırlanmışdır.

Fond mütəmadiyyət üçutunu Azərbaycan manatı ("AZM") ilə aparır. Fondun aktivlərinin və gəlirlərinin əksəriyyətinin xarici valyuta ilə qeydə alınmasına baxmayaraq, Fond hesabatlarının tərtibi və əməliyyatlarının ölçülülməsi üçün AZM-dən istifadə edir, cünki Fondun bütün xərcləri və ayırmaları AZM ilə həyata keçirilir və ya qiymətləndirilir və Fondun maliyyə nəticələri AZM ilə ifadə edilmiş illik bütçə ilə müqayisədə qiymətləndirilir.

Dövlət Sektorunda Beynəlxalq Mütəmadiyyət Uçotunun 4 sayılı "Xarici valyutanın Məzənnəsindəki Dəyişikliklərin Təsiri" standartına uyğun olaraq, xarici valyutada (əsasən ABŞ Dolları) həyata keçirilən əməliyyatlar və qalıqlar AZM ilə yenidən qiymətləndirilmişdir. Gəlir və xərclər ilkin mübadilə məzənnəsinə təqribən bərabər olan orta aylıq mübadilə dərəcəsi nəzərə alınmaqla AZM-ə çevrilir. Kapital və qeyri-pul aktivləri və öhdəlikləri əməliyyat gününə qüvvədə olan ilkin mübadilə məzənnəsi nəzərə alınmaqla AZM-ə çevrilir. Pul aktivləri və öhdəlikləri balans tarixinə qüvvədə olan mübadilə məzənnəsi nəzərə alınmaqla AZM-ə çevrilir. AZM ilə ifadə edilməyən pul aktiv və öhdəliklərinin çevriləməsindən yaranan məzənnə qələri və zərəri əməliyyatlar üzrə müvafiq surətdə kreditləşdirilir və ya debetləşdirilir.

AZM Azərbaycan Respublikasından kənarda tam sərbəst dönerli valyuta deyildir. Azərbaycan Respublikasının daxilində rəsmi məzənnə gündəlik olaraq Azərbaycan Respublikasının Milli Bankı tərəfindən müəyyən edilir. Bazar məzənnəsi rəsmi məzənnədən fərqli ola bilər, lakin bu fərq adətən Azərbaycan Respublikasının Milli Bankının nəzarət etdiyi çox kiçik parametrlər çərçivəsində olur. 31 dekabr 2005-ci il və 2004-cü il tarixlərinə rəsmi məzənnələr, müvafiq olaraq, 1 ABŞ dolları 4593 AZM-ə və 4903 AZM-ə bərabər olmuşdur.

Proqnozlardan istifadə

Bu maliyyə hesabatlarının hazırlanması rəhbərlikdən hesabatda əks etdirilən aktivlər, gəlirlər və xərclər, daxilolmalara və vəsait ayırmalarına təsir edəcək proqnoz və müləhizələrin verilməsini tələb edir. Rəhbərlik davamlı olaraq öz proqnoz və müləhizələrini, o cümlədən gəlirlərin və potensial öhtəliklərin tanınması ilə bağlı olanları qiymətləndirir. Rəhbərlik öz proqnozlarını bazar xüsusiyyətlərinin nəzərə alındığı müxtəlif müləhizələr əsasında qurur ki, bunlar da müvafiq şərait daxilində məqsədə uyğun hesab edilir və bunların nəticəsi aktivlərin başqa mənbələrdən əldə edilə bilməyəcək cari dəyəri haqqında müləhizələr formalasdırmağa əsas yaradır. Faktiki nəticələr hər hansı müləhizələr və şərait çərçivəsində bu proqnozlardan əhəmiyyətli dərəcədə fərqlənə bilər.

Maliyyə alətlərinin tanınması

Maliyyə aktivlərinin alış və ya satışı hesablaşma gününün mühasibati ilə qeydə alınır. Hesablaşma günü aktivin Fonda və ya Fond tərəfindən çatdırıldığı bir tarixdir. Hesabatın hesablaşma tarixi üzrə mühasibat a) aktivin fonda köçürüldüyü tarixdən qeydə alınmasına və b) aktivin Fonddan çıxarıldığı tarixdən qeyddən çıxarılması aiddir. Fond ticarət tarixindən (aktivlərin alış və ya satışı) Fond tərəfindən həyata keçirildiyi tarix) hesablaşma tarixinədək olan müddət ərzində aktivin real dəyərindəki hər hansı bir dəyişiklik əldə edilmiş aktivin mühasibatda əks olunduğu ilə eyni şəkildə qeydə almalıdır. Real dəyərin dəyişməsi ilkin dəyərlə yaxud amortizasiya edilmiş dəyərlə əks etdirilən aktivlər üçün qeydə alınır; fərqi gəlirlər və ya xərclərdə əks olunan real bazar dəyəri ilə hesablanmış qiymətli kağızlar üçün saxlanılan aktivlər üzrə xalis mənfəət və ya zərərdə; və satış üçün mövcud olan aktivlər üzrə kapitalda qeydə alınır.

Maliyyə aktivləri və öhdəliklər ilk dəfə maya dəyəri ilə uçota alınırlar. Həmin maya dəyəri əməliyyat xərclərini daxil etməklə (çıxməqlə) verilmiş (alınmış) vəsaitin real dəyərinə bərabər sayılır. Maliyyə aktivlərinin və öhdəliklərinin sonrakı uçotu bu qeyddə əks olunan müvafiq mühasibat uçotu prinsipləri əsasında müzakirə olunur.

Nağd vəsaitlər və onların ekvivalentləri

Nağd vəsaitlər və onların ekvivalentləri kassada olan nağd vəsaitlərdən, ödəmə müddəti maliyyə hesabatlarının tarixindən üç ay ərzində tamamlanan və ya qısamüddətli depozitlər, eləcə də ödəmə müddəti üç ay və ya daha az olan, müəyyən nağd məbləğə çevrilə bilən və dəyərinin dəyişməsi riski cüzi olan yüksək likvidli investisiyalardan ibarətdir. Kassada və banklarda olan nağd vəsaitlər və depozitlər ilkin dəyərə faiz əlavə olunmaqla əks etdirilir.

Fərqi gəlirlər və ya xərclərdə əks olunan real bazar dəyəri ilə hesablanmış qiymətli kağızlar

Fərqi gəlirlər və ya xərclərdə əks olunan real bazar dəyəri ilə hesablanmış qiymətli kağızlar (i) qiymətlərin qısa müddətli dəyişkənlilikdən və ya dilerlərin gəlirindən əldə edilən mənfəət məqsədi ilə alınmış qiymətli kağızlar; (ii) birgə idarəolunan və qısa bir müddətə gəlir əldə etmək qabiliyyətinə malik olmasına doğruldan maliyyə alətləri portfelinin bir hissəsi olan qiymətli kağızlar; (iii) törəmə qiymətli kağızlar; (iv) idarə olunması və gəlirliliyi real bazar dəyəri əsasında müəyyən olunan, habelə Fond tərəfindən ilk dəfə əks olunarkən risklərin idarəolunması və yaxud investisiya üzrə sənədləşdirilmiş strategiyasına uyğun olaraq fərqi gəlirlər və ya xərclərdə əks olunan real bazar dəyəri ilə hesablanmış qiymətli kağızlar daxildir. Fərqi gəlirlər və ya xərclərdə əks olunan real bazar dəyəri ilə hesablanmış qiymətli kağızlar ilkin olaraq maliyyə alətlərinə müvafiq olan prinsiplərə əsasən qeydə alınır və sonradan isə balans tarixinə aid olan bazar qiymətlərinə əsasən real dəyərlə yenidən qiymət-

Əsas vəsaitlər

Əsas vəsaitlər, Fondu tərəfindən əsasən administrativ məqsədlər üçün saxlanılan və bir hesabat dövründən daha çox müddət ərzində istifadə edilməsi nəzərdə tutulan maddi aktivlərdir. İnzibati bina istisna olmaqla Fondu əsas vəsaitləri ilkin dəyərdən yiğilmiş köhnəlmə çıxıldığdan sonra alınan məbləğlə əks etdirilir. 31 dekabr 2005-ci və 2004-cü illər tarixinə olan hesabatda, Fondu inzibati binası 3 sentyabr 2004-cü il tarixində müstəqil qiymətləndiricilər tərəfindən müəyyən edilmiş real dəyərdən yiğilmiş amortizasiyanı çıxmaqla əks etdirilmişdir.

Köhnəlmə har bir aktivin istismara yararlı olan müddəti ərzində, dəyərin düzxəttli metodla qalıq dəyərə silinənə qədər hesablanır. Müxtəlif qrupda əsas vəsaitlər üçün istismara yararlı olma müddətləri aşağıdakı kimiidir:

II	
Binalar	50
Nəqliyyat vasitələri	7
Ofis avadanlığı	4
Mebel	5
Digər əsas vəsaitlər	3

Köhnəlmə əsas vəsaitlərin istismara verildiyi aydan başlayır və həmin obyekti silindiyi və ya satıldığı müddətdə bitir.

Xalis aktivlər/Kapital

Dövlət Büdcəsinə köçürmələr, habelə hökumət idarələri, hökumətə məxsus müəssisə və şirkətlərə köçürmələr Azərbaycan Respublikasının "2005-ci il Dövlət büdcəsi haqqında" 789-IIQ nömrəli 3 dekabr 2004-cü il tarixli Qanununa, "Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Dövlət Neft Fondu 2005-ci il büdcəsi barədə" 01 mart 2005-ci il tarixli 201 nömrəli Fərmana, Fondu 2005-ci il büdcəsinin icrası ilə bağlı bəzi tədbirlər haqqında 01 mart 2005-ci il 652 nömrəli Sərəncama, "2005-ci il dövlət büdcəsi haqqında Azərbaycan Respublikasının Qanununa dəyişikliklər və əlavələr edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 21 iyun 2005-ci il tarixli 941-IIQD nömrəli Qanununa, "Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondu 2005-ci il büdcəsində dəyişikliklərin edilməsi haqqında" 28 dekabr 2005-ci il tarixli 347 nömrəli Fərmana əsasən həyata keçirilir. Bu köçürmələr ədəmə tarixində Fondu tərəfindən fakt üzrə Hökumətə və hökumət tərəfindən idarə olunan idarələrə ədənişin real dəyəri kimi tanınır.

Bütün köçürmələr, Fondu təsdiq olunmuş büdcəsi çərçivəsində həyata keçirilir və büdcə ilə nəzərdə tutulmuş müvafiq benefisiylər (hökumət idarələri, hökumətə məxsus müəssisə və şirkətlər) təqdim etdikləri sifariş məktublarının əsasında ödənilmək üçün Dövlət Xəzinədarlığına köçürürlər.

Dövlət büdcəsinə transferlər Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyi ilə razılışdırılmış cədvələ uyğun olaraq həyata keçirilir və Fondu tərəfindən faktiki köçürüldükə tanınır.

Qaçqınların və məcburi köçkünlərin sosial-məişət vəziyyətinin yaxşılaşdırılması tədbirlərinin maliyyələşdirilməsi üçün ayrılan vəsaitlər Fondu tərəfindən Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsinin, habelə Nazirlər Kabinetinə, Məcburi Köçkünlərin Sosial İnkışaf Fondu əməkdaşlığı və müvafiq qaydada əsaslandırılmış sifarişləri əsasında ödənilir və Fondu rəhbərliyi təfindən imzalanıqdən sonra tanınır.

Fond, Heydər Əliyev adına BTC əsas ixrac boru kəməri layihəsində Azərbaycan Respublikasının iştirak payının maliyyələşdirilməsi ilə əlaqədar Azərbaycan BTC Limited ("AzBTC") Şirkətinə çatacaq vəsait, Fondu təstiqlənmiş Büdcə çərçivəsində, bu şirkətdən ədənişlər üçün sifariş alındıqdan sonra həyata keçirilir.

Azərbaycan Respublikasının payına düşən xam neftin və qazın satışından əldə edilən xalis gəlir, ARDNŞ Fonda köçürülməli məbləğlər barədə məlumat verdikdə, Fonda daxil olmalar kimi tanınır.

Azərbaycan Beynəlxalq Əməliyyat Şirkəti ("ABƏŞ") tərəfindən boru kəməri tranzit tarifləri üzrə ədənişlər ödəmənin vaxtı çatdıqda uçota alınır.

Xarici şirkətlərin ödədiyi bonus və akrhesabı ödənişlər bu cür ödənişlər ARDNŞ və Fond tərəfindən alındığı zaman uçotda əks etdirilir.

Prezident Fərmanlarına uyğun olaraq xitamvermə və konsessiya sahəsində imtina edilməsi ilə bağlı ödənişlər, eləcə də quruda hasilatın pay bölgüsü üzrə sazişlər çərçivəsində yerli bazar neftinin satışından ARDNŞ-in aldığı xalis gəlir Fondu aktivlərinə daxil edilmir.

Yuxarıda göstərilən köçürmə və ödənişlər 1 sayılı DSBMUS "Maliyyə Hesabatları Təqdimatı"na uyğun olaraq Fondu kapitalında əks edilir.

Gəlir və xərclərin əks etdirilməsi

Gəlir Fondu tərəfindən iqtisadi fayda əldə ediləcəyi və gəlirin etibarlı şəkildə ölçülməsi ehtimalı olduğunu halda qeydə alınır. Faiz gəliri hesablama metodu ilə əks etdirilir.

Xərclər hesablama metodu ilə əks etdirilir.

Mənfəət vergisi

Fond 1 yanvar 2003-cü il tarixindən vergi ödəyicisi olmuşdur.

Müddəti uzadılmış mənfəət vergisi, öhdəlik metodundan istifadə etməklə, maliyyə hesabatların məqsədləri üçün aktivlərin və öhdəliklərin vergi bazası ilə balans dəyərləri arasında balans tarixinə mövcud olan bütün müvəqqəti fərqlər üzrə müəyyən edilir.

Müddəti uzadılmış vergi öhdəlikləri vergiyə cəlb edilən bütün müvəqqəti fərqlər üçün müəyyən edilir. Müddəti uzadılmış vergi aktivləri bütün çıxılan müvəqqəti fərqlər, istifadə edilməmiş vergi aktivləri və istifadə edilməmiş vergi öhdəliklərinin gələcəyə keçirilməsi üçün elə bir dərəcədə müəyyən edilir ki, çıxılan müvəqqəti fərqlərin, istifadə edilməmiş vergi aktivləri və istifadə edilməmiş vergi öhdəliklərinin gələcəyə keçirilməsinin istifadə edilə bildiyi vergiyə cəlb edilən mənfəətin mövcud ehtimalı olsun.

Müddəti uzadılmış aktivlərin balans dəyəri hər bir balans tarixində nəzərdən keçirilir və müddəti uzadılmış mənfəət vergisi aktivlərinin hamısının və ya bir hissəsinin istifadə edilməsi üçün kifayət qədər vergiyə cəlb edilən mənfəətin mövcudluğu ehtimalı olmadığı hala qədər azalılır.

Müddəti uzadılmış mənfəət vergisi aktivləri və passivləri, balans tarixinə qüvvədə olan və ya əsas etibarı ilə qüvvədə olan vergi dərəcələri və vergi qanunları əsasında aktivlərin satıldığı və ya öhdəliklərin yerinə yetirildiyi müddətdə tətbiq edilməsi gözlənilən vergi dərəcələri ilə ölçülür.

Dövlət Sosial Müdafiə Fondu

Fond öz işçiləri üçün Azərbaycan Respublikasının Dövlət Sosial Müdafiə Fonduна köçürmələr həyata keçirir.

Yenidən təsnif etmə

Yuxarıda qeyd olunduğu kimi Fond 1 yanvar 2005-ci il tarixində etibarən ödəmə müddətinin sonuna qədər saxlanılan investisiya portfelində olan 1,687,918 AZM məbləğində bütün qiymətli kağızları tam olaraq, fərqi gəlirlər və ya xərclərdə əks olunan real bazar dəyəri ilə heablanmış qiymətli kağızlar növünə keçirmişdir. 31 dekabr 2005-ci il tarixində başa çatan il üçün Fondu vergilərdən əvvəl xalis qalığına yenidən təsnifatın təsiri 33,234 AZM məbləğinə bərabərdir.

3. Nağd vəsaitlər və onların ekvivalentləri

31 dekabr tarixinə nağd vəsaitlər və onların ekvivalentləri aşağıdakılardan ibarət olmuşdur:

	2005	2004
Depozitlər	2 395 891	1 491 228
Pul bazarı fondları	1 361 840	717 919
Bank hesabları	79 477	151 104
	3 837 208	2 360 251

Depozitlər

31 dekabr 2005-ci il tarixinə Fond A-dan AA-ya qədər (Standard & Poors) dəyişən kredit reytinqlərinə malik olan müxtəlif Avropa banklarında yerləşdirilən və müddəti 2006-ci ilin yanvar ayında başa çatan doqquz bank depozitinə malik olmuşdur.

ABŞ dollarında ifadə olunan beş depozitin sabit faiz dərəcəsi 4.15% - 4.34% arasında təşkil etmişdir. Bu depositlər Fond və Fondu xarici meneceri Clariden tərəfindən yerləşdirilmişdir.

Avroda ifadə olunmuş iki depozitin sabit faiz dərəcəsi 2.35% təşkil etmiş və Fondu tərəfindən yerləşdirilmişdir.

İngilis Funt Sterlingində ifadə olunmuş iki depozitin sabit faiz dərəcəsi 4.50 - 4.55% arasında təşkil etmiş və Fondu tərəfindən yerləşdirilmişdir.

31 dekabr 2004-cü il tarixinə Fond Avropa banklarında sabit faiz dərəcəsi 2.24% - 2.35% arasında altı bank depozitinə malik olmuşdur. Bu depozitlərin müddəti 2005-ci ilin yanvar ayında başa çatmışdır. Bank depozitləri A-dan AA-ya qədər (Standard & Poors, Fitch) dəyişən kredit reytinqlərinə malik olan müxtəlif banklarda yerləşdirilmişdir.

Pul bazarı fondları

Pul bazarı fondlarına yerləşdirilmiş investisiyalar bu fondlarda tələb əsasında ödənilən səhmlər-dən ibarətdir. Pul bazarı fondlarına investisiya edilmiş vəsaitlər tez bir zamanda pula çevrilə bilər. Pul bazarı fondları öz vəsaitlərini kommersiya qiymətli kağızlarda, depozit sertifikatlarda, faiz dərəcələri dəyişkən olan istiqrazlarda, ABŞ xəzinədarlıq istiqrazlarında, Avrobondlarda və ya aktivlərlə zəmanət verilmiş qiymətli kağızlar kimi qısamüddətli borc və borcla bağlı alətlərdə yerləşdirir. Fonda ödənilməli faiz və dividendlər yenidən investisiya edilir.

31 Dekabr tarixinə Fond tərəfindən hər biri AAA kredit reytinqinə malik olan aşağıdakı altı pul bazarı fondlarına investisiya edilmişdir:

	2005	2004
Barclays Global Investors Funds plc	527 210	582
HSBC Global Liquidity Funds Plc	367 193	279 660
JPMorgan Fleming Liquidity Funds	287 165	210 729
Royal Bank of Scotland, Global Treasury Funds plc	144 435	80 369
DWS Portfolio USD Liquidity Fund	23 728	-
Deutsche Global Liquidity Managed Fund	12 109	146 579
	1 361 840	717 919

Bank hesabları

31 dekabr tarixinə bank hesabları aşağıdakı valyutalarda ifadə edilmişdir:

	2005	2004
AZM	67 137	1 325
ABŞ dolları	10 799	146 609
Avro	889	2 867
İngilis funt sterlinqi	513	134
Digər	139	169
	79 477	151 104

Fondu AZM hesabları Azərbaycan Respublikası Milli Bankı və Azərbaycan Beynəlxalq Bankında mövcuddur. Xarici valyutada ifadə olunan digər hesablar A, AA- və AA arasında (Standard & Poor's) dəyişən uzunmüddətli reytinqlərinə malik tanınmış xarici banklarda açılmışdır.

4. Fərqi gəlirlər və ya xərclərdə əks olunan real bazar dəyəri ilə heablanmış qiymətli kağızlar

31 dekabr tarixinə fərqi gəlirlər və ya xərclərdə əks olunan real bazar dəyəri ilə heablanmış qiymətli kağızları aşağıdakılardan ibarət olmuşdur:

	2005	2004
Maliyyə təşkilatlarının qiymətli kağızları	1 512 769	1 610 971
Agentliklərinin qiymətli kağızları	820 814	322 940
Xarici dövlətlərin qiymətli kağızları	167 392	315 711
Korporativ kapital qiymətli kağızları	19 303	18 286
Korporativ borc qiymətli kağızları	-	66 543
Beynəlmiləl təşkilat istiqrazları	-	12 174
	2 520 278	2 346 625

31 dekabr 2005-ci və 2004-cü il tarixlərinə Fond özü və xarici meneceri, Deutsche Bank tərəfindən idarə olunan və State Street Korporasiya kastodial bankının hesabında saxlanılan fərqi gəlirlər və ya xərclərdə əks olunan real bazar dəyəri ilə heablanmış qiymətli kağızlar və digər xarici meneceri, Clariden tərəfindən idarə olunan və Claridenin kastodial hesabında saxlanılan fərqi gəlirlər və ya xərclərdə əks olunan real bazar dəyəri ilə heablanmış qiymətli kağızlara malik olmuşdur.

31 dekabr 2005-ci və 2004-cü il tarixli qiymətli kağızlar və ya qiymətli kağızları buraxan maliyyə institutları ən azı Baa3 (Moody's) və ya BBB- (Standard & Poor's) uzunmüddətli kredit reytinqlərinə malik olmuşdur.

Maliyyə təşkilatlarının qiymətli kağızları

31 dekabr 2005-ci il tarixinə maliyyə təşkilatlarının qiymətli kağızları müxtəlif Avropa, Asiya və Amerikanın maliyyə təşkilatları tərəfindən buraxılmış, borc qiymətli kağızlarına sərmayələrlə təmsil olunmuşdur. Qiymətli kağızlar 2.25% - 7.5% arasında sabit faiz dərəcəsi, 3 və 6 aylıq ABŞ dolları və Avro LIBORları üstəgəl 0.05% - 2% arasında LIBOR-la bağlı dəyişkən faiz dərəcələrinə və 2006-ci ilin mart ayından 2015-ci ilin iyul ayına qədər başa çatma müddətinə malikdirlər. Bu qiymətli kağızlar birbaşa Fond və Fondu xarici menecerləri tərəfindən idarə olunan portfeldə saxlanılmışdır.

31 dekabr 2004-cü il tarixinə maliyyə təşkilatlarının qiymətli kağızları müxtəlif Avropa, Avstraliya, Şimali və Latin Amerikanın maliyyə təşkilatları tərəfindən buraxılmış borc qiymətli kağızlarına sərmayələrlə təmsil olunmuşdur. Qiymətli kağızlar 2.25% - 8.0% arasında sabit faiz dərəcəsi, 3 və 6 aylıq ABŞ dolları və Avro LIBORları üstəgəl 0.05% - 2% arasında LIBOR-la bağlı dəyişkən faiz dərəcələrinə və 2005-ci ilin dekabr ayından 2014-cü ilin iyul ayına qədər başa çatma müddətinə malikdirlər

Agentliklərin qiymətli kağızları

31 dekabr 2005-ci il tarixinə agentliklərə qoyulan investisiyalar ABŞ agentliklərindən Fannie Mae, Freddie Mac, Federal Home Loan Bank, Federal Farm Credit Bank və digər ölkələrin agentlikləri tərəfindən buraxılmış, 1.75% - 6.20% arasında sabit faiz dərəcəsi və 2006-ci ilin mart ayından 2013-cü ilin mart ayına qədər başa çatma müddətinə malik qiymətli kağızlarından ibarət olmuşdur. Bu qiymətli kağızlar Fond və Fondu xarici meneceri olan Clariden tərəfindən idarə olunan portfeldə saxlanılmışdır.

31 dekabr 2004-cü il tarixinə agentliklərə qoyulan investisiyalar ABŞ agentliklərindən Fannie Mae, Freddie Mac, Federal Home Loan Bank tərəfindən buraxılmış, 1.75% - 4.625% arasında sabit faiz dərəcəsi və 2005-ci ilin dekabr ayından 2013-cü ilin may ayına qədər başa çatma müddətinə malik qiymətli kağızlarından ibarət olmuşdur.

Xarici dövlətlərin qiymətli kağızları

31 dekabr 2005-ci il tarixinə xarici dövlətlərin qiymətli kağızları Şərqi Avropa, Asiya, Afrika və Cənubi Amerika tərəfindən buraxılmış, 3% - 10% arasında sabit faiz dərəcəsinə və 3 və 6 aylıq ABŞ dolları LIBOR üstəgəl 0.03% - 0.8125% arasında LIBOR-la bağlı dəyişkən faiz dərəcələrinə və 2006-ci ilin may ayından 2010-cu ilin iyul ayına qədər başa çatma müddətinə malik istiqrazlarla ifadə olunmuşdur. Bu qiymətli kağızlar birbaşa Fond və Fondu xarici menecerlərindən olan Deutsche Bank tərəfindən idarə olunan portfeldə saxlanılmışdır.

31 dekabr 2004-cü il tarixinə xarici dövlətlərin qiymətli kağızları ABŞ xəzinədarlıq istiqrazlarla həmçinin Şərqi Avropa və Asiya dövlətləri tərəfindən buraxılmış, 1.75% - 8.75% arasında sabit faiz dərəcəsinə və 3 və 6 aylıq ABŞ dolları LIBOR üstəgəl 0.5% - 1.75% arasında LIBOR-la bağlı dəyişkən faiz dərəcələrinə və 2005-ci ilin may ayından 2011-ci ilin aprel ayına qədər başa çatma müddətinə malik istiqrazlarla ifadə olunmuşdur. Xarici dövlərlərin qiymətli kağızları Fond və Fondu xarici meneceri olan Deutsche Bank tərəfindən idarə olunan portfeldə saxlanılmışdır.

Korporativ kapital qiymətli kağızları

31 dekabr 2005-ci il tarixinə korporativ kapital qiymətli kağızlarının balans dəyəri aşağıdakılardan ibarət olmuşdur:

	2005	2004
İstehlak sahələri	3 510	4 246
Energetika	3 493	3 028
Telekomunikasiya və informasiya texnologiyaları	2 540	2 356
Sənaye	1 938	3 121
Kommunal sahələri	1 523	2 108
Səhiyyə	1 294	2 429
Digər	5 005	998
	19 303	18 286

Korporativ kapital qiymətli kağızları Fondu xarici meneceri Clariden tərəfindən əldə olunmuşdur və idarə edilmişdir.

Korporativ borc qiymətli kağızları

31 dekabr 2004-cü il tarixinə korporativ qiymətli kağızlar Bristol-Myers Squibb Company və Eli Lilly & Co tərəfindən buraxılmış, müvafiq olaraq 4.75% və 2.41% faiz dərəcəsinə və 2006-ci ilin oktyabr və dekabr ayına qədər başa çatma müddətinə malik olan qiymətli kağızlardan ibarətdir.

Beynəlmiləl təşkilat istiqrazları

31 dekabr 2004-cü il tarixinə beynəlmiləl təşkilat istiqrazları Avropa İnvestisiya Bankı və Asiya İnkışaf Bankı tərəfindən buraxılmış, müvafiq olaraq 2.35% və 2.375% faiz dərəcəsinə, 2006-ci ilin aprel ayına və mart ayına qədər başa çatma müddətinə malik olan istiqrazlardan ibarətdir..

5. Aktivlərin idarə edilməsi haqqında sazişlər

31 dekabr 2005-ci il tarixinə Fond tərəfindən tanınmış beynəlxalq maliyyə qurumlarında investisiyaların idarə edilməsi haqqında sazişlər əsasında 545,759 AZM (31 dekabr 2004-cü il tarixinə - 563,739 AZM) saxlayır. Fond tərafından 2005-ci və 2004-cü il ərzində bu qurumlara, müvafiq olaraq, 1,364 AZM və 1,488 AZM məbləğində idarətmə haqqları ödənilmişdir.

6. Əsas vəsaitlər

31 dekabr 2005-ci və 2004-cü il tarixlərində başa çatan illər üzrə əsas vəsaitlər üzrə fəaliyyətin təhlili aşağıdakı cədvəldə göstərilir:

	Nəqliyyat vasitələri	Ofis avadanlığı	Mebel	Bina	Digər	Cəmi
Balans/qiyatləndirmə						
31 dekabr 2004-cü il	226	1 146	539	10 182	–	12 093
Əlavələr	4	7	12	54	15	92
31 dekabr 2005-ci il	230	1 153	551	10 236	15	12 185
Yığılmış köhnələmə						
31 dekabr 2004-cü il	(115)	(472)	(135)	(736)	–	(1 458)
Köhnəlmə xərci	(33)	(310)	(119)	(188)	(4)	(654)
31 dekabr 2005-ci il	(148)	(782)	(254)	(924)	(4)	(2 112)
Xalis qalıq dəyəri:						
31 dekabr 2005-ci il	82	371	297	9 312	11	10 073
31 dekabr 2004-cü il	111	674	404	9 446	–	10 635

Nazirlər Kabinetinin 27 may 2002-ci il tarixli 99 sayılı Sərəncamına əsasən Fonda Dövlət tərəfindən inzibati bina verilmişdir. 3 sentyabr 2004-cü il tarixində bina müstəqil qiymətləndirici şirkət tərəfindən yenidən qiymətləndirilmişdir. Buna müvafiq olaraq, 31 dekabr 2005-ci il tarixində bina 10,182 AZM məbləğindən 54 AZM kapitallaşdırılmış xərclər daxil olmaqla və 924 AZM yığılmış köhnəlməni çıxməqla yenidən qiymətləndirilmiş dəyərlə əks etdirilmişdir.

7. Mənfəət vergisi

Mənfəət vergisi xərci 2005-ci və 2004-cü illər üçün 24% əsasında hesablanmışdır.

31 dekabrda başa çatan il üzrə mənfəət vergisi xərcinin tərkibi aşağıdakı kimidir:

	2005	2004
Cari mənfəət vergisi:		
Cari mənfəət vergisi xərci	–	23 082
Təxirə salınmış mənfəət vergisi:		
Müvəqqəti fərqlərin yaranmasına və silinməsinə aid olan	(2 972)	(9 160)
Yığılmış zərərlər	(73 305)	–
Müddəti uzadılmış vergi aktivinin qiymətləndirmə ehtiyatı	76 277	9 160
Maliyyə nəticələri haqqında hesabatda qeyd olunan mənfəət vergisi	–	23 082

31 dekabrda başa çatan il üzrə vergi xərcinin qanunla müəyyən edilmiş vergi dərəcəsinə vurulmuş mənfəət vergisindən əvvəl mühasibatlıq uçotunun nəticəsinin məhsulu ilə üzləşməsi aşağıdakı kimidir:

	2005	2004
Mənfəət vergisindən əvvəl əməliyyat fəaliyyətindən mənfəət		
–	58 010	
Qanunla müəyyən edilmiş 24% dərəcəində vergi	–	13 922
Ötürülən xalis əməliyyat zərərindən yaranan təxirə salınmış gəlir	(76 277)	–
Qiymətləndirilmə ehtiyatı	76 277	9 160
Maliyyə nəticələri haqqında hesabatda qeyd olunan mənfəət vergisi xərci	–	23 082

Fondun rəhbərliyi təxirə salınmış vergi aktivlərdən istifadə etmək üçün kifayət qədər vergi tutula-
caq mənfəət olmadığına inandığına görə Fond təxirə salınmış vergi aktivinin tam məbləği üzrə qiy-
mətləndirilmə ehtiyatı yaranmışdır.

31 dekabr tarixinə salınmış vergi aşağıdakılardan ibarət olmuşdur:

	Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat		Maliyyə nəticələri haqqında hesabat
	2005	2004	2005
<i>Müddəti uzadılmış vergi aktivləri</i>			
Qiymətli kağızların qiymətləndirilməsindən müvəqqəti fərq	2 972	–	2 972
Yığılmış zərər	73 305	–	73 305
Cəmi təxirə salınmış vergi aktivləri	76 277	–	–
Təxirə salınmış vergi aktivləri	–	–	76 277
Qiymətləndirmə ehtiyatından əvvəl xalis təxirə salınmış vergi aktiv	76 277	–	–
Qiymətləndirmə ehtiyatı	(76 277)	–	(76 277)
Xalis təxirə salınmış vergi aktiv	–	–	–

8. Daxil olmuş vəsaitlər

31 dekabr 2005-ci və 2004-cü il tarixlərində başa çatan illər üzrə daxilolmalar aşağıdakı kimi olmuşdur:

	Mənfəət neftinin satışından alınan xalis gəlir	Maliyyə Nazirliyindən daxilolmalar	Boru kəməri tranzit tarifləri	Akrhesabı ödənişlər	Bonuslar	Yenidən qiymətləndirmə ehtiyatı	Digər	Cəmi
2005-ci ildə daxilolmalar	2 713 095	316 472	72 123	40 756	4 592	–	7 017	3 154 055
2004-cü ildə daxilolmalar	1 294 834	–	67 018	43 261	105 991	7 830	3 707	1 522 641

2005-ci ildə "2005-ci il dövlət büdcəsi haqqında Azərbaycan Respublikasının Qanununa dəyişikliklər və əlavələr edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 21 iyun 2005-ci il tarixli Qanunu ilə Dövlət xəzinədarlığından Dövlət Neft Fondu 316,474 AZM məbləğində vəsait köçürülmüş. Bu vəsait ixrac olunan neftin satış qiyməti ilə büdcə hesablamaları üçün nəzərdə tutulan qiymət arasında fərq hesabına dövlət büdcəsinə daxil olmuşdur.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 30 iyul 2002-ci il tarixli "Bakı-Tbilisi-Ceyhan Əsas İxrac Boru Kəməri layihəsində Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin iştirak payının maliyyələşdirilməsi haqqında" Fərmanına uyğun olaraq, Azərbaycan Respublikasının payına düşən mənfəət neftinin bir hissəsi (1,196 min barrel) 2005-ci ildə kəmərin doldurulmasına istifadə olunmuşdur və buna görə xalis aktivlərdə dəyişikliklər haqqında hesabatda öz əksini tapmamışdır.

9. Fond tərəfindən edilən köçürmələr

Dövlət Büdcəsinə köçürmələr

2005-ci ildə, əvvəlki illərdə olduğu kimi, Dövlət Neft Fondu vəsaitinin müəyyən hissəsi dövlət büdcəsinə köçürülmüşdür. Azərbaycan Respublikasının "2005-ci il Dövlət büdcəsi haqqında" 789-IIQ nömrəli 3 dekabr 2004-cü il tarixli Qanununa və Azərbaycan Respublikası Prezidentinin "Dövlət Neft Fondu 2005-ci il büdcəsi barədə" 01 mart 2005-ci il tarixli 201 nömrəli Fərmanına, habelə "Dövlət Neft Fondu 2005-ci il büdcəsinin icrası ilə bağlı bəzi tədbirlər haqqında" 01 mart 2005-ci il 652 nömrəli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş 2005-ci ildə Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondu vəsaitlərinin xərc istiqamətlərinə (programma) uyğun olaraq 2005-ci ildə Fond tərəfindən dövlət büdcəsinə 750,000 AZM vəsait köçürülmüşdür (2004-cü ildə 650,000 AZM).

AzBTC şirkəti üçün Dövlət Xəzinədarlığına köçürmələr

Dövlət Neft Fondu 2005-ci il üçün büdcəsinin icrası çərçivəsində, habelə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 30 iyul 2002-ci il tarixli 739 Ə -li "Bakı-Tbilisi-Ceyhan Əsas İxrac Boru Kəməri layihəsində Azərbaycan Respublikası Dövlət Şirkətinin iştirak payının maliyyələşdirilməsi haqqında" Fərmanına, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin "Dövlət Neft Fondu 2005-ci il büdcəsi barədə" 01 mart 2005-ci il tarixli 201 nömrəli Fərmanına, "Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondu 2005-ci il büdcəsində dəyişikliklərin edilməsi haqqında" 28 dekabr 2005-ci il tarixli 347 nömrəli Fərmana uyğun olaraq 205,000 AZM (2004-cü ildə 89,000 AZM), Heydər Əliyev adına Bakı-Tbilisi-Ceyhan Əsas İxrac Boru Kəməri layihəsində Azərbaycan Respublikasının iştirak payının (bu iştirak payının maliyyələşdirilməsi dolayı yol ilə həyata keçirilir - AzBTC şirkətində ləqdisadi inkişaf Nazirliyinin 70%-lik iştirak payının maliyyələşdirməklə. AzBTC şirkəti BTC boru kəməri şirkətində 25% iştirak payına malikdir) maliyyələşdirilməsinə yönəldilmişdir. Bu layihənin maliyyələşdirilməsi Dövlət Neft Fondu tərəfindən 2002-ci ilin oktyabr ayından etibarən həyata keçirilir.

Dövlət Qacqınlar Komitəsinə və Məcburi köçkünlərin Sosial İnkışaf Fonduна köçürmələr

2005-ci ildə qacqınların və məcburi köçkünlərin sosial-məişət vəziyyətinin yaxşılaşdırılması tədbirlərinin maliyyələşdirilməsinə 201,948 AZM (2004-cü ildə 51,952 AZM) vəsait köçürülmüşdür.

Qeyd olunan layihələrin maliyyələşdirilməsi üçün ayrılan vəsaitlər Fond tərəfindən Qacqınların və Məcburi Köçkünlərin İsləri üzrə Dövlət Komitəsinin, habelə Məcburi Köçkünlərin Sosial İnkışaf Fonduñun müvafiq qaydada əsaslandırılmış sifarişləri əsasında adı çəkilən qurumların Dövlət Xəzinədarlığında hesablarına köçürülmüş və sonra sifarişçi təşkilatlar vasitəsi ilə podratçı təşkilatlara ödənilmişdir.

10. Riskin idarə edilməsi siyasəti

Riskin idarə edilməsi Fondu fəaliyyətinin vacib elementidir. Kredit riskləri və faiz dərəcələrinin və xarici valyuta məzənnələrinin bazarda dəyişməsi riskləri Fondu əməliyyatlarına məxsus olan risklərdir. Fondu riskin idarə olunması prinsiplərinin göstərilmiş risklərlə əlaqədar yekun təsviri aşağıda verilir.

Kredit riski

Fond özünün nağd vəsaitləri və onların ekvivalentləri və investisiyaları ilə bağlı kredit riskinə məruz qala bilər. Kredit riskləri Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 19 iyun 2001-ci il tarixli 511 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş və 21 dekabr 2001-ci il tarixli 607 nömrəli Fərmanı, 01 mart 2005-ci il tarixli 202 nömrəli Fərmanı, 01 mart 2005-ci il tarixli 652 nömrəli Sərəncamı ilə əlavə və dəyişikliklər edilmiş "Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondu vəsaitinin saxlanması, yerləşdirilməsi və idarə edilməsi haqqında" Qaydalara uyğun olaraq idarə olunur. Bir maliyə qurumunun və ya bir investisiya aktivinin investisiya portfelindəki maksimal xüsusi çəkisi investisiya portfelinin məcmu dəyerinin 15%-i həddində müəyyən edilmişdir.

Bank hesabları

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 19 iyun 2001-ci il tarixli 511 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş və 21 dekabr 2001-ci il tarixli 607 nömrəli Fərmanı, 01 mart 2005-ci il tarixli 202 nömrəli Fərmanı

ilə əlavə və dəyişikliklər edilmiş "Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondu vəsaitinin saxlanması, yerləşdirilməsi və idarə edilməsi haqqında" Qaydalara uyğun olaraq Fondu valyuta hesabları üzrə hesablaşma hesabları uzunmüddətli öhdəliklər üzrə kredit reytingi A- (Standard & Poor's, Fitch) və ya A3 (Moody's) kredit reytingi dərəcəsindən aşağı olmayan banklarda açıla bilər.

31 dekabr 2005-ci il və 31 dekabr 2004-cü il tarixlərində, müvafiq olaraq, 67,364 AZM və 4,471 AZM məbləğlərində vəsait Azərbaycan Respublikası Milli Bankında və Azərbaycan Respublikası Beynəlxalq Bankında saxlanılmışdır.

Maliyyə bazarlarında tərəf müqabili

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 19 iyun 2001-ci il tarixli 511 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş və 21 dekabr 2001-ci il tarixli 607 nömrəli Fərmanı, 01 mart 2005-ci il tarixli 202 nömrəli Fərmanı ilə əlavə və dəyişikliklər edilmiş "Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondu vəsaitinin saxlanması, yerləşdirilməsi və idarə edilməsi haqqında" Qaydalara uyğun olaraq Fondu bəynəlxalq maliyyə bazarlarında tərəf müqabili uzunmüddətli öhdəliklər üzrə investisiya dərəcəli kredit reytingindən (Baa3 (Moody's) və ya BBB- (Standard & Poor's, Fitch və ya Moody's)) aşağı olmayan reytingə malik olan kommersiya bankları və digər maliyyə təsisatları ola bilər.

Qiymətli kağızlar üzrə depozitar xidmətlər

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 19 iyun 2001-ci il tarixli 511 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş və 21 dekabr 2001-ci il tarixli 607 nömrəli Fərmanı, 01 mart 2005-ci il tarixli 202 nömrəli Fərmanı ilə əlavə və dəyişikliklər edilmiş "Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondu vəsaitinin saxlanması, yerləşdirilməsi və idarə edilməsi haqqında" Qaydalara uyğun olaraq Fondu qiymətli kağızlar üzrə depozitar xidmətləri uzunmüddətli öhdəliklər üzrə kredit reytingi A- (Standard & Poor's, Fitch) və ya A3 (Moody's) kredit reytingi dərəcəsindən aşağı olmayan kommersiya bankları və ya digər maliyyə təsisatları tərəfindən göstərilə bilər

Xarici menecerlər

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 19 iyun 2001-ci il tarixli 511 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş və 21 dekabr 2001-ci il tarixli 607 nömrəli Fərmanı, 01 mart 2005-ci il tarixli 202 nömrəli Fərmanı ilə əlavə və dəyişikliklər edilmiş "Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondu vəsaitinin saxlanması, yerləşdirilməsi və idarə edilməsi haqqında" Qaydalara uyğun olaraq Fondu valyuta vəsaitinin idarə edilməsinə xarici menecer cəlb edildikdə xarici menecerin özünü və ya onun əsas təsisçisinin kredit reytingi investisiya dərəcəli kredit reytingindən (Baa3 (Moody's) və ya BBB- (Standard & Poor's, Fitch)-dən aşağı olmayan) aşağı olmamalı, və ya onun aktivlərinin idarə edilməsində beş ildən az olmayan müsbət tacribəsi, və yaxud dəyəri 1 milyard ABŞ dolları məbləğindən az olmayan aktivlərin idarə edilməsində səriştəsi olmalıdır.

Xarica valyuta riski

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2005-ci il 01 mart tarixli 652 nömrəli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş Dövlət Neft Fondu 2005-ci il üçün İnvestisiya Siyaseti (investisiya istiqamətləri) ilə Neft Fondu vəsaiti portfelinin valyuta tərkibi (səbəti) üçün tələblər müəyyən edilmişdir. Bu tələblər uyğun olaraq 2005-ci ildə Neft Fondu vəsaiti portfelinin məcmu dəyerinin 55%-i ABŞ dollarında ifadə olunan aktivlərə, 35%-i Avro-da ifadə olunan aktivlərə, 5%-i İngiltərə funt sterlinqində ifadə olunan aktivlərə, Fondun investisiya portfelinin məcmu dəyerinin 5%-i isə A (Standart and Purz, Fiç) və ya A2 (Mudiz) kredit reytingindən aşağı olmayan uzunmüddətli ölkə (suveren borc) reytinginə malik olan ölkələrin valyutalarında, və ya ABŞ dollarında və xüsusi çəkidəki mütənasiblik əsasında bölüşdürülrək ABŞ dolları, Avro və İngiltərə funt sterlinqində ifadə olunan aktivlərə yerləşdirilməsi müəyyən edilmişdir. 2004-cü ildə Fondu özünün diversifikasiya meyarına cavab verməyib və 2005-ci ildə bu meydandan cüzi kənarlaşma olmuşdur. Belə ki, 31 dekabr 2005-ci ilə Fondu investisiya portfelinin 53.4%-i ABŞ dollarında ifadə olunan aktivlərdə, (31 dekabr 2004-cü ildə - 99%), 41%-i Avroda (31 dekabr 2004-cü ildə - 1%) və 5.6% Büyük Britaniya funt sterlinqində (31 dekabr 2004-cü ildə - sıfır) yerləşdiyi müəyyən edilmişdir.

Fondu funksional və hesabat valyutası AZM-dir. Yuxarıda qeyd edildiyi kimi Fondu investisiya Siyasetinə uyğun olaraq Fondu investisiya portfeli ABŞ Dolları, Avro, İngiltərə funt sterlinqində və

digər xarici valyutalarda ifadə olunmalıdır. 2005-ci və 2004-cü illərdə AZM-in bu valyutalara qarşı möhkəmlənməsinə görə 31 dekabr 2005-ci və 2004-cü il tarixlərində başa çatan illər üzrə, müvafiq olaraq, 443,492 AZM və 13,258 AZM miqdardında qəçiləməz məzənnə fərqi zərərinə məruz qalmışdır. Bu zərər maliyyə nəticələri haqqında hesabatda əks olunmuşdur.

Faiz dərəcəsi riski

31 dekabr 2005 və 2004-cü il tarixlərinə bütün depozitlər və borc qiymətli kağızlar faizli olduğu üçün faiz dərəcəsi riskinə məruz qalırdı. Fond depozitlərlə bağlı olan faiz dərəcəsi riskini bir ay ərzində müddəti bitən qısamüddətli depozitlərə investisiya qoymaqla tənzimləyir. Qiymətli kağızlar üzrə dəyişkən faiz bir ildən az olan intervallarla yenidən qiymətləndirilir. Fərqi gəlirlər və ya xərclərdə əks olunan real bazar dəyəri ilə hesablanmış qiymətli kağızlar üzrə müəyyən edilmiş faiz maliyyə alətlərinin müddətinin sonuna qədər dəyişmir. 31 dekabr 2005 və 2004-cü il tarixlərinə qiymətli kağızların əksəriyyəti borc qiymətli kağızları ilə təmsil edildiyi üçün, Fondun faiz dərəcəsi riskinə məruz qalması ehtimalı yüksəkdir. Fond bu riski fərqi gəlirlər və ya xərclərdə əks olunan real bazar dəyəri ilə heablanmış qiymətli kağızlar portfelində dəyişkən faiz dərəcəsi ilə saxlanılan qiymətli kağızların həcmi tədricən artırmaqla idarə edir.

Likvidlik riski

Fondun rəhbərliyi hesab edir ki, cari və gələcək əməliyyatların tələbatını ödəmək üçün Fond kifayət gədər resurslara malikdir. Fondun siyaseti hər bir şəraitdə Fondun öhdəliklərini ödəmək üçün likvidliyin lazım olması səviyyədə saxlanılmasıdan ibarətdir.

Fondun aktivlərinin və öhdəliklərinin coğrafi cəmləşməsi aşağıdakı cədvəldə öz əksini tapmışdır:

	2004					2003						
	Azərbaycan	Avropa	ABŞ	Asiya	Digərlər	Cəmi	Azərbaycan	Avropa	ABŞ	Asiya	Digərlər	Cəmi
Aktivlər:												
Nağd vəsaitlər və onların ekvivalentləri	67 639	3 759 018	10 551	–	–	3 837 208	4 718	2 353 307	2 226	–	–	2 360 251
Fərqi gəlirlər və ya xərclərdə əks olunan real bazar dəyəri ilə hesablanmış qiymətli kağızlar	–	117 959	829 307	522 911	50 101	2 520 278	–	1 010 005	294 271	895 259	147 090	2 346 625
Alınmalı faizlər	–	23 395	16 181	6 198	619	46 393	–	7 997	695	8 539	2 974	20 205
Fonda daxil olmalı vəsaitlər	6 397	–	–	–	–	6 397	12 492	–	–	–	–	12 492
Digər qısamüddətli investisiyalar	1 518	1 907	–	–	–	3 425	–	–	–	–	–	0
Digər cari aktivlər	5	–	–	–	–	5	15	–	–	–	–	15
	75 559	4 902 279	856 039	529 109	50 720	3 413 706	17 225	3 371 309	297 192	903 798	150 064	4 739 588
Əsas vəsaitlər, xalis	10 073	–	–	–	–	10 073	10 635	–	–	–	–	10 635
Qeyri-maddi aktivlər	351	–	–	–	–	351	199	–	–	–	–	199
Digər aktivlər	532	–	–	–	–	532	964	–	–	–	–	964
	10 956	–	–	–	–	10 956	11 798	–	–	–	–	11 798
	86 515	4 902 279	856 039	529 109	50 720	6 424 662	29 023	3 371 309	297 192	903 798	150 064	4 751 386
Öhdəliklər:												
Dövlət Büdcəsinə ödəniləcək məbləğlər	–	–	–	–	–	–	15 832	–	–	–	–	15 832
Digər cari öhdəliklər	234	1 356	–	–	–	1590	222	590	–	–	–	812
	234	1 356	–	–	–	1590	16 054	590	–	–	–	16 644
Xalis maliyyə vəziyyəti	86 281	4 900 923	856 039	529 109	50 720	6 423 072	12 969	3 370 719	297 192	903 798	150 064	4 734 742

Fondun xarici valyuta məzənnəsinin dəyişməsi riski aşağıdakı cədvəldə göstərilir:

	2005			2004		
	AZM	Sərbəst dönerli	Cəmi	AZM	Sərbəst dönerli	Cəmi
Aktivlər:						
Nağd vəsaitlər və onların ekvivalentləri	67 137	3 770 071	3 837 208	1 324	2 358 927	2 360 251
Fərdi gəlirlər və ya xərclərdə əks olunan real bazar dəyəri ilə hesablanmış qiymətli kağızlar	–	2 520 278	2 520 278	–	2 346 625	2 346 625
Alınmalı faizlər	–	46 393	46 393	–	20 205	20 205
Fonda daxil olmalı vəsaitlər	–	6 397	6 397	–	12 492	12 492
Avans ödənişləri və digər cari aktivlər	1 566	1 859	3 425	–	–	–
Digər cari aktivlər	5	–	5	15	–	15
	68 708	6 344 998	6 413 706	1 339	4 738 249	4 739 588
Əsas vəsaitlər, xalis	10 073	–	10 073	10 635	–	10 635
Qeyri-maddi aktivlər	351	–	351	199	–	199
Digər aktivlər	532	–	532	–	964	964
	10 956	–	10 956	10 834	964	11 798
	79 664	6 344 998	6 424 662	12 173	4 739 213	4 751 386
Öhdəliklər:						
Dövlət büdcəsinə ödəniləcək məbləğlər	–	–	–	15 832	–	15 832
Digər cari öhdəliklər	230	1 360	1 590	–	812	812
	230	1 360	1 590	15 832	812	16 644
Xalis maliyyə vəziyyəti	79 434	6 343 638	6 423 072	(3 659)	4 738 401	4 734 742

Yuxarıdakı cədvəldə sərbəst dönerli valyutalar ABŞ dolları, İngiltərə Funt Sterlingi, Avro və digər valyutalarda əks etdirilir.

11. Əlaqəli tərəflər

31 dekabr tarixinə əlaqəli tərəflərlə razılışma aşağıdakılardan ibarətdir:

Əlaqəli tərəf	Əlaqəli tərəflərdən daxil olmalar	Əlaqəli tərəflərə köçürülmələr	Əlaqəli tərəflərə kreditor borcları		Əlaqəli tərəflərdən debetor borcları
			2005	2004	
Azərbaycan Respublikası	–	–	201 948	–	–
Qaçqınların və məcburi kökünlər üzrə Dövlət Komitəsi və Sosial İnkişaf Fondu	2004	–	51 952	–	–
AzBTC Limited	2005	–	205 000	–	–
2004	–	94 615	–	–	–
Dövlət Büdcəsi	2005	–	750 000	–	1 515
2004	–	650 000	15 832	–	–
ARDNŞ	2005	2 713 095	–	–	–
2004	1 294 807	–	–	–	–

Bütün əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar qeyd 2-də təsfir edilib.

Əsas rəhbərlik heyəti

Baş rəhbərlik qrupu Fondu İcraçı Direktoru və müdiriyətlərin rəhbərlərindən ibarətdir. Əsas rəhbərlik heyəti üzvlərinin məcmu haqqı və bu kateqoriya daxilində haqq alan və tam məşğulluq ekvivalenti əsasında müəyyən edilmiş rəhbərlərin sayı aşağıdakı cədvəldə göstərilir:

	2005	2004
Məcmu haqq	24	10
Şəxslərin sayı	5	5

12. Şərti öhdəliklər

2004-cü ildə Azərbaycan Respublikası Rabitə Nazirliyi, Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti və Fond da daxil olmaqla Azərbaycan Respublikasının hökumətinə qarşı cəmi təxminən altı milyon ABŞ dolları məbləğində məhkəmə iddiası qaldırılmışdır. Bu məhkəmə iddiasını bir xarici bank Niderlandın Rotterdam Dairə Məhkəməsində qaldırmışdır. Fondu rəhbərliyi hesab edir ki, bu məhkəmə iddiası əsassızdır və Azərbaycan Respublikası üstün gələcəkdir. Bununla bərabər, hazırkı maliyyə hesabatları hazırlığı tarixə məhkəmə prosesinin nəticəsi hələ müəyyən deyildir. Bu maliyyə hesabatları həmin qeyri-müəyyənliyin mümkin nəticəsindən irəli gələ bilən heç bir ehtiyatları daxil etmir.

13. Hesabat tarixindən sonra baş verən hadisələr

01 yanvar 2006-ci il tarixindən etibarən, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanına əsasən, Respublikada milli valyutanın (manatın) denominasiyası həyata keçirilmişdir. Yeni manata keçid zamanı 1 yeni manat (AZN) 5,000 köhnə manata (AZM) bərabər tutulmuşdur. Bu Maliyyə Hesabatında yeni manata keçid nəzərə alınmamışdır.

Azərbaycan Respublikasının "2006-ci il Dövlət bütçəsi haqqında" 1026-IIQ nömrəli 21 oktyabr 2005-ci il tarixli qanununa və "Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondu 2006-ci il bütçəsi barədə" 28 dekabr 2005-ci il tarixli 346N-li Fərmanına əsasən Fondu 2006-ci il bütçəsinin gəlirləri 807,843 min AZN (4,039,213 AZM), xərcləri 954,288 min AZN (4,771,439 AZM) məbləğində təsdiq edilmişdir. 1026-IIQ nömrəli qanuna görə Fondu bütçəsinin xərclər hissəsində yeni maliyyələşdirmə istiqamətləri yaranmışdır:

- ◆ Oğuz-Qəbələ zonasından Bakı şəhərinə su kəmərinin çəkilməsi – 90,000 min AZN (450,000 AZM);
- ◆ Samur Abşeron suvarma sisteminin yenidən qurulması layihəsinin maliyyələşdirilməsi – 37,000 min AZN (185,000 mln AZM);
- ◆ Dövlət İnvestisiya Şirkətinin nizamnamə kapitalının formalasdırılması – 90,000 min AZN (450,000 mln AZM).

2006-ci ilin yanvar ayında BTC layihəsi üzrə 21,721 min AZN (108,605 AZM) ödənmişdir ki, bu da Heydər Əliyev adına BTC Əsas İxrac Boru Kəməri layihəsində Azərbaycan Respublikasının iştirak payının maliyyələşdirilməsi ilə bağlı xərclər maddəsinin yerinə yetirilməsinin 57 %-ini təşkil etmişdir.